ഭവിഷ്യത്ത് വളരെ വമ്പിച്ചതാണ്. അവൻ ചെയ്ത യാതൊരു കർമവും ഇഹത്തിലാകട്ടെ, പരത്തിലാകട്ടെ സ്വീകാര്യമല്ല. ഇസ്‌ലാമിലായിരുന്നപ്പോൾ അവൻ ചെയ്ത കർമങ്ങൾക്കുപോലും പരിഗണനയില്ല. അവിശ്വാസികളോടെന്നപോലെത്തന്നെ അവരോടും പെരുമാറും. പരലോകത്താകട്ടെ, കാലാകാല നരകശിക്ഷയും. فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ (അവൻ അവിശ്വാസിയായും കൊണ്ട് മരണപ്പെടുകയും ചെയ്താൽ) എന്ന് പറഞ്ഞതിൽ നിന്ന് അവൻ വീണ്ടും ഇസ്‌ലാമിലേക്ക് തന്നെ മടങ്ങിവന്നാൽ അവന്റെ മടക്കം സ്വീകരിക്കപ്പെടുമെന്നും, മരിക്കുമ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ നോക്കിയാണ് അവസാന തീരുമാനമെന്നും മനസ്സിലാക്കാം.

അബ്ദുല്ലാഹിബ്നുജഹ്ശും (റ) കൂട്ടുകാരും ചെയ്തുപോയത് തെറ്റാണെങ്കിലും അവരുടെ ഉദ്ദേശ്യവും ലക്ഷ്യവും നല്ലതായിരുന്നുവെന്നും, അവർക്ക് അല്ലാഹു പൊറുത്തുകൊടുത്തിരിക്കുന്നുവെന്നും 218-ാം വചനത്തിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. സത്യവിശ്വാസം സ്വീകരിക്കുകയും, ഹിജ്റഃ പോകുകയും, അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗത്തിൽ സമരം ചെയ്യുകയും ചെയ്തവരാണല്ലോ അവർ. ഈ വചനം അവതരിച്ചപ്പോൾ, അവർക്ക് സന്തോഷമായെന്നും, അവർ കൊണ്ടുവന്നിരുന്ന ഗനീമത്ത് സ്വത്തുക്കളിൽ നിന്ന് നബിﷺ അതിന്റെ അഞ്ചിലൊരുഭാഗം സ്വീകരിച്ചുവെന്നും മേൽസൂചിപ്പിച്ച ചില രിവായത്തുകളിൽ വന്നിരിക്കുന്നു. അവർ ബന്ധനത്തിലാക്കി കൊണ്ടുവന്ന തടവുകാരെ മുമ്പ് അവരിൽനിന്ന് വഴിതെറ്റി പോയിരുന്ന രണ്ട് സ്വഹാബികൾ തിരിച്ചെത്തിയശേഷം മുശ്‌രിക്കുകൾക്ക് നബിﷺ വിട്ടുകൊടുക്കയും ചെയ്തു. അവരിൽ ഒരാൾ മുസ്‌ലിമായി മദീനായിൽ തന്നെ താമസമാക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

جِهَاد، مُجَاهدة (ജിഹാദ്; മുജാഹദഃ) എന്നീ ധാതുക്കളിൽനിന്നുള്ള ക്രിയാരൂപമാണ് جَاهَدَ (ജാഹദ). 'കഴിവതും പരിശ്രമിച്ചു, അത്യദ്ധ്വാനം ചെയ്തു, കിണഞ്ഞു ശ്രമം നടത്തി' എന്നൊക്കെയാണതിന് അർത്ഥം. യുദ്ധം അടക്കമുള്ള പല കാര്യങ്ങളും ജിഹാദിൽ ഉൾപ്പെടുമെന്നല്ലാതെ, യുദ്ധത്തിന്റെ ഒരു പര്യായപദമല്ല അത്. ക്വുർആനിലും മറ്റും ഈ വാക്കുകൾകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്ന അർത്ഥം ഇമാംറാഗിബ് (റ) ഇങ്ങനെ വിവരിക്കുന്നു: 'ശത്രുവെ ചെറുക്കുന്നതിൽ മുഴുവൻ കഴിവും വിനിയോഗിക്കലാണ് 'ജിഹാദും', 'മുജാഹദത്തും'. 'ജിഹാദ്' മൂന്ന് തരത്തിലുണ്ട്: പ്രത്യക്ഷ ശത്രുവിനോടുള്ളതും, പിശാചിനോടുള്ളതും, സ്വന്തം ദേഹത്തോടുള്ളതും. وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ (അല്ലാഹുവിന്റെ കാര്യത്തിൽ ജിഹാദ് ചെയ്യേണ്ട മുറപ്രകാരം നിങ്ങൾ ജിഹാദ് ചെയ്യുവിൻ). (22: 78) എന്നും وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ (അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗത്തിൽ നിങ്ങളുടെ സ്വത്തുക്കളെക്കൊണ്ടും ദേഹങ്ങളെക്കൊണ്ടും നിങ്ങൾ ജിഹാദ് ചെയ്യുവിൻ). (9: 41) എന്നും മറ്റുമുള്ള വചനങ്ങൾ ഈ മൂന്നും അടങ്ങുന്നതാകുന്നു. 'മുജാഹദത്ത്' നാവുകൊണ്ടും കൈകൊണ്ടും ഉണ്ടാകാവുന്നതാണ്; നബിﷺ പറയുന്നു: നിങ്ങൾ അവിശ്വാസികളോട് നിങ്ങളുടെ കൈകൊണ്ടും നാവുകൊണ്ടും ജിഹാദ് ചെയ്യുവിൻ.' (المُفردات) ഈ ഉദ്ധരണിയിൽ നിന്ന് جِهَاد (ജിഹാദി)നും അതിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന മറ്റുപദരൂപങ്ങൾക്കും വാളെടുത്തു യുദ്ധം ചെയ്യുക എന്നല്ല അർത്ഥമെന്നും, 'സമരം ചെയ്യുക' എന്നർത്ഥത്തിലാണ് അത് ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നതെന്നും മനസ്സിലായല്ലോ. ഈ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് അന്ധവിശ്വാസങ്ങളോടും, അനാചാരങ്ങളോടും സമരം നടത്തുന്നതിന് 'ജിഹാദ്' എന്നും, സമരം നടത്തുന്നവർക്ക് 'മുജാഹിദുകൾ' എന്നും പറയപ്പെടുന്നത്.

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ ۖ

《219》 കള്ളിനെയും, 'മൈസിറി' നെ [ചൂതാട്ടത്തെ]യും കുറിച്ച് അവർ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു.

قُلْ فِيهِمَآ إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَآ أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا ۗ

പറയുക: 'ആ രണ്ടിലും വലിയ കുറ്റ [ദോഷ]വും, മനുഷ്യർക്ക് ചില പ്രയോജനങ്ങളുമുണ്ട്. അവയുടെ കുറ്റ [ദോഷ]മാകട്ടെ, അവയുടെ പ്രയോജനത്തെക്കാൾ വലുതാകുന്നു'.

وَيَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ

എന്താണവർ ചിലവഴിക്കേണ്ടതെന്നും അവർ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു.

قُلِ ٱلْعَفْوَ ۗ

പറയുക: സൗകര്യപ്പെട്ടത് [ശിഷ്ടം]

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْـَٔايَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

ഇപ്രകാരം, അല്ലാഹു നിങ്ങൾക്ക് 'ആയത്ത്' [ലക്ഷ്യം]കൾ വിവരിച്ചുതരുന്നു: നിങ്ങൾ ചിന്തിച്ചുനോക്കുവാൻ വേണ്ടി,-

فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ ۗ

《220》 ഇഹത്തിന്റെയും പരത്തിന്റെയും കാര്യത്തിൽ.

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْيَتَٰمَىٰ ۖ قُلْ إِصْلَاحٌ لَّهُمْ خَيْرٌ ۖ وَإِن تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَٰنُكُمْ ۚ

അനാഥകളെപ്പറ്റിയും അവർ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു. നീ പറയുക: 'അവർക്ക് നന്മ വരുത്തൽ ഉത്തമമായ കാര്യമാകുന്നു: നിങ്ങൾ, അവരുമായി കൂടികലർ(ർന്നു ജീവിച്ചുവ)രുകയാണെങ്കിൽ, (അവർ) നിങ്ങളുടെ സഹോദരങ്ങളുമാകുന്നു.

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ ٱلْمُفْسِدَ مِنَ ٱلْمُصْلِحِ ۚ

അല്ലാഹുവാകട്ടെ നാശമുണ്ടാക്കുന്നവനെ നന്മയുണ്ടാക്കുന്നവനിൽ നിന്ന് (വേർതിരിച്ച്) അറിയുകയും ചെയ്യുന്നു.

وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٠﴾

അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, നിങ്ങളെ അവൻ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുക തന്നെ ചെയ്യുമായിരുന്നു. 'നിശ്ചയമായും, അല്ലാഹു പ്രതാപശാലിയും, അഗാധജ്ഞനുമാകുന്നു.'

﴾219﴿ يَسْأَلُونَكَ അവർ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു عَنِ الْخَمْرِ കള്ളിനെ (മദ്യത്തെ) പ്പറ്റി وَالْمَيْسِرِ മൈസിറിനെയും, (ചൂതാട്ടത്തെയും), പന്തയത്തെയും قُلْ നീ പറയുക فِيهِمَا ആ രണ്ടിലുമുണ്ട് إِثْمٌ കുറ്റം, പാപം, ദോഷം كَبِيرٌ വലിയ وَمَنَافِعُ ചില പ്രയോജന (ഉപകാര)ങ്ങളും لِلنَّاسِ മനുഷ്യർക്ക് وَإِثْمُهُمَا അവ രണ്ടിന്റെയും കുറ്റം (പാപം -ദോഷം) أَكْبَرُ അധികം വലുതാണ് مِنْ نَفْعِهِمَا അവയുടെ പ്രയോജനത്തെക്കാൾ وَيَسْأَلُونَكَ അവർ നിന്നോട് ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു مَاذَا എന്തൊന്ന് يُنْفِقُونَ അവർ ചിലവഴിക്കും (ചിലവഴിക്കണം) എന്ന് قُلِ നീ പറയുക الْعَفْوَ മാപ്പ് (വിട്ടുവീഴ്ച) ചെയ്യാവുന്നത് (സൗകര്യപ്പെട്ടത്, ശിഷ്ടം) كَذَٰلِكَ അതുപോലെ, ഇപ്രകാരം يُبَيِّنُ اللَّهُ അല്ലാഹു വിവരിക്കുന്നു لَكُمُ നിങ്ങൾക്ക് الْآيَاتِ ആയത്ത് (ലക്ഷ്യം-വചനം)കളെ لَعَلَّكُمْ നിങ്ങളാകുവാൻ, ആയേക്കാം تَتَفَكَّرُونَ നിങ്ങൾ ചിന്തിക്കുക, ആലോചിച്ചു നോക്കുക ﴾220﴿ فِي الدُّنْيَا ഇഹത്തി (ന്റെ കാര്യത്തി)ൽ, ഇഹത്തെ സംബന്ധിച്ച് وَالْآخِرَةِ പരത്തി(ന്റെ കാര്യത്തി)ലും, പരത്തെപ്പറ്റിയും وَيَسْأَلُونَكَ അവർ നിന്നോട് ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു عَنِ الْيَتَامَىٰ അനാഥകളെപ്പറ്റി قُلْ നീ പറയുക إِصْلَاحٌ നന്മ വരുത്തൽ, നന്നാക്കിത്തീർക്കൽ, നന്മയുണ്ടാക്കൽ لَهُمْ അവർക്ക് خَيْرٌ ഉത്തമമാണ്, നല്ലതാണ് وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ നിങ്ങൾ അവരോട് കൂടികലരുന്നുവെങ്കിൽ فَإِخْوَانُكُمْ അപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ സഹോദരങ്ങളാണ് وَاللَّهُ അല്ലാഹു يَعْلَمُ അറിയും, അറിയുന്നു الْمُفْسِدَ നാശം (കുഴപ്പം) ഉണ്ടാക്കുന്ന (വരുത്തുന്ന)വനെ مِنَ الْمُصْلِحِ നന്മയുണ്ടാക്കുന്നവനിൽ നിന്ന് وَلَوْ شَاءَ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ اللَّهُ അല്ലാഹു لَأَعْنَتَكُمْ നിങ്ങളെ അവൻ ബുദ്ധിമുട്ടി (വിഷമിപ്പി)ക്കുകതന്നെ ചെയ്യുമായിരുന്നു إِنَّ اللَّهَ നിശ്ചയമായും അല്ലാഹു عَزِيزٌ പ്രതാപശാലിയാകുന്നു حَكِيمٌ അഗാധജ്ഞനാണ്, യുക്തിമാനായ

خَمْر '(ഖംറ്)' എന്ന വാക്കിന് കള്ള്, മദ്യം എന്നൊക്കെ അർത്ഥം പറഞ്ഞുവരുന്നു. അതിന്റെ ധാത്വാർത്ഥം നോക്കുമ്പോൾ മൂടുക അഥവാ മറയ്ക്കുക എന്നാണ് ഭാഷയിൽ അർത്ഥം. മദ്യം ബുദ്ധിയെ മൂടി മറക്കുന്നതുകൊണ്ട് അതിന് ആ പേർ വന്നു. സ്ത്രീകൾ തലമുടി മറക്കുവാൻ തലയിലിടുന്ന മക്കനക്ക് (തട്ടത്തിന്) خِمَارٌ (ഖിമാർ) എന്ന് പറയുന്നതും ഇതുപോലെതന്നെ. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ പനവർഗങ്ങളുടെ നീരിൽ നിന്നുണ്ടാക്കപ്പെടുന്ന കള്ളിന്റെ സ്ഥാനം അറബികൾക്കിടയിൽ അക്കാലത്ത് മുന്തിരിച്ചാറിൽ നിന്നും, ഈത്തപ്പഴച്ചാറിൽ നിന്നും ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്ന കള്ളായിരുന്നു അധികം പ്രചാരത്തിലുണ്ടായിരുന്നത്. പക്ഷേ, കള്ളിന്റെ ഇനങ്ങളിൽപെട്ട എല്ലാറ്റിനും ആ പേർ പറയപ്പെടും. എവിടെയും എല്ലാതരം കള്ളുകളും തന്നെയാണുദ്ദേശ്യം. അർത്ഥശങ്കക്കിടയില്ലാത്തവണ്ണം നബി ﷺ അത് വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുമുണ്ട്. അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ (മത്തുണ്ടാക്കുന്നതെല്ലാം കള്ളാകുന്നു. ബു; മു.) അപ്പോൾ, കള്ള്, മദ്യം, ചാരായം, വിസ്കി, ബ്രാണ്ടി, കഞ്ചാവ് തുടങ്ങിയ ഏതുപേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നതായാലും ശരി, എല്ലാ വിധ

ലഹരി പദാർത്ഥങ്ങളും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുമെന്നും, എല്ലാം നിഷിദ്ധമാണെന്നുമുള്ളതിൽ സംശയമില്ല. ഒരു ഹദീഥിൽ നബി ﷺ ഇങ്ങനെയും പറയുന്നു: 'നിശ്ചയമായും, എന്റെ സമുദായത്തിൽ നിന്നുള്ള ചില മനുഷ്യർ കള്ളുകുടിക്കും. അവർ അതിന് മറ്റു പേർ നൽകുന്നതാണ്.' (ദാ; ജ.) തിരുമേനിയുടെ ഈ പ്രവചനത്തിന്റെ പുലർച്ച ലോകം കണ്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്നുമുണ്ട്.

مَيْسِر (മൈസിർ) എന്ന വാക്കിനാണ് 'ചൂതാട്ടം' എന്ന് അർത്ഥം കൽപിക്കപ്പെട്ടു വരുന്നത്. ഭാഷാപരമായിനോക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ ധാത്വാർത്ഥം എളുപ്പവും വേഗവു മുള്ള വല്ല മാർഗത്തിലൂടെയും ധനം കൈക്കലാക്കുക (اخذالمال بيسر وسهولة) എന്ന ത്രെ. എല്ലാതരം ചൂതുകളികളെയും പന്തയങ്ങളെയും ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു വാക്കാണ ത്. അതിനോട് തികച്ചും അനുയോജ്യമായ ഒരു ഒറ്റവാക്ക് മലയാളത്തിൽ കാണുന്നില്ല. നമ്മുടെ നാടുകളിലും നമ്മുടെ കാലത്തും ചില പ്രത്യേകതരം ചൂതാട്ടങ്ങളും, ഷോടതി കളും, ഭാഗ്യക്കുറികളും, പന്തയങ്ങളുമെല്ലാം നിലവിലുള്ളതുപോലെ, ക്വുർആൻ അവ തരിക്കുന്ന കാലത്ത് അറബികൾക്കിടയിലും ചില പ്രത്യേകതരം 'മൈസിറു'കൾ പ്രചാ രത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. എന്നുവെച്ച് അവ മാത്രമാണ് ഇവിടെ ഉദ്ദേശമെന്ന് പറയുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ചൂതാട്ടങ്ങളും, പന്തയങ്ങളും, ഷോടതികളുമെല്ലാം തന്നെ നിഷിദ്ധങ്ങ ളാകുന്നു. ആകർഷകമോ, സുന്ദരമോ ആയ വല്ല പുതിയ പേരുകളും നൽകിയതുകൊ ണ്ടോ, എന്തെങ്കിലും ചില യുക്തിന്യായങ്ങൾ പറഞ്ഞു ന്യായീകരിച്ചതുകൊണ്ടോ ഒരു മുസ്‌ലിമിന് അവയിലൊന്നും പങ്കെടുക്കാവതല്ല.

(ഇസ്‌ലാമിലെ മറ്റു ചില നിയമങ്ങളെപ്പോലെ, മദ്യപാനത്തെയും, ചൂതാട്ടങ്ങളെയും നിരോധിച്ചുകൊണ്ടുള്ള കൽപനയും പടിപടിയായിട്ടാണ് നടപ്പാക്കപ്പെട്ടത്. അതിന്റെ ഒന്നാ മത്തെ പടിയായിട്ടാണ് ഈ വചനം നിലകൊള്ളുന്നത്. രണ്ടിലും ചില ദോഷങ്ങളും ഗുണങ്ങളുമുണ്ട്. എന്നാൽ ദോഷമാണ് മികച്ചു നിൽക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് അത് രണ്ടും വർജ്ജിക്കുകയാണ് വേണ്ടത് എന്നാണിവിടെ അത് സംബന്ധിച്ച് പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം. ഈ വചനം അവതരിച്ചതിനുശേഷം സത്യവിശ്വാസികൾ പലരും അവയിൽ നിന്ന് വിര മിച്ചുവെങ്കിലും ചിലർ വീണ്ടും തുടർന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. മദ്യപിച്ചതിനെ തുടർന്ന് അൽപം ചില അനിഷ്ട സംഭവങ്ങൾ അവരിൽ നിന്നുണ്ടാകുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം, ലഹരി ബാധിച്ചവരായിക്കൊണ്ട് നമസ്കാരത്തെ സമീപിക്കരുതെന്ന് (സൂറ: നിസാഉ് 43ൽ) കൽപന വന്നു. പിന്നീടാണ് അവസാനം കർശനമായി നിരോധിച്ചുകൊണ്ടുള്ള കൽപന (മാഇദഃ : 93, 94ൽ) അവതരിച്ചത്. കൂടുതൽ വിവരം അതാതിടത്തിൽവെച്ച് കാണാം.) (إن شاء الله)

മദ്യപാനികളിൽനിന്ന് സ്വന്തം കുടുംബങ്ങൾക്കും, അയൽക്കാർക്കും, നാട്ടുകാർക്കും അനുഭവപ്പെടുന്ന ശല്യങ്ങളും അക്രമങ്ങളും ആരെയും പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതില്ല. വാക്കേ റ്റവും, അടിപിടിയും മാത്രമല്ല, നിയമലംഘനം, കളവ്, തോന്നിയവാസങ്ങൾ, കൊലപാ തകങ്ങൾ തുടങ്ങിയ എല്ലാ നീചകൃത്യങ്ങൾക്കും മദ്യപാനം ഇടയാക്കുന്നു. ആരോഗ്യ പരവും സാമ്പത്തികവുമായ കഷ്ട നഷ്ടങ്ങൾ പുറമെയും. ചൂതാട്ടങ്ങളുടെ കഥയും ഏറെക്കുറെ ഇതുതന്നെ. കള്ളുകുടി നിമിത്തം ദുർവ്യയം ശീലിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, ചൂതാട്ടം നിമിത്തം അന്യരുടെ ധനം അന്യായമായി കൈക്കലാക്കലായിരിക്കും ലക്ഷ്യം. ലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കാതെ വരുമ്പോൾ പാപ്പരത്തവും നേരിടും. ഇതെല്ലാംതന്നെ കുറ്റകരവും പാപ കരവുമാണല്ലോ. ഇങ്ങനെയുള്ള ദോഷവശങ്ങളെ സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് فِيهِمَآ إِثْمٌ كَبِيرٌ (രണ്ടിലും വലിയ തെറ്റുണ്ട്) എന്ന് പറഞ്ഞത്. അതേ സമയത്ത് താൽക്കാലികമായ

ചില ഗുണങ്ങളും അവമൂലം ലഭിക്കുന്നു. ആനന്ദം, ഉൻമേഷം. ധൈര്യം, ദഹനശക്തി, ധനം നേടൽ, തൊഴിൽ സാധ്യത മുതലായവ. എല്ലാം താൽക്കാലികം മാത്രമാണെങ്കിലും അവ അതുമൂലം ലഭിക്കുന്ന പ്രയോജനങ്ങളാണല്ലോ. ഇത്തരം ഗുണങ്ങളെ ഉദ്ദേശിച്ചാണ് وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ (മനുഷ്യർക്ക് ചില പ്രയോജനങ്ങളുണ്ട്) എന്ന് പറഞ്ഞത്. ഗുണങ്ങളെക്കാൾ ദോഷങ്ങളാണ് കവിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നതെന്ന് വെറും ഭൗതിക വീക്ഷണത്തിൽക്കൂടിമാത്രം അവയെ വിലയിരുത്തുന്നവർക്കുപോലും അറിയാവുന്നതാണ്. അതെ, മനസ്സാക്ഷിയുണ്ടെങ്കിൽ, ഭൗതിക ജീവിതത്തിലും, പാരത്രിക ജീവിതത്തിലും നേരിടുവാനിരിക്കുന്ന ദോഷങ്ങളാകട്ടെ, കൂടുതൽ ഭയങ്കരവും ഗൗരവതരവും തന്നെ. ചില ആളുകൾ ധരിക്കാറുള്ളതുപോലെ, ഗുണദോഷങ്ങളുടെ എണ്ണം നോക്കിയല്ല- ഗൗരവം നോക്കിയാണ്- അവയുടെ പ്രയോജനത്തെക്കാൾ കുറ്റമാണ് അധികം വലുത് (وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا) എന്ന് അല്ലാഹു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതെന്ന് മേൽവിവരിച്ചതിൽ നിന്നും മറ്റും സ്പഷ്ടമാണ്.

മൂന്ന് വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ചോദ്യങ്ങളും മറുപടികളുമാണ് ഈ വചനങ്ങളിൽ ഉള്ളത്. സത്യവിശ്വാസികളുടെ ഭാഗത്തുനിന്നുണ്ടായ ചില അന്വേഷണങ്ങളായിരുന്നു യഥാർത്ഥത്തിൽ ഈ ചോദ്യങ്ങൾ എന്നാണ് പല രിവായത്തുകളിൽ നിന്നുമായി മനസ്സിലാകുന്നത്. ഒരു പക്ഷേ, ചോദ്യം വാക്കാൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെങ്കിൽ തന്നെയും സന്ദർഭവും പരിതഃസ്ഥിതിയും നോക്കുമ്പോൾ, ആ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് അറിയുവാനുള്ള അവരുടെ ആഗ്രഹത്തെ മുൻനിറുത്തി ചോദ്യോത്തരരൂപത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുകയാണെന്നും വരാവുന്നതാണ്. (അല്ലാഹുവിനറിയാം.) അഹ്മദ്, ഇബ്നുഅബീശൈബ, ഇബ്നു ഹുമൈദ്, അബൂദാവൂദ്, തിർമദീ, നസാഈ, ഇബ്നു ജരീർ (റ) എന്നിവർ ഉദ്ധരിച്ച ഒരു രിവായത്തിന്റെ ചുരുക്കം ഇപ്രകാരമാകുന്നു: 'അല്ലാഹുവേ! ഞങ്ങൾക്ക് കള്ളിനെപ്പറ്റി മനസ്സമാധാനം നൽകുന്ന ഒരു വിവരണം നൽകേണമേ! കാരണം, അത് ധനത്തെയും, ബുദ്ധിയെയും നശിപ്പിക്കുന്നു, എന്ന് ഉമർ (റ) പറയുകയുണ്ടായി. അപ്പോൾ, يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ (അവർ നിന്നോട് കള്ളിനെയും ചൂതാട്ടത്തെയും കുറിച്ച് ചോദിക്കുന്നു) എന്ന വചനം അവതരിച്ചു. ഉമർ (റ) ഇത് ഓതിക്കേട്ടപ്പോൾ വീണ്ടും അങ്ങനെ പറഞ്ഞു. എന്നിട്ട് സൂറത്തുന്നിസാഇലെ 43-ാം വചനം അവതരിച്ചു. അപ്പോഴും അദ്ദേഹം അങ്ങനെത്തന്നെ പറഞ്ഞു. അങ്ങനെ, സൂറത്തുൽ മാഇദ:യിലെ 93, 94 വചനം അവതരിച്ചു. അതിൽ فَهَلْ أَنتُم مُّنتَهُونَ (നിങ്ങൾ വിരമിക്കുന്നോ?!) എന്നിടത്ത് എത്തിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം; ഞങ്ങൾ വിരമിച്ചു! ഞങ്ങൾ വിരമിച്ചു! എന്ന് പറഞ്ഞു.' കള്ളിന്റെയും ചൂതാട്ടത്തിന്റെയും വിഷയത്തിലുള്ള വിധിയെന്താണെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് പറഞ്ഞുതരണമെന്ന് വേറെ ചിലരും നബിﷺയോട് ചോദിച്ചതായും രിവായത്ത് ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഇബ്നു ഇസ്ഹാകും, ഇബ്നു അബീഹാതിമ (റ) യും ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ)ൽ നിന്നുദ്ധരിച്ച ഒരു നിവേദനത്തിന്റെ സാരം ഇപ്രകാരമാണ്: 'സ്വഹാബികളിൽപെട്ട ഒരു കൂട്ടരോട് അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗത്തിൽ ചിലവഴിക്കുവാൻ കൽപിക്കപ്പെട്ടു. അവർ നബിﷺയുടെ അടുക്കൽ ചെന്ന് പറഞ്ഞു: ഞങ്ങളുടെ ധനത്തിൽനിന്ന് ചിലവഴിക്കേണ്ടുന്നത് എന്താണെന്ന് ഞങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അപ്പോൾ وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ (അവർ എന്ത് ചിലവഴിക്കണം എന്ന് നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു) എന്ന വചനം അവതരിച്ചു. അതിനു മുമ്പ് ഒരാൾ അയാളുടെ ധനം (മുഴുക്കെ) ചിലവഴിച്ചു ഒന്നും ബാക്കിയാകാതെയും, അയാൾക്ക് ധർമം കിട്ടാത്തപക്ഷം ഭക്ഷണത്തിന് വകയില്ലാതെയും ഇരിക്കുമാറ് ചിലവ

ഴിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു.' ഇതുപോലെയുള്ള ചില രിവായത്തുകൾ വേറെയും ഉണ്ട്. ഇതിൽ നിന്ന് ഈ രണ്ടാമത്തെ ചോദ്യത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം മനസ്സിലായല്ലോ. ഇതിനുള്ള മറുപടി ٱلْعَفْوَ (വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്യാവുന്നത്-സൗകര്യപ്പെട്ടത്) എന്നാകുന്നു. ഞെരുക്കവും ബുദ്ധിമുട്ടും ഉണ്ടാക്കാത്തതും, അത്യാവശ്യം കഴിച്ച് മിച്ചമുള്ളതും എന്നാണിതുകൊണ്ട് വിവക്ഷയെന്ന് താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതുപോലെയുള്ള ഹദീഥുകളിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. എല്ലാവർക്കും അനുഷ്ഠാനത്തിൽ കൊണ്ടുവരുവാൻ സാധിക്കുന്നതും, പ്രായോഗികവും അതാണല്ലോ. ഒരാൾ കൂടുതൽ ത്യാഗസന്നദ്ധനായിക്കൊണ്ടും, തന്റെ ആവശ്യത്തെക്കാൾ മറ്റുള്ളവരുടെ ആവശ്യത്തിന് മുൻഗണന നൽകിക്കൊണ്ടും കൂടുതൽ ചിലവഴിക്കുന്നപക്ഷം അത് നല്ലതും ഉത്തമവും തന്നെ. അൻസ്വാരികളായ സ്വഹാബികളെ പ്രശംസിച്ചുകൊണ്ട് തങ്ങൾക്ക് അത്യാവശ്യമുണ്ടായിരുന്നാലും അവർ തങ്ങളുടെ ദേഹങ്ങളെക്കാൾ മറ്റുള്ളവർക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകുന്നു (وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ) എന്ന് അല്ലാഹു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് പ്രസ്താവ്യമാണ്. (59: 9)

ഒരാളോട് റസൂൽ ﷺ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞതായി ജാബിർ (റ) ഉദ്ധരിക്കുന്നു: 'നീ നിന്റെ ദേഹം കൊണ്ട് ആരംഭിക്കുക. അങ്ങനെ, അതിന് ധർമം ചെയ്യുക. എന്നിട്ട് വല്ലതും മിച്ചമുണ്ടെങ്കിൽ, അത് നിന്റെ വീട്ടുകാർക്ക്. വീട്ടുകാരിൽ നിന്ന് വല്ലതും മിച്ചമായാൽ അത് നിന്റെ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്കും, നിന്റെ കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്നും മിച്ചമുണ്ടെങ്കിൽ ഇതാ, ഇങ്ങനെയും ഇങ്ങനെയും ചെയ്തുകൊള്ളുക'. (മുസ്‌ലിം.) അതായത് പിന്നീട് ഇഷ്ടപ്പെട്ടവർക്ക് കൊടുത്തുകൊള്ളുക എന്ന് സാരം. മറ്റൊരു ഹദീഥിൽ അവിടുന്ന് പറയുന്നു: 'ആദമിന്റെ മകനേ (മനുഷ്യാ), മിച്ചമുള്ളത് ചിലവഴിക്കുന്നത് നിശ്ചയമായും നിനക്ക് നല്ല കാര്യമാണ്. അത് പിടിച്ചുവെക്കുന്നത് നിനക്ക് ദോഷവുമാണ്. ആവശ്യത്തിന് മാത്രമുള്ളതിനെപ്പറ്റി നീ ആക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്നതല്ല. നിന്റെ പ്രാരാബ്ധത്തെ (നീ ചിലവഴിക്കുവാൻ ബാധ്യതപ്പെട്ട നിന്റെ ഭാര്യാമക്കളെ)ക്കൊണ്ട് ആരംഭിക്കുക. ഉയർന്നു നിൽക്കുന്ന (കൊടുക്കുന്ന) കൈ, താണ് നിൽക്കുന്ന (വാങ്ങുന്ന) കയ്യിനെക്കാൾ ഉത്തമമാകുന്നു.' (മുസ്‌ലിം)

മൂന്നാമത്തെ ചോദ്യം അനാഥക്കുട്ടികളുടെ വിഷയത്തിലാണ്. 'ഏറ്റവും നല്ല മാർഗത്തിലൂടെയല്ലാതെ അനാഥകളുടെ സ്വത്തിനെ സമീപിക്കരുത്' (6: 152; 17: 34.) എന്നും, 'അനാഥകളുടെ സ്വത്ത് അക്രമമായി തിന്നുന്നവർ അവരുടെ വയറ് നിറക്കുന്നത് അഗ്നി മാത്രമാണ്'. (4: 10) എന്നുമൊക്കെ അവതരിച്ചപ്പോൾ, അനാഥകളുടെ കൈകാര്യം നടത്തിവന്നിരുന്നവർക്ക് വളരെ വിഷമം തോന്നി. ഭക്ഷണപാനീയങ്ങളിൽപോലും അവരുമായി കൂടിക്കലരാതെ സൂക്ഷിക്കുമാറ് അവർ സ്വയം കർശനം സ്വീകരിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ നിലപാട് സഹിക്കുവാൻ കഴിയാതായപ്പോൾ, അവരിൽ നിന്നുണ്ടായ ചില അന്വേഷണങ്ങളാണ് ഈ ചോദ്യംകൊണ്ടുദ്ദേശ്യമെന്ന് അബൂദാവൂദ്, നസാഈ, ഇബ്നുജരീർ (റ) മുതലായവർ ഉദ്ധരിച്ച പല രിവായത്തുകളിൽ നിന്നും മനസ്സിലാകുന്നു. ഇതിന് നൽകിയ മറുപടിയുടെ സാരം ഇങ്ങനെ മനസ്സിലാക്കാം:-

സ്വത്തുക്കളിലാകട്ടെ, മറ്റു വിഷയങ്ങളിലാകട്ടെ, അനാഥകൾക്ക് നന്മയും അഭിവൃദ്ധിയും ഉണ്ടാകുന്ന ഏത് കാര്യവും ചെയ്യുന്നത് നിങ്ങൾക്കും അവർക്കും വളരെ നല്ലതാകുന്നു. അവർക്ക് ഇഹത്തിലും നിങ്ങൾക്ക് പരത്തിലും അതുമൂലം വലിയ പ്രയോജനം സിദ്ധിക്കുവാനുണ്ട്. ഇതൊരു പൊതു തത്വമാകുന്നു. എനി, നിങ്ങളും അവരും കൂട്ടുജീവിതം സ്വീകരിച്ചു വരുകയാണെങ്കിൽ, അതിന് വിരോധമൊന്നുമില്ല. അവർ മതത്തിൽ- ചിലപ്പോൾ കുടുംബത്തിലും -നിങ്ങളുടെ സഹോദരങ്ങളാണല്ലോ. നിങ്ങളുടെ

നേർ സഹോദരങ്ങളെന്നപോലെ, സ്നേഹത്തിലും ഇണക്കത്തിലും അവരുമായി പെരുമാറുകയും, അവരുടെ ഗുണത്തിനും നന്മക്കും വേണ്ടി യത്നിക്കുകയും, അവർക്ക് നാശമോ നഷ്ടമോ വരുന്നത് സൂക്ഷിക്കുകയും വേണം. ഭക്ഷണപാനീയങ്ങൾപോലെയുള്ള നിത്യാവശ്യങ്ങളിൽ സഹോദരങ്ങൾ തങ്ങളുടെ സ്വത്തുക്കൾ അന്യോന്യം കൂട്ടായി വിനിയോഗിക്കുന്നതുപോലെ, നിങ്ങൾക്കും ചെയ്യാവുന്നതാണ്. പക്ഷേ, അവർക്ക് ഉപദ്രവവും നഷ്ടവും വരുത്തുവാനോ, അവരുടെ ധനം ചൂഷണം ചെയ്യാനോ ഇടയാകരുത് എന്നേയുള്ളൂ. നിങ്ങൾ എന്തുചെയ്യുന്നു, നിങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യമെന്ത് എന്നൊക്കെ അല്ലാഹുവിന് നല്ലപോലെ അറിയാം. ഇത് നിങ്ങൾ ഓർമവെക്കണം. നിങ്ങൾക്ക് പ്രാവർത്തികമാക്കുവാൻ കഴിയാത്ത നിയമങ്ങളും നിർബന്ധങ്ങളും ചുമത്തി നിങ്ങളെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുവാൻ അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. എന്നൊക്കെയാണ് ആ മറുപടിയിൽ അല്ലാഹു പറഞ്ഞതിന്റെ താൽപര്യം. والله اعلم

وَلَا تَنكِحُوا۟ ٱلْمُشْرِكَٰتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنَّ ۚ وَلَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ ۗ

﴾221﴿ (സത്യവിശ്വാസികളേ), ബഹുദൈവ വിശ്വാസിനികളായ സ്ത്രീകൾ വിശ്വസിക്കുന്നത് വരേക്കും നിങ്ങൾ അവരെ വിവാഹം കഴിക്കരുത്. സത്യവിശ്വാസിനിയായ ഒരു അടിമ സ്ത്രീ തന്നെയാണ് ഒരു ബഹുദൈവ വിശ്വാസിനിയായ സ്ത്രീയെക്കാൾ ഉത്തമം- അവൾ നിങ്ങളെ അൽഭുതപ്പെടുത്തിയാലും [നിങ്ങൾക്ക് കൗതുകം ജനിപ്പിച്ചാലും] ശരി.

وَلَا تُنكِحُوا۟ ٱلْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا۟ ۚ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ ۗ

ബഹുദൈവ വിശ്വാസികൾക്ക്, അവർ വിശ്വസിക്കുന്നതുവരേക്കും നിങ്ങൾ വിവാഹം കഴിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യരുത്. സത്യവിശ്വാസിയായ ഒരു അടിമ തന്നെയാണ്, ഒരു ബഹുദൈവ വിശ്വാസിയെക്കാൾ ഉത്തമം- അവൻ നിങ്ങളെ അൽഭുതപ്പെടുത്തി [കൗതുകപ്പെടുത്തി]യാലും ശരി.

أُو۟لَٰٓئِكَ يَدْعُونَ إِلَى ٱلنَّارِ ۖ وَٱللَّهُ يَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱلْجَنَّةِ وَٱلْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِۦ ۖ

(കാരണം) അക്കൂട്ടർ നരകത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നു; അല്ലാഹുവാകട്ടെ, അവൻ അവന്റെ ഉത്തരവ് [വിധിവിലക്കുകൾ] മുഖേന സ്വർഗത്തിലേക്കും, പാപമോചനത്തിലേക്കും

ക്ഷണിക്കുന്നു.

അവൻ തന്റെ ആയത്ത് [ലക്ഷ്യം] കളെ മനുഷ്യർക്ക് വിവരിച്ചു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവർ ഉറ്റാലോചിക്കുവാൻ വേണ്ടി.	وَيُبَيِّنُ ءَايَـٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾

﴾221﴿ وَلَا تَنكِحُوا നിങ്ങൾ വിവാഹം കഴിക്കരുത് الْمُشْرِكَاتِ ബഹുദൈവ വിശ്വാസിനികളെ حَتَّىٰ يُؤْمِنَّ അവർ വിശ്വസിക്കുന്നത് വരെ وَلَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ വിശ്വാസിനിയായ ഒരു അടിമസ്ത്രീ തന്നെ خَيْرٌ ഉത്തമം مِّن مُّشْرِكَةٍ ഒരു ബഹുദൈവ വിശ്വാസിനിയെക്കാൾ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ അവൾ നിങ്ങളെ അൽഭുത (കൗതുക)പ്പെടുത്തിയാലും وَلَا تُنكِحُوا നിങ്ങൾ വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കുകയും അരുത് الْمُشْرِكِينَ മുശ്‌രിക്കുകൾക്ക് حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا അവർ വിശ്വസിക്കുന്നതുവരെ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ സത്യവിശ്വാസിയായ ഒരു അടിമ തന്നെ خَيْرٌ ഉത്തമം مِّن مُّشْرِكٍ ഒരു മുശ്‌രിക്കിനെക്കാൾ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ അവൻ നിങ്ങളെ ആശ്ചര്യ (കൗതുക)പ്പെടുത്തിയാലും أُولَٰئِكَ അക്കൂട്ടർ يَدْعُونَ അവർ ക്ഷണിക്കുന്നു, അവർ വിളിക്കുന്നു إِلَى النَّارِ നരകത്തിലേക്ക് وَاللَّهُ അല്ലാഹുവാകട്ടെ يَدْعُوا ക്ഷണിക്കുന്നു, വിളിക്കുന്നു إِلَى الْجَنَّةِ സ്വർഗത്തിലേക്ക് وَالْمَغْفِرَةِ പാപമോചനത്തിലേക്കും بِإِذْنِهِ അവന്റെ അനുമതി (സമ്മതം- ഉത്തരവ്) മുഖേന وَيُبَيِّنُ അവൻ വിവരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു آيَاتِهِ അവന്റെ ലക്ഷ്യം (വചനം)കളെ لِلنَّاسِ മനുഷ്യർക്ക് لَعَلَّهُمْ അവരാകുവാൻ വേണ്ടി, ആയേക്കാം يَتَذَكَّرُونَ അവർ ഉറ്റാലോചിക്കും, ഓർമവെക്കും.

ഇത് മുതൽ ഏതാനും വചനങ്ങളിൽ, വൈവാഹികവും ഗാർഹികവുമായ തുറകളിൽ സത്യവിശ്വാസികൾ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടുന്ന പല നടപടിച്ചട്ടങ്ങളും നിയമങ്ങളുമാണ് അല്ലാഹു പഠിപ്പിക്കുന്നത്. സത്യവിശ്വാസികളായ- അതെ, മുസ്‌ലിംകളായ- പുരുഷൻമാർ മുശ്‌രിക്കുകളായ സ്ത്രീകളെ വിവാഹം ചെയ്യുവാനും, മുസ്‌ലിം സ്ത്രീകളെ മുശ്‌രിക്കുകളായ പുരുഷൻമാർക്ക് വിവാഹം കഴിച്ചു കൊടുക്കുവാനും പാടില്ലെന്ന് കൽപിച്ചുകൊണ്ട് മുസ്‌ലിംകളും അമുസ്‌ലിംകളും തമ്മിൽ വിവാഹബന്ധം നടത്തുന്നതിനെ അല്ലാഹു പാടെ നിഷിദ്ധമാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. സൗന്ദര്യം, ധനം, ആഭിജാത്യം, ആകർഷകമായ പെരുമാറ്റം, യോഗ്യത, മുതലായ ഏതെങ്കിലും കാരണത്താൽ അവരിൽപ്പെട്ട ഒരു സ്ത്രീയോ പുരുഷനോ നിങ്ങളെ എത്ര തന്നെ ആകർഷിച്ചാലും അവരുമായി വിവാഹബന്ധം നടത്തിക്കൂടാ എന്നും, അതിനെക്കാൾ നല്ലത് സത്യവിശ്വാസികളായ അടിമകളുമായി വിവാഹബന്ധം നടത്തലാണെന്നും കൂടി അല്ലാഹു വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, മുശ്‌രിക്കുകളെ (ബഹുദൈവ വിശ്വാസികളെ) സംബന്ധിച്ച് മാത്രമാണല്ലോ അല്ലാഹു പറഞ്ഞത്- പൊതുവെ അവിശ്വാസി (കാഫിറു)കളെക്കുറിച്ച് ഒന്നും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടില്ലല്ലോ- ആ സ്ഥിതിക്ക് മുശ്‌രിക്കുകളല്ലാതെ അവിശ്വാസികളുമായി വിവാഹബന്ധം നടത്തിക്കൂടേ? എന്ന് ചോദിക്കപ്പെട്ടേക്കാം. ഇതിന് മറുപടി:-

(1) സത്യവിശ്വാസിനികളായ സ്ത്രീകൾ ഹിജ്‌റഃ വന്നാൽ അവരെ അവിശ്വാസി (കാ

ഫിറു)കളിലേക്ക് മടക്കി അയക്കരുതെന്ന് കൽപിച്ച ശേഷം സൂറത്തുൽ മുംതഹിനഃയിൽ അല്ലാഹു പറയുന്നു: لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ –الممتحنة: ١٠ (ആ സ്ത്രീകൾ അവർക്ക്- അവിശ്വാസികൾക്ക്- അനുവദനീയമല്ല; അവർ അവർക്കും - ആ സ്ത്രീകൾക്കും- അനുവദനീയമല്ല.) അപ്പോൾ, മുശ്‌രിക്കുകളെപ്പോലെത്തന്നെയാണ് എല്ലാ കാഫിറു (അവിശ്വാസി)കളുമെന്ന് വ്യക്തമാകുന്നു.

(2) വിഗ്രഹാരാധനപോലെ പ്രത്യക്ഷമായ ശിർക്കുകൾ ഒരു പക്ഷേ കാണപ്പെട്ടില്ലെങ്കിൽ തന്നെയും- ഒരു തരത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു തരത്തിൽ ശിർക്കിൽ നിന്ന് ശുദ്ധമായ അവിശ്വാസികളെ കാണുകയില്ല താനും.

(3) ഇരു കൂട്ടരും തമ്മിൽ വിവാഹബന്ധം പാടില്ലെന്ന് നിശ്ചയിച്ചതിലടങ്ങിയ തത്വം അല്ലാഹു തന്നെ വിവരിച്ചത്. 'അവർ ക്ഷണിക്കുന്നത് നരകത്തിലേക്കാണ്.' (أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ) എന്നാണല്ലോ. അവിശ്വാസികളുടെ വിശ്വാസാചാരങ്ങളെല്ലാം തന്നെ നരകത്തിലേക്ക് വഴി തെളിയിക്കുന്നവയും സ്വർഗത്തിലേക്കുള്ള മാർഗം തടയുന്നതുമാണല്ലോ. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ, വേദക്കാരിൽ നിന്നുള്ള സ്ത്രീകളെ ചുരുക്കം ചില ഉപാധികളോടുകൂടി മുസ്‌ലിംകൾക്ക് വിവാഹം ചെയ്യാമെന്ന് സൂറത്തുൽ മാഇദഃ 6-ാം വചനത്തിൽ അല്ലാഹു വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മുസ്‌ലിംകളും അമുസ്‌ലിംകളും തമ്മിൽ വിവാഹബന്ധം സ്ഥാപിക്കുവാൻ പാടില്ലെന്നുള്ള പൊതു നിയമത്തിൽനിന്ന് ഇതുമാത്രമേ ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളൂ.

ഭൗതിക താൽപര്യങ്ങളുടെ ആഘാതം നിമിത്തം ചില ആധുനിക ചിന്താഗതിക്കാർ ഈ നിരോധത്തെക്കുറിച്ച് പ്രസ്താവിക്കുമ്പോൾ, ഭാര്യാഭർത്താക്കൾ ആദർശപ്പൊരുത്തം ഇല്ലാത്തപക്ഷം അവരുടെ വിവാഹബന്ധം വിജയകരമാകുകയില്ലെന്നും, അതാണ് അവർ നരകത്തിലേക്കും അല്ലാഹു സ്വർഗത്തിലേക്കും ക്ഷണിക്കുന്നുവെന്ന് പറഞ്ഞതിന്റെ സാരമെന്നുമൊക്കെ പറഞ്ഞു ഈ നിയമത്തിന്റെ കാർക്കശ്യം ഒന്നു ലഘുവാക്കിക്കാണിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് കാണാം. വാസ്തവത്തിൽ, വിവാഹബന്ധം വിജയകരമാകുകയെന്നത് ഇസ്‌ലാമിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം തന്നെയാണെങ്കിലും അതിന്റെ വിജയപരാജയമല്ല ഈ നിരോധത്തിൽ പരിഗണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന യഥാർത്ഥ പശ്ചാത്തലം. സത്യവിശ്വാസത്തിലുള്ള ഐക്യവും അനൈക്യവുമാണ് അതിൽ പരിഗണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ഈ വചനത്തിലെ വാക്കുകളിൽ നിന്നുതന്നെ അത് ആർക്കും മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാകുന്നു. കേവലം വല്ല ആദർശത്തിന്റെയും ഐക്യത്തെക്കാൾ ഉപരിയാണ് മതത്തിലും വിശ്വാസത്തിലുമുള്ള യോജിപ്പ്. അതാണിവിടെ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

നബിﷺ ഇപ്രകാരം അരുളിചെയ്തിരിക്കുന്നു: 'നാല് കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സ്ത്രീ വിവാഹം ചെയ്യപ്പെടുന്നു: അവളുടെ ധനത്തിനുവേണ്ടിയും, കുലമഹത്വത്തിനുവേണ്ടിയും, സൗന്ദര്യത്തിന് വേണ്ടിയും, മതത്തിന് വേണ്ടിയും. എന്നാൽ, മതമുള്ളവളെ (വിവാഹം കഴിച്ചു)കൊണ്ട് നീ ഭാഗ്യം നേടിക്കൊള്ളുക. (അല്ലാത്ത പക്ഷം) നിന്റെ കൈകൾ മൺപുരളട്ടെ.' (ബു; മു.) അഥവാ നിനക്ക് നിർഭാഗ്യമായിരിക്കുമെന്ന് സാരം. മറ്റൊരു ഹദീഥിൽ തിരുമേനി പറയുന്നു: 'ഇഹലോകം ഒരു വിഭവമത്രെ. ഇഹലോകവിഭവങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമമായത് സദ്‌വൃത്തയായ സ്ത്രീ (ഭാര്യ)യാകുന്നു.' (മു.)

വിഭാഗം - 28

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْمَحِيضِ ۖ قُلْ هُوَ أَذًى فَٱعْتَزِلُوا۟ ٱلنِّسَآءَ فِى ٱلْمَحِيضِ ۖ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ ۖ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ ٱللَّهُ ۚ

﴾222﴿ അവർ നിന്നോട് ആർത്തവത്തെക്കുറിച്ചും ചോദിക്കുന്നു. നീ പറയുക: 'അത് ഒരു (തരം) ഉപദ്രവമാകുന്നു; അതിനാൽ ആർത്തവ (കാല)ത്തിൽ നിങ്ങൾ സ്ത്രീകളെ വിട്ടു നിൽക്കുവിൻ. അവർ ശുദ്ധിയാകുന്നതുവരേക്കും നിങ്ങൾ അവരെ സമീപിക്കുകയും അരുത് അങ്ങനെ, അവർ ശുദ്ധിയായിത്തീർന്നാൽ, അല്ലാഹു നിങ്ങളോട് കൽപിച്ച വിധത്തിലൂടെ നിങ്ങൾ അവരുടെ അടുക്കൽ ചെന്നുകൊള്ളുവിൻ.

إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلتَّوَّٰبِينَ وَيُحِبُّ ٱلْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾

നിശ്ചയമായും, പശ്ചാത്തപിച്ചു മടങ്ങുന്നവരെ അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു; ശുദ്ധി പ്രാപിക്കുന്നവരെയും അവൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു.

نِسَآؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأْتُوا۟ حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ ۖ وَقَدِّمُوا۟ لِأَنفُسِكُمْ ۚ

﴾223﴿ നിങ്ങളുടെ സ്ത്രീകൾ [ഭാര്യമാർ] നിങ്ങളുടെ കൃഷി (യിടം) ആകുന്നു. അതിനാൽ, നിങ്ങളുടെ കൃഷിയുടെ അടുക്കൽ നിങ്ങൾ എങ്ങനെ ഉദ്ദേശിച്ചുവോ (അപ്രകാരം) ചെന്നുകൊള്ളുക; നിങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കു തന്നെ (വേണ്ടത്) മുൻകൂട്ടി ചെയ്തുവെക്കുകയും ചെയ്യുവിൻ.

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّكُم مُّلَٰقُوهُ ۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾

നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കുകയും, നിങ്ങൾ അവനുമായി കണ്ടുമുട്ടുന്നവരാണെന്ന് അറിയുകയും ചെയ്യുവിൻ. (നബിയേ) സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് നീ സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുകയും ചെയ്യുക.

﴾222﴿ وَيَسْأَلُونَكَ അവർ നിന്നോട് ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു عَنِ الْمَحِيضِ ആർത്തവത്തെപ്പറ്റി, ഋതുകാലത്തെപ്പറ്റി قُلْ നീ പറയുക هُوَ അത് أَذًى ഒരു ഉപദ്രവമാണ്, ശല്യമാണ് (മ്ളേഛമാണ്) فَاعْتَزِلُوا അതിനാൽ നിങ്ങൾ വിട്ടു (അകന്നു) നിൽക്കു

വിൻ ٱلنِّسَآءَ സ്ത്രീകളെ فِي ٱلْمَحِيضِ ആർത്തവത്തിൽ, ഋതുകാലത്തിൽ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ അവരെ നിങ്ങൾ സമീപിക്കുകയും ചെയ്യരുത് حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ അവർ ശുദ്ധിയാകുന്നത് വരെ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ എന്നിട്ട് (അങ്ങനെ) അവർ ശുദ്ധിയായിത്തീർന്നാൽ فَأْتُوهُنَّ നിങ്ങള വരുടെ അടുക്കൽ ചെന്നുകൊള്ളുവിൻ مِنْ حَيْثُ വിധത്തിലൂടെ أَمَرَكُمُ നിങ്ങളോട് കൽപിച്ച ٱللَّهُ അല്ലാഹു إِنَّ ٱللَّهَ നിശ്ചയമായും അല്ലാഹു يُحِبُّ അവൻ ഇഷ്ടപ്പെടു ന്നു, സ്നേഹിക്കും ٱلتَّوَّٰبِينَ (പശ്ചാത്തപിച്ചു) മടങ്ങുന്നവരെ وَيُحِبُّ അവൻ ഇഷ്ട പ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു ٱلْمُتَطَهِّرِينَ ശുദ്ധി പ്രാപിക്കുന്നവരെ ﴿223﴾ نِسَآؤُكُمْ നിങ്ങ ളുടെ സ്ത്രീകൾ حَرْثٌ കൃഷി (വിളയിടം) ആകുന്നു لَّكُمْ നിങ്ങൾക്ക്, നിങ്ങളുടെ فَأْتُوا۟ അതിനാൽ നിങ്ങൾ ചെല്ലുവിൻ حَرْثَكُمْ നിങ്ങളുടെ വിളക്കൽ, കൃഷിയുടെ അടുക്കൽ أَنَّىٰ شِئْتُمْ നിങ്ങൾ എങ്ങനെ ഉദ്ദേശിച്ചുവോ (അങ്ങനെ) وَقَدِّمُوا۟ നിങ്ങൾ മുൻകൂട്ടി (മുൻ ചെയ്തു വെയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക) لِأَنفُسِكُمْ നിങ്ങളുടെ സ്വന്ത ങ്ങൾക്ക്, നിങ്ങൾക്കുതന്നെ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ അല്ലാഹുവിനെ നിങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യു വിൻ وَٱعْلَمُوٓا۟ നിങ്ങൾ അറിയുകയും ചെയ്യുക أَنَّكُم നിങ്ങൾ (ആകുന്നു) എന്ന് مُّلَٰقُوهُ അവനുമായി കണ്ടുമുട്ടുന്നവർ وَبَشِّرِ നീ സന്തോഷം അറിയിക്കുകയും ചെയ്യുക ٱلْمُؤْمِنِينَ സത്യവിശ്വാസികൾക്ക്

ഇമാം അഹ്മദും, മുസ്‌ലിമും (റ) ഉദ്ധരിച്ച ഒരു ഹദീഥിന്റെ ചുരുക്കം ഇങ്ങനെയാണ്: 'സ്ത്രീകൾക്ക് ആർത്തവകാലമായാൽ യഹൂദികൾ അവരൊന്നിച്ച് ഭക്ഷണം കഴിക്കുക യോ, വീട്ടിൽ ഒന്നിച്ച് പെരുമാറുകയോ ചെയ്തിരുന്നില്ല. സ്വഹാബികൾ ഇതിനെപ്പറ്റി നബിﷺയോട് ചോദിച്ചു. അപ്പോഴാണ് ഈ വചനം അവതരിച്ചത്. അങ്ങനെ, സംഭോഗം ഒഴിച്ചുള്ളതെല്ലാം ചെയ്തുകൊള്ളാമെന്ന് നബിﷺ പറഞ്ഞു. ഇതുകേട്ടപ്പോൾ, ഈ മനു ഷ്യന് നമ്മോട് എതിര് പ്രവർത്തിക്കണമെന്നേയുള്ളൂവെന്ന് യഹൂദികൾ പറയുകയുണ്ടാ യി. അതിൽ പ്രതിഷേധിച്ചുകൊണ്ട് ചില സ്വഹാബികൾ വന്ന് നബിﷺയോട്: എന്നാൽ, നമുക്ക് സംഭോഗവും കൂടി നടത്തിയാലെന്താണെന്ന് എന്ന് ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ നബിﷺയുടെ മുഖഭാവം മാറി (ദേഷ്യപ്പെട്ടു)'. ഹിന്ദുക്കൾക്കിടയിലും യഹൂദികളെപ്പോ ലെ, ആർത്തവകാലത്ത് സ്ത്രീകളുമായി ഐത്തം ആചരിച്ചു വരുന്ന സമ്പ്രദായം നില വിലുണ്ട്. എല്ലാ കാര്യത്തിലുമെന്നപോലെ, ഈ വിഷയത്തിലും ഇസ്‌ലാം വസ്തുനി ഷ്ഠമായ ഒരു സമീപനമാണ് സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്.

ആർത്തവം ഒരു ഉപദ്രവമാകുന്നു. അഥവാ മാലിന്യവും വൃത്തിഹീനവുമാണ്. അതു കൊണ്ട് ആർത്തവകാലത്ത് ഭാര്യമാരുമായി സമീപിക്കാതെ വിട്ടു നിൽക്കണമെന്ന് അല്ലാഹു സത്യവിശ്വാസികളോട് കൽപിക്കുന്നു. സമീപിക്കരുതെന്ന് പറഞ്ഞതിന്റെ താൽപര്യം അവരുടെ അടുത്തൊന്നും ചെന്നുകൂടാ എന്നോ, അവർക്ക് ആരെയും തീണ്ടു വാൻ പാടില്ലെന്നോ അല്ല. പ്രസ്തുത മാലിന്യ സ്ഥാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സമീപനം- സംഭോഗം- പാടില്ല എന്നാണെന്നും, മറ്റുള്ള സമീപനങ്ങൾക്കും സമ്പർക്കങ്ങൾക്കും വിരോധമില്ലെന്നും നബി തിരുമേനിﷺയുടെ ഹദീഥുകളിൽ നിന്ന് വ്യക്തമായിരിക്കു ന്നു. ആർത്തവരക്തം ഒരു മാലിന്യവസ്തുവാണെന്നല്ലാതെ, ആർത്തവമുള്ളപ്പോൾ സ്ത്രീകൾ മാലിന്യവതികളായിരിക്കുമെന്ന് അല്ലാഹു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടില്ല. 'ശുദ്ധിയാകുക' എന്ന് പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശ്യം ആർത്തവരക്തം നിന്നുപോയശേഷം കുളിച്ചു ശുദ്ധി

യാകുക എന്നാകുന്നു. ഈ കുളി നിർബന്ധമാണ് താനും. 'അല്ലാഹു കൽപിച്ച വിധത്തിലൂടെ ചെല്ലുക' എന്ന് പറഞ്ഞതിന്റെ താൽപര്യം, മാനുഷികവും പ്രകൃതിപരമായ മര്യാദകളും, മതനിർദ്ദേശങ്ങളും ലംഘിക്കാത്ത വിധത്തിൽ സമീപിക്കുക എന്നത്രെ. ഭാര്യാഭർത്താക്കൾ തമ്മിലുള്ള ദാമ്പത്യജീവിതത്തെ പൊതുവിൽ ബാധിക്കുന്ന ഒരു കൽപനയാണിത്. അഥവാ ആർത്തവ ശുദ്ധിക്കുശേഷമുള്ള സമീപനത്തെ മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു കൽപനയല്ല. ബാഹ്യത്തിലുള്ളതും ശാരീരികവുമായ ഒരു അശുദ്ധിയാണ് ആർത്തവമെന്നും, അതിൽനിന്നുള്ള ശുദ്ധീകരണമാണ് കുളിയെന്നും വ്യക്തമാണല്ലോ. എന്നാൽ, അതുപോലെ ആന്തരികവും ആത്മീയവുമായ ചില മാലിന്യങ്ങളാണ് പാപങ്ങളെന്നും, അവയിൽ നിന്നുള്ള ശുദ്ധീകരണം പശ്ചാത്താപമാണെന്നും, രണ്ടുതരം ശുദ്ധീകരണങ്ങളെയും അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതാണെന്നും കൂടി അല്ലാഹു ഉണർത്തിയിരിക്കുന്നു. നിശ്ചയമായും, പശ്ചാത്തപിക്കുന്നവരെ അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. ശുദ്ധി പ്രാപിക്കുന്നവരെയും അവൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു.'

نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ (നിങ്ങളുടെ സ്ത്രീകൾ- ഭാര്യമാർ- നിങ്ങളുടെ കൃഷിയിടമാണ്) എന്ന വാക്യം വളരെ മഹത്തായ ഒരു തത്വത്തെയാണ് ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നത്. നിലം ശരിപ്പെടുത്തി വിത്തിടുകയും, വിത്ത് മുളച്ചു ഉൽപന്നങ്ങൾ വിളയുകയും ചെയ്യുന്നതാണല്ലോ കൃഷി. അപ്പോൾ, ഒരർത്ഥത്തിൽ കൃഷിയിടം തന്നെയാണ് ഭാര്യമാരും. കൃഷിയുടെ നന്മയും അനുകൂല സാഹചര്യങ്ങളും പൊതുവെ കർഷകന് ആനന്ദവും സന്തോഷവും ഉളവാക്കുന്നതായിരിക്കുമെങ്കിലും അതിൽ നിന്നുള്ള വിളവാണല്ലോ അവന്റെ ലക്ഷ്യം. അതുപോലെ സന്താനമാണ് ഈ കൃഷിയുടെ സാക്ഷാൽ ലക്ഷ്യം. മനുഷ്യവർഗം ഈ ലോകത്ത് നിലനിൽക്കുന്നതും, വളർന്നു വർദ്ധിക്കുന്നതും ഈ കൃഷിയിലൂടെയാകുന്നു. സ്രഷ്ടാവും പരിപാലകനുമായ അല്ലാഹു നിശ്ചയിച്ച ഒരു പ്രകൃതി നിയമമത്രെ അത്. കേവലം പ്രേമവികാരങ്ങളെയോ, ശാരീരിക മോഹങ്ങളെയോ നിവൃത്തിയാക്കുവാനുള്ള ഒരു ഉപാധി മാത്രമായിട്ടല്ല- അതും പരിഗണനീയം തന്നെയാണെങ്കിലും- അതിനെക്കാൾ ഉപരിയായ ആ ലക്ഷ്യത്തെ ഉന്നമാക്കിക്കൊണ്ടാണ് അല്ലാഹു വിവാഹ ബന്ധത്തെ കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നത് എന്നാണ് ഇതിന്റെ അർത്ഥം. തുടർന്നുള്ള വാക്യങ്ങളിലും അതിലേക്കുള്ള സൂചന കാണാം. വേറെ പല ക്വുർആൻ വചനങ്ങളിൽ നിന്നും ഈ യാഥാർത്ഥ്യം വളരെ വ്യക്തമായിത്തന്നെ മനസ്സിലാകുന്നതുമാണ്.

ഭാര്യമാർ കൃഷിയിടമാണെന്ന് പറഞ്ഞശേഷം, 'അതുകൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ കൃഷിയിടത്തിൽ നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിച്ച പ്രകാരം ചെന്നുകൊള്ളുക' എന്നുകൂടി അല്ലാഹു പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. അതെ, അവരുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുന്നതിൽ നിങ്ങൾക്കിഷ്ടപ്പെട്ട വിധമെല്ലാം സ്വീകരിക്കാമെന്ന് സാരം. എന്നാൽ, ഉൽപാദനത്തിനുപയുക്തമായ മാർഗങ്ങളിലൂടെയായിരിക്കണം കൃഷിയിടങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതെന്നും, അതിന് വിരുദ്ധമായ പ്രവേശങ്ങൾ ശരിയല്ലെന്നും പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അല്ലാഹു അവന്റെ സൃഷ്ടിയായ മനുഷ്യർക്ക് പഠിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുന്ന ദാമ്പത്യ പാഠങ്ങളും, അതിനുപയോഗിച്ച വാക്കുകളും നോക്കുക! വളരെ ലളിതവും, മാന്യവും, ഹൃദ്യവുമായ ചുരുക്കം ചില വാക്കുകൾ! സ്നേഹവും കനിവും നിറഞ്ഞ ശൈലി! അല്ലാഹുവിൽ നിന്നല്ലാതെ ഇത്തരം അദ്ധ്യാപന ശൈലി എവിടെ കാണുവാനാണ്?! . الله اكبر ഒരു മാതാവിന് അവളുടെ മുലകുടിക്കുന്ന പിഞ്ചോമനയോടുള്ളതിനെക്കാൾ കൃപയാണ് അല്ലാഹുവിന് അവന്റെ അടിയാൻമാരോടുള്ളതെന്ന് നബിﷺ ഒരവസരത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചത് ഇവിടെ സ്മരണീയമാകുന്നു.

അടുത്ത വാക്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുക: 'നിങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കുതന്നെവേണ്ടി മുന്നൊരുക്കം ചെയ്തുകൊള്ളണം, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കണം, അവനുമായി കണ്ടുമുട്ടേണ്ടി വരുമെന്ന് അറിഞ്ഞിരിക്കണം' എന്നൊക്കെ അല്ലാഹു ഉപദേശിക്കുന്നു. വൈവാഹിക ജീവിതത്തിലും മറ്റുമായി ശ്രദ്ധ ചെലുത്തിക്കൊണ്ട് സ്വന്തം ഭാവി മറന്നു പോകരുത്. സൽക്കർമങ്ങൾ ചെയ്തും അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിവിലക്കുകൾ പാലിച്ചുകൊണ്ടും ഭാവി വിജയത്തിനുള്ള മാർഗങ്ങൾ നേരത്തെക്കൂട്ടി ഒരുക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കണം, മരണാനന്തരം അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ ഹാജരായി അവന്റെ വിചാരണ നേരിടേണ്ടിവരുമെന്ന് സദാ ഓർമയുണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് താൽപര്യം.

وَقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ (നിങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടിത്തന്നെ മുൻകൂട്ടി ചെയ്തുവെക്കുവിൻ) എന്ന വാക്യത്തിന് മേൽകണ്ട അർത്ഥത്തിലുള്ള വ്യാഖ്യാനമാണ് മിക്ക വ്യാഖ്യാതാക്കളും നൽകിയിരിക്കുന്നത്. ഇബ്നു കഥീർ (റ) സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, അതിനുശേഷമുള്ള രണ്ടുവാക്യങ്ങളും- അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കണമെന്നും, അവനുമായി കണ്ടുമുട്ടുമെന്നറിഞ്ഞിരിക്കണമെന്നുമുള്ള വാക്യങ്ങൾ- ഈ വ്യാഖ്യാനത്തിന് പിൻബലം നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. ഭാര്യമാരുമായുള്ള സമീപനത്തിൽനിന്ന് സൽകർമികളായ നല്ല സന്താനങ്ങൾ ജനിക്കുവാനും, അവർവഴി വംശപരമ്പര നിലനിൽക്കുവാനുമായിരിക്കണം നിങ്ങളുടെ ആഗ്രഹം, അതിനുവേണ്ടി നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുകയും വേണം. എന്നൊക്കെയാണ് ഈ വാക്യത്തിന്റെ താൽപര്യമെന്നത്രെ മറ്റ് ചില വ്യാഖ്യാതാക്കളുടെ അഭിപ്രായം. ഭാര്യ- ഭർതൃ ബന്ധത്തെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കുന്ന സന്ദർഭമാണിതെന്നുള്ളതിനെ ആസ്പദമാക്കിയാണ് ഈ അഭിപ്രായം. താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഹദീഥിൽ കാണാവുന്നതുപോലെ- മരണശേഷവും മുറിഞ്ഞുപോകാത്ത ഒരു സൽകർമമാണല്ലോ നല്ല സന്താനം. എന്നിരിക്കെ, അതിനുവേണ്ടി ആഗ്രഹിക്കുന്നതും, പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതും ഒരു നല്ല കർമം തന്നെയാണെന്നുള്ളതിൽ സംശയമില്ല. പക്ഷേ, അതുമാത്രമാണ് ഈ വാക്യംകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്ന് കരുതിക്കൂടാ.

റസൂൽﷺ പറഞ്ഞതായി അബൂഹുറയ്റഃ (റ) ഉദ്ധരിക്കുന്നു: 'മനുഷ്യൻ മരണമടഞ്ഞാൽ, മൂന്ന് കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിക്കുന്നതല്ലാത്ത അവന്റെ കർമം (മുഴുവനും) മുറിഞ്ഞുപോകുന്നു. അതായത്, നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദാനധർമവും, ഉപകാരപ്രദമായ ജ്ഞാനവും, തനിക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന സദ്വൃത്തനായ സന്താനവും.' (മു.) റസൂൽﷺ പറഞ്ഞതായി ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ) ഉദ്ധരിക്കുന്നു: 'നിങ്ങളൊരാൾ തന്റെ വീട്ടുകാരുടെ (ഭാര്യയുടെ) അടുക്കൽ ചെല്ലുമ്പോൾ (സംയോഗവേളയിൽ) بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا എന്ന് പറയുകയും, രണ്ടുപേർക്കുമിടയിൽ സന്താനം വിധിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നപക്ഷം, ആ സന്താനത്തിന് പിശാച് ഒരിക്കലും ഉപദ്രവം വരുത്തുകയില്ല' (ബു; മു.) ഈ പ്രാർത്ഥനയുടെ സാരം ഇതാകുന്നു: 'അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ. അല്ലാഹുവേ! ഞങ്ങളിൽ നിന്ന് നീ പിശാചിനെ അകറ്റിത്തരേണമേ! ഞങ്ങൾക്ക് നീ നൽകുന്നതിൽ (സന്താനത്തിൽ) നിന്നും പിശാചിനെ അകറ്റിത്തരേണമേ!'

മേൽപറഞ്ഞ രണ്ടുമല്ലാത്ത വളരെ വിചിത്രമായ ഒരു അർത്ഥ വ്യാഖ്യാനം ഈ വാക്യത്തിന് ഒരു പണ്ഡിതൻ ഇപ്പോൾ നൽകിക്കാണുന്നു. അതിങ്ങനെയാണ്: '(കൃഷിസ്ഥലത്ത് ചെല്ലുമ്പോൾ വേണ്ട ഒരുക്കങ്ങൾ) മുൻകൂട്ടി ചെയ്തുവെക്കുകയും ചെയ്യുക.' ഈ വാക്യത്തിന് ആ പണ്ഡിതൻ തന്നെ നൽകിയ വ്യാഖ്യാനം ഇങ്ങനെയു

മാണ്: 'സ്ത്രീകളുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുമ്പോൾ ഭാവിയെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കണം. അതായത്, അതിൽ സന്താനങ്ങൾ ജനിക്കുമ്പോൾ അവരുടെ പരിപാലനത്തിനും പരിശീലനത്തിനും വേണ്ട ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്തുവെക്കണം. സന്താനങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമ്പോൾ മാത്രം അതിനെക്കുറിച്ച് ചിന്തിച്ചാൽ പോരാ എന്നർത്ഥം'. ക്വുർആന്റെ പ്രസ്താവനകളെ കഴിവതും ഭൗതികജീവിതത്തിന്റെ വിജയത്തിലേക്ക് മുതൽകൂട്ടായി ചിത്രീകരിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ട് നടത്തപ്പെടുന്ന അർത്ഥ വ്യാഖ്യാനങ്ങളിൽ ഒന്നത്രെ ഇത്. മനസ്സാക്ഷിയും നിഷ്പക്ഷബുദ്ധിയുമുള്ള ഏവർക്കും ഇതിന്റെ പിന്നിലുള്ള പ്രേരണ മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. അതെന്തായാലും ശരി, ചില വസ്തുതകൾ മുമ്പിൽവെച്ചുകൊണ്ട് ഈ അർത്ഥവ്യാഖ്യാനമൊന്ന് പരിശോധിച്ചു നോക്കുക:-

നിങ്ങളുടെ സ്വന്തങ്ങൾക്ക്- നിങ്ങൾക്കുതന്നെ- വേണ്ടി മുൻകൂട്ടി ചെയ്തുവെക്കണം (وَقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ) എന്നാണ് അല്ലാഹു പറഞ്ഞത്. ഇവർ പറയുന്നതാകട്ടെ, ഭാവിയിൽ ജനിക്കുവാൻ പോകുന്ന സന്താനങ്ങളുടെ പരിപാലനത്തിനും പരിശീലനത്തിനും വേണ്ട ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്തുവെക്കണമെന്നുമാണ്. ഈ ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്തുവെക്കുന്നതാകട്ടെ,- ഇവർ പറഞ്ഞതനുസരിച്ചുതന്നെ- സ്ത്രീകളുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുമ്പോഴാണ് താനും. ഇതിന്റെ അർത്ഥം നമുക്ക് മനസ്സിലാകുന്നില്ല. വിവാഹത്തിനുമുമ്പ് തന്നെ ഈ ഒരുക്കം ചെയ്തുവെക്കണമെന്നാണ് പറയുന്നതെങ്കിൽ അതിന് അൽപമെങ്കിലും ഒരർത്ഥമുണ്ടെന്ന് സമ്മതിക്കാമായിരുന്നു. എനി, സന്താനങ്ങളെ പോറ്റിവളർത്തുവാനും പരിശീലിപ്പിക്കുവാനുമൊക്കെയുള്ള വക മുൻകൂട്ടി കണ്ടുവെച്ച ശേഷമേ വിവാഹം കഴിക്കാവൂ എന്നോ, ഭാര്യമാരെ സമീപിക്കാവൂ എന്നോ അല്ലാഹുവും അവന്റെ റസൂലും കൽപിക്കുകയോ ഉപദേശിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ? അതുമില്ല. നേരെമറിച്ച് സ്വതന്ത്രകളായ സ്ത്രീകളെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ കഴിയാത്തവർക്ക് അടിമ സ്ത്രീകളെ വിവാഹം ചെയ്യാമെന്നും (4:25), അവിവാഹിതർക്കും നല്ലവരായ അടിമകൾക്കും വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കണമെന്നും, അവർ ദരിദ്രരാണെങ്കിൽ അല്ലാഹു വഴിയെ അവർക്ക് ധന്യത നൽകിക്കൊള്ളുമെന്നും (24:32) അല്ലാഹു പറയുന്നു. വിവാഹം നടത്തുവാൻ കഴിവുള്ള യുവാക്കൾ വിവാഹം കഴിക്കണമെന്നും, കഴിവില്ലാത്തവർ നോമ്പ് പിടിക്കണമെന്നും നബി ﷺ യും കൽപിച്ചിരിക്കുന്നു. (ബു; മു.) വിവാഹം ചെയ്യാൻ കഴിവുണ്ടായാൽ അത് ചെയ്യാമെന്നല്ലാതെ അതിൽ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന സന്താനങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിവരുന്ന വക മുൻകൂട്ടി കണ്ടു വെച്ചിട്ടുവേണം അതെന്ന് ക്വുർആനിലും ഹദീഥിലും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടില്ല. ഇത്രയും പറഞ്ഞതിൽ നിന്നുതന്നെ ഇവരുടെ ഈ പുതിയ അർത്ഥവ്യാഖ്യാനം സത്യവിരുദ്ധമാണെന്ന് മനസ്സിലായല്ലോ.

وَلَا تَجْعَلُوا۟ ٱللَّهَ عُرْضَةً لِّأَيْمَـٰنِكُمْ أَن تَبَرُّوا۟ وَتَتَّقُوا۟ وَتُصْلِحُوا۟ بَيْنَ ٱلنَّاسِ ۗ

وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

﴾224﴿ **നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ സത്യങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹുവിനെ ഒരു വിലങ്ങ് [തടസ്സം] ആകരുത്; അതായത്, നിങ്ങൾ പുണ്യം പ്രവർത്തിക്കുകയും, സൂക്ഷ്മത പാലിക്കുകയും, മനുഷ്യർക്കിടയിൽ നന്മയുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന്.**

അല്ലാഹു (എല്ലാം) കേൾക്കുന്നവനും, അറിയുന്നവനുമാകുന്നു.

لَّا يُؤَاخِذُكُمُ ٱللَّهُ بِٱللَّغْوِ فِىٓ أَيْمَـٰنِكُمْ وَلَـٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ ۗ

وَٱللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾

《225》 നിങ്ങളുടെ സത്യങ്ങളിൽ (മന:പൂർവ്വമല്ലാത്ത) വ്യർത്ഥവാക്ക് മൂലം അല്ലാഹു നിങ്ങളെ പിടികൂടുകയില്ല. എങ്കിലും നിങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങൾ (മന:പൂർവ്വം) പ്രവർത്തിച്ചുവെച്ചതുമൂലം അവൻ നിങ്ങളെ പിടികൂടുന്നതാണ്.

അല്ലാഹു വളരെ പൊറുക്കുന്നവനും സഹനശീലനുമാകുന്നു.

《224》 وَلَاتَجْعَلُوا നിങ്ങൾ ആക്കരുത് اللّٰهَ അല്ലാഹുവിനെ عُرْضَةً ഒരു വിലങ്ങ്, തടസ്സം, നാട്ടക്കുറി لِأَيْمَانِكُمْ നിങ്ങളുടെ സത്യങ്ങൾക്ക് أَنْتَبَرُّوا നിങ്ങൾ നന്മ (പുണ്യം) ചെയ്യുന്നതിന് وَتَتَّقُوا നിങ്ങൾ സൂക്ഷ്മത പാലിക്കുകയും وَتُصْلِحُوا നിങ്ങൾ നന്മ പ്രവർത്തിക്കുകയും, നന്നാക്കുകയും بَيْنَ النَّاسِ മനുഷ്യർക്കിടയിൽ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ അല്ലാഹു കേൾക്കുന്നവനാകുന്നു عَلِيمٌ അറിയുന്നവനാകുന്നു 《225》 لَايُؤَاخِذُكُمُ നിങ്ങളെ പിടികൂടുകയില്ല اللّٰهُ അല്ലാഹു بِاللَّغْوِ അനാവശ്യം (വ്യർത്ഥം- പൊയ്‌വാക്ക്) മൂലം فِي أَيْمَانِكُمْ നിങ്ങളുടെ സത്യങ്ങളിൽ وَلَـٰكِنْ എങ്കിലും يُؤَاخِذُكُمْ അവൻ നിങ്ങളെ പിടികൂടും بِمَا كَسَبَتْ സമ്പാദിച്ചത് (ചെയ്തുവെച്ചത്, പ്രവർത്തിച്ചത്) നിമിത്തം قُلُوبُكُمْ നിങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങൾ وَاللّٰهُ അല്ലാഹു غَفُورٌ പൊറുക്കുന്നവനാണ് حَلِيمٌ സഹനശീലനാണ്

സൽക്കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനും, അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിവിലക്കുകൾ അനുസരിക്കുന്നതിനും, ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ സന്ധിയാക്കുക മുതലായ നല്ല പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുന്നതിനും ഭംഗം വരുത്തത്തക്കവിധം അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ സത്യം ചെയ്യരുത്. അഥവാ, അങ്ങനെവല്ല സത്യവും ചെയ്തുപോയാൽ, ആ സത്യത്തിൽ നിന്ന് വിരമിക്കുകയും ആ നല്ലകാര്യം നിർവഹിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ സത്യം ചെയ്യുന്നത് അങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങൾക്ക് തടസ്സമാകുവാൻ പാടില്ല. എന്നൊക്കെയാണ് ആദ്യത്തെ വചനത്തിന്റെ സാരം. മനഃപൂർവ്വമല്ലാതെ, നാവിലൂടെ വന്നുപോകുന്ന സത്യവാക്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചോ, സത്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ഉദ്ദേശ്യപൂർവ്വമല്ലാതെ വന്നുവശാകുന്ന അബദ്ധവാക്കുകളെപ്പറ്റിയോ അല്ലാഹു ശിക്ഷാനടപടി എടുക്കുകയില്ലെന്നും, നേരെമറിച്ച് മനസ്സറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശ്യപൂർവ്വം ചെയ്യുന്ന സത്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചാണ് നടപടി എടുക്കുകയെന്നും രണ്ടാമത്തെ വചനത്തിൽ അറിയിക്കുന്നു. സംസാരമദ്ധ്യേ ചിലപ്പോൾ- അശ്രദ്ധ, വികാരം മുതലായ കാരണങ്ങളാൽ- മനസ്സറിയാതെ വല്ല വാക്കുകളും വന്നുപോയേക്കും. ചില വ്യക്തികളുടെയും, ചില ഭാഷക്കാരുടെയും സംസാരങ്ങളിൽ സ്ഥാനത്തും അസ്ഥാനത്തുമൊക്കെ 'അല്ലാഹുവിനെത്തന്നെയാണ് ' എന്നിങ്ങനെയുള്ള സത്യവാക്യങ്ങളുടെ പ്രയോഗങ്ങൾ സുലഭമായിരിക്കും. ചിലപ്പോൾ, ഒരാൾ അയാളുടെ അറിവിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഇന്നകാര്യം ഇന്നപോലെ എന്ന് സത്യം ചെയ്തുപറഞ്ഞേക്കും. വാസ്തവം അതായിരിക്കുകയില്ല. ഇത്തരം സത്യങ്ങളുടെ യാഥാർത്ഥനില എന്താ

ണെന്ന് അല്ലാഹു നമുക്ക് വിവരിച്ചു തരുകയാണ്.

നബിﷺ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു: 'ഒരാൾ ഒരു കാര്യത്തെപ്പറ്റി സത്യം ചെയ്തിട്ട് അതിനെക്കാൾ ഉത്തമം മറ്റൊന്നായിരുന്നുവെന്ന് കണ്ടാൽ, അവൻ അവന്റെ സത്യത്തിന് പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യുകയും, ആ ഉത്തമമായ കാര്യം ചെയ്യുകയും ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ.' (ബു; മു.) സത്യം ലംഘിക്കുന്നതിന് ചെയ്യേണ്ടുന്ന പ്രായശ്ചിത്തം (كُفَارَة) പത്ത് സാധുക്കൾക്ക് ഭക്ഷണമോ, വസ്ത്രമോ കൊടുക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു അടിമയെ സ്വതന്ത്രമാക്കി വിടുക, അതിന് കഴിയാത്തപക്ഷം മൂന്ന് ദിവസം നോമ്പ് നോൽക്കുക ഇവയാകുന്നു. (മാഇദ: 92) വേറൊരു ഹദീഥ് ഇപ്രകാരമാകുന്നു; 'ആദമിന്റെ മകന് (മനുഷ്യന്) സാധിക്കാത്ത വിഷയത്തിലാകട്ടെ, അല്ലാഹുവിനോട് അനുസരണക്കേട് കാണിക്കുന്ന വിഷയത്തിലാകട്ടെ, കുടുംബബന്ധം മുറിക്കുന്നതിലാകട്ടെ, സത്യവും പാടില്ല, നേർച്ചയും പാടില്ല. ഒരാൾ, ഒരു കാര്യത്തിൽ ശപഥം ചെയ്തിട്ട് അതിനേക്കാൾ ഉത്തമം മറ്റൊന്നായിരുന്നുവെന്ന് കാണുന്നപക്ഷം, അതിനെ വിട്ടേച്ചു ആ ഉത്തമമായത് എടുത്തുകൊള്ളട്ടെ. ആ കാര്യം അവൻ ഉപേക്ഷിച്ചാൽ അതിന് പ്രായശ്ചിത്തം നൽകുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.' (ദ.) ആഇശഃ (റ) പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നതായി ഇബ്നു അബീഹാതിം (റ) ഉദ്ധരിക്കുന്നു: 'വ്യർത്ഥവാക്ക് (لغو) എന്ന് പറയുന്നത് തമാശയിലും, വിനോദത്തിലും മാത്രമാകുന്നു. അതായത് (സംസാരവശാൽ) 'അല്ലാഹുവിനെത്തന്നെയാണ ഇല്ല' എന്നും, 'അല്ലാഹുവിനെത്തന്നെയാണ അതെ' എന്നുമൊക്കെ മനുഷ്യൻ പറയലാകുന്നു. അതിൽ പ്രായശ്ചിത്തം ഇല്ല. ചെയ്യണമെന്ന് ഹൃദയംകൊണ്ട് ഉറപ്പിക്കുകയും, പിന്നീട് ചെയ്യാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിലാണ് പ്രായശ്ചിത്തമുള്ളത്.'

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً (അല്ലാഹുവിനെ നിങ്ങളുടെ സത്യങ്ങൾക്ക് ഒരു വിലങ്ങാക്കരുത്) എന്ന് തുടങ്ങിയ വാചകത്തിന് ഇങ്ങനെയും ഒരു വ്യാഖ്യാനം ചിലർ നൽകിയിട്ടുണ്ട്: പുണ്യം ചെയ്യുക, സൂക്ഷ്മത പാലിക്കുക, ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ നല്ലത് പ്രവർത്തിക്കുക മുതലായ കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അല്ലാഹുവിനെ നാട്ടക്കുറിപോലെ ആക്കി സത്യം ചെയ്യരുത്. എന്നുവെച്ചാൽ, പ്രസ്തുത നല്ല കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുമെന്ന് അവന്റെ നാമത്തിൽ സത്യം ചെയ്തുകൊണ്ട് അവന്റെ നാമത്തെ വില കെടുത്തരുത്, അത്യാവശ്യം നേരിടുമ്പോഴല്ലാതെ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ സത്യം ചെയ്യുന്ന സമ്പ്രദായം വർജ്ജിക്കേണ്ടതാണ് എന്ന് സാരം. സത്യം ചെയ്യൽ അധികരിപ്പിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി (68:10ൽ) ക്വുർആനിലും, നബി വാക്യങ്ങളിലും ആക്ഷേപിച്ചിട്ടുള്ളതാണുതാനും.

لِّلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِن نِّسَآئِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ ۖ فَإِن فَآءُو فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾

﴿226﴾ തങ്ങളുടെ സ്ത്രീകളെ സംബന്ധിച്ച് (സംയോഗം ചെയ്കയില്ലെന്ന്) ശപഥം ചെയ്യുന്നവർക്ക് നാലു മാസത്തെ കാത്തിരിപ്പുണ്ടായിരിക്കും. എന്നാൽ, അവർ മടങ്ങിവരുന്ന പക്ഷം, നിശ്ചയമായും, അല്ലാഹു പൊറുക്കുന്നവനും, കരുണാനിധിയുമാകുന്നു.

وَإِنْ عَزَمُوا۟ ٱلطَّلَٰقَ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾

﴾227﴿ അവർ വിവാഹമോചനത്തിന് തീർച്ചയാക്കുകയാണെങ്കിലോ, നിശ്ചയമായും, അല്ലാഹു (എല്ലാം) കേൾക്കുന്നവനും, അറിയുന്നവനുമാകുന്നു.

﴾226﴿ لِلَّذِينَ യാതൊരുകൂട്ടർക്കുണ്ട് يُؤْلُونَ ഈലാഉ് (ശപഥം) ചെയ്യുന്ന
مِن نِّسَآئِهِمْ തങ്ങളുടെ സ്ത്രീകളെപ്പറ്റി تَرَبُّصُ കാത്തിരിക്കൽ أَرْبَعَةِ നാല് أَشْهُرٍ
മാസങ്ങൾ فَإِن فَآءُو എന്നാൽ (എന്നിട്ട്) അവർ മടങ്ങിവന്നാൽ فَإِنَّ ٱللَّهَ എന്നാൽ, നിശ്ച
യമായും അല്ലാഹു غَفُورٌ വളരെ പൊറുക്കുന്നവനാണ് رَّحِيمٌ കരുണാനിധിയാണ്
﴾227﴿ وَإِنْ عَزَمُوا അവർ തീർച്ചയാക്കിയെങ്കിൽ, ഉറച്ചെങ്കിൽ ٱلطَّلَٰقَ ത്വലാക്വ്, വിവാ
ഹമോചനം فَإِنَّ ٱللَّهَ എന്നാൽ നിശ്ചയമായും അല്ലാഹു سَمِيعٌ കേൾക്കുന്നവനാണ് عَلِيمٌ
അറിയുന്നവനാണ്

يُؤْلُونَ (യുഅ്ലൂന) എന്ന ക്രിയയുടെ ധാതു إِيلَاء (ഈലാഉ്) എന്നാണ്. ശപഥം ചെയ്യുക എന്നത്രെ അതിന് ഭാഷയിൽ അർത്ഥം. ഭാര്യാഭർത്താക്കൾക്കിടയിൽ വല്ല അനിഷ്ടങ്ങളും ഉണ്ടാകുമ്പോൾ, മേലിൽ താൻ ഭാര്യയുമായി സംയോഗം നടത്തുകയില്ലെന്ന് ശപഥം ചെയ്യുന്ന ഒരു പതിവ് മുമ്പ് അറബികളിലുണ്ടായിരുന്നു. ഈ പ്രത്യേക ശപഥത്തിന്നാണ് 'ഈലാഉ്' എന്ന് മതത്തിന്റെ സാങ്കേതിക ഭാഷയിൽ പറയപ്പെടുന്നത്. ഇത് ചിലപ്പോൾ ഒരു നിശ്ചിത കാലം വരേക്കും, ചിലപ്പോൾ അനിശ്ചിത കാലത്തേക്കുമായിരിക്കും. ഇത് കേവലം വിവാഹമോചനമായി ('ത്വലാക്വാ'യി) കരുതപ്പെടാറുമില്ല. എങ്കിലും, സ്ത്രീകളുമായി സംസർഗം നടത്തായ്കമൂലം അവർക്കത് വിഷമവും ഉപദ്രവവും വരുത്തുമല്ലോ. അതുകൊണ്ട് 'ഈലാഉ'നെ സംബന്ധിച്ച് ഇസ്ലാം ശരീഅത്തിൽ അനുവർത്തിക്കേണ്ട വിധി എന്താണെന്ന് ഈ വചനങ്ങളിൽ അല്ലാഹു അറിയിക്കുന്നു.

ഒരാൾ തന്റെ ഭാര്യയെ സംബന്ധിച്ച് 'ഈലാഉ്' ചെയ്യുന്നപക്ഷം, പരമാവധി നാല് മാസം അവന് ഒഴിവ് നൽകാം. അതുവരെ അവന്റെ മേൽ നിയമനടപടിയൊന്നും എടുത്തുകൂടാ. നാലുമാസം തികയുന്നതോടെ- അല്ലെങ്കിൽ അതിന് മുമ്പ് തന്നെ- അവൻ ആ ശപഥത്തിൽ നിന്ന് മടങ്ങി പിൻമാറിയെങ്കിൽ നല്ലത്. അവന് അല്ലാഹു പൊറുത്ത് കൊടുത്തേക്കും. നാലുമാസം തികയുമ്പോൾ രണ്ടിലൊരുകാര്യം അനിവാര്യമായിത്തീരുന്നു. ഒന്നുകിൽ ശപഥം പിൻവലിച്ചു ഭാര്യയുമായി സംസർഗം പുനരാരംഭിക്കണം. അല്ലാത്തപക്ഷം അവളെ വിവാഹമോചനം ചെയ്തു വിട്ടയച്ചേക്കണം. വിവാഹമോചനത്തിന് തക്ക കാരണമുണ്ടോ, ഇല്ലേ എന്നിങ്ങനെയുള്ളതെല്ലാം അല്ലാഹുവിന് ശരിക്കും അറിയാം. അതുകൊണ്ട് സൂക്ഷിച്ചുവേണം അത് ചെയ്യാൻ, എന്നൊക്കെയാണ് ഈ വചനങ്ങളുടെ സാരം.

'നാലുമാസത്തെ കാത്തിരിപ്പുണ്ട് എന്നുപറഞ്ഞതിൽ നിന്ന് 'ഈലാഉ്' ചെയ്ത ഭർത്താവിന്റെ പേരിൽ ഭാര്യക്കോ മറ്റോ നിയമപരമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുവാൻ നാലു മാസം കഴിഞ്ഞേ പാടുള്ളുവെന്ന് വ്യക്തമാകുന്നു. 'മടങ്ങൽ' വായകൊണ്ട് പറഞ്ഞാൽ പോരാ, പ്രവർത്തനം മൂലം നടപ്പിൽ വരുത്തേണ്ടതാണ്. ശപഥത്തിൽ നിന്ന് മടങ്ങുകയാണ് അഭികാമ്യമെങ്കിലും- മുൻവചനങ്ങളിൽ നിന്നും ഹദീഥുകളിൽ നിന്നും അറിയാ

വുന്നതുപോലെ- സത്യം ലംഘിച്ചതിനുള്ള പ്രായശ്ചിത്തം كفارة അവർ നൽകേണ്ടതുണ്ട് താനും. ഭൂരിപക്ഷം പണ്ഡിതൻമാരുടെയും അഭിപ്രായം അതുതന്നെ. 'വിവാഹമോചനം ചെയ്യാൻ തീർച്ചയാക്കിയാൽ' എന്ന് പറഞ്ഞതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നാലു മാസം കഴിയുമ്പോഴും അവൻ തന്റെ ശപഥത്തിൽ നിന്ന് മടങ്ങാത്തപക്ഷം, അത് കേവലം വിവാഹമോചനമായിത്തീരുകയില്ലെന്നും, നിയമാനുസൃതം വിവാഹമോചനം വേറെത്തന്നെ നടത്തേണ്ടതുണ്ടെന്നുമാണ് ഭൂരിപക്ഷം പണ്ഡിതൻമാരുടെയും അഭിപ്രായം. നാലുമാസം കഴിയുന്നതോടെ ഭാര്യ ത്വലാകായി (വിവാഹമോചിതയായി) പോകുമെന്നത്രെ ഉമർ, ഉഥ്മാൻ, അലി (റ) മുതലായ ചില സ്വഹാബികളുടെയും മറ്റും അഭിപ്രായം.

'ഈലാഇ'നെ സംബന്ധിച്ച ഈ വചനങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാവുന്ന ചില കാര്യങ്ങളെ ചില മഹാൻമാർ ഇവിടെ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിരിക്കുന്നത് ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു. 'ഈലാഉ്' മുഖേനയല്ലെങ്കിലും തക്കതായ കാരണം കൂടാതെ കുറേ അധികകാലം ഒരു ഭർത്താവ് അയാളുടെ ഭാര്യയെ സമീപിക്കാതിരിക്കുവാൻ പാടില്ല. കവിഞ്ഞപക്ഷം സാധാരണനിലയിൽ ഭർത്താവിന്റെ സമീപനം കൂടാതെ ഒരു സ്ത്രീക്ക് നാലുമാസത്തിലധികം ക്ഷമിച്ചിരിക്കുവാൻ സാധ്യമല്ലെന്നാണ് ഈ വചനത്തിൽനിന്ന് മനസ്സിലാകുന്നത്.ചില കാരണങ്ങളെ തുടർന്ന് ഉമർ (റ) ഇതിനെപ്പറ്റി സ്ത്രീകളോട് ആലോചന നടത്തിയതായും, ആ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തന്റെ സൈന്യങ്ങളിൽ ആരെയും നാലുമാസത്തിലധികം കാലം വീടുവിട്ടുപോകുവാൻ താൻ അനുവദിക്കുകയില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതായും ഇമാംമാലിക് (റ) നിവേദനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഭർത്താക്കളോട് ഭാര്യമാർക്കുള്ളതുപോലെ, ഭാര്യമാരോട് ഭർത്താക്കൾക്കും ചില മര്യാദകൾ പാലിക്കേണ്ട കടമയുണ്ടെന്ന് അടുത്ത വചനത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചു കാണാം. വിവാഹിതയും അവിവാഹിതയുമല്ലാത്ത വിധം സ്ത്രീകളെ ഇട്ട് കഷ്ടപ്പെടുത്തരുതെന്ന് അൽബക്വറഃ 231-ാം വചനത്തിലും 4: 129 ലും കാണാവുന്നതുമാകുന്നു. 'നിനക്ക് നിന്നോടും, നിന്റെ വീട്ടുകാരോടും ചില കടമകളുണ്ട്' എന്ന് നബിﷺയും പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. (ബു.) സത്യം ചെയ്യാതെയാണെങ്കിലും ശരി, ന്യായമായ വല്ല കാരണവും കൂടാതെ ഭാര്യാഭർത്തൃസംബന്ധം പാലിക്കാത്ത ഭർത്താവിനെപ്പറ്റി ഭാര്യക്ക് ന്യായധിപ സ്ഥാനത്ത് സങ്കടം ബോധിപ്പിക്കാവുന്നതും, അതിന് ന്യായാധിപൻ പരിഹാരമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.

وَٱلْمُطَلَّقَٰتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَٰثَةَ قُرُوٓءٍ ۚ

﴾228﴿ **വിവാഹമോചനം ചെയ്യപ്പെട്ട സ്ത്രീകൾ അവരുടെ ദേഹങ്ങളുമായി [സ്വയം] മൂന്ന് 'ക്വുർഉ്' [ആർത്തവശുദ്ധി]കൾ കാത്തിരിക്കണം.**

وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِىٓ أَرْحَامِهِنَّ إِن كُنَّ يُؤْمِنَّ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۚ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِى ذَٰلِكَ إِنْ أَرَادُوٓا۟ إِصْلَٰحًا ۚ

അവരുടെ ഗർഭാശയങ്ങളിൽ അല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളതിനെ ഒളിച്ചുവെക്കൽ അവർക്ക് അനുവദനീയമാകുകയില്ല; അവർ അല്ലാഹുവിലും, അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വസിക്കുന്നവരാണെങ്കിൽ. അതിൽ [ആ കാലത്തിൽ] അവരെ മട(ക്കിയെടു)ക്കുന്നതിന് അവരുടെ വരൻമാർ കൂടുതൽ

അവകാശപ്പെട്ടവരുമാകുന്നു; (അതെ) അവർ നന്മ വരുത്തുന്നതിനെ ഉദ്ദേശിച്ചെങ്കിൽ.	
അവരുടെ [ഭാര്യമാരുടെ] മേലുള്ളതുപോലെ, (സദാചാര) മര്യാദയനുസരിച്ച് അവരോടും (ബാധ്യത) ഉണ്ട്.	وَلَهُنَّ مِثْلُ ٱلَّذِى عَلَيْهِنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ ۚ
പുരുഷൻമാർക്ക് അവരെക്കാൾ ഒരു പദവി ഉണ്ട് താനും.	وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۗ
അല്ലാഹു പ്രതാപശാലിയും, അഗാധജ്ഞനുമാകുന്നു.	وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾

﴾228﴿ وَالْمُطَلَّقَاتُ ത്വലാക്വ് (വിവാഹമോചനം) ചെയ്യപ്പെട്ട സ്ത്രീകൾ يَتَرَبَّصْنَ അവർ കാത്തിരിക്കണം, പ്രതീക്ഷിക്കണം بِأَنفُسِهِنَّ തങ്ങളുടെ ദേഹങ്ങളുമായി ثَلَاثَةَ മൂന്ന് قُرُوءٍ ക്വുർഉ (ആർത്തവശുദ്ധി- ആർത്തവം)കൾ وَلَا يَحِلُّ അനുവദനീയമാകയില്ല لَهُنَّ അവർക്ക് أَن يَكْتُمْنَ അവർ ഒളിച്ചു (മറച്ചു- മൂടി)വെക്കൽ مَا خَلَقَ اللَّهُ അല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ചതിനെ فِي أَرْحَامِهِنَّ അവരുടെ ഗർഭാശയ (ഗർഭപാത്ര)ങ്ങളിൽ إِن كُنَّ يُؤْمِنَّ അവർ വിശ്വസിക്കുന്നവരാണെങ്കിൽ بِاللَّهِ അല്ലാഹുവിൽ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ അന്ത്യദിനത്തിലും وَبُعُولَتُهُنَّ അവരുടെ ഭർത്താക്കൾ أَحَقُّ കൂടുതൽ അവകാശപ്പെട്ടവരാണ് بِرَدِّهِنَّ അവരെ മടക്കുവാൻ (മടക്കി എടുക്കുവാൻ) فِي ذَٰلِكَ അതിൽ إِنْ أَرَادُوا അവർ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ إِصْلَاحًا നന്മ വരുത്തുവാൻ, നന്നാക്കിത്തീർക്കൽ وَلَهُنَّ അവർക്കുണ്ട്, അവരോടുണ്ട് مِثْلُ الَّذِي യാതൊന്നും പോലെയുള്ളത് عَلَيْهِنَّ അവരുടെമേൽ بِالْمَعْرُوفِ മര്യാദ (ആചാരം- വഴക്കം) അനുസരിച്ച് وَلِلرِّجَالِ പുരുഷൻമാർക്കുണ്ട് عَلَيْهِنَّ അവരുടെ മേൽ, അവരെക്കാൾ دَرَجَةٌ ഒരു പദവി, പടി وَاللَّهُ عَزِيزٌ അല്ലാഹു പ്രതാപശാലിയാകുന്നു حَكِيمٌ അഗാധജ്ഞൻ, യുക്തിമാൻ

قُرُوءٍ (ക്വുറൂഉ്) എന്ന വാക്കിന്റെ ഏകവചനം قُرْء ('ക്വുർഉ്') എന്നത്രെ. ആദ്യത്തെ അക്ഷരത്തിന് അകാരം (فَتْح) നൽകി 'കർഉ്' എന്നും ഉപയോഗിക്കാറുണ്ട്. ഇതിന്റെ സാക്ഷാൽ അർത്ഥം, ശുദ്ധി അവസാനിച്ച ശേഷം ആർത്തവത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയാണെന്നും, ശുദ്ധിയെ ഉദ്ദേശിച്ചും ആർത്തവത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചും അത് ഉപയോഗിക്കപ്പെടുമെന്നും ഇമാം റാഗിബ് (റ) ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിരിക്കുന്നു. ഒരു നിശ്ചിത കാലത്ത് സംഭവിക്കാറുള്ള ഒരു കാര്യം സംഭവിക്കുകയോ, ഒരു നിശ്ചിതകാലത്ത് അവസാനിക്കാറുള്ള ഒരു കാര്യം അവസാനിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന സമയം എന്നാണ് ഭാഷയിൽ അതിനർത്ഥമെന്നും, അതിനാൽ ആർത്തവമുണ്ടാകുന്ന സമയത്തിനും, ശുദ്ധിയുണ്ടാകുന്ന സമയത്തിനും ആ വാക്ക് അറബികൾ ഉപയോഗിച്ചുവരുമെന്നും ഇമാം ഇബ്നുജരീറും (റ) പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. വാക്കർത്ഥമെന്തായാലും ശുദ്ധിയുടെ സമയമെന്നും, ആർത്തവത്തിന്റെ സമയമെന്നുമുള്ള രണ്ട് വിപരീതാർത്ഥങ്ങളിലും ഒരുപോലെ ആ വാക്ക് ഉപ

യോഗപ്പെടാമെന്നതിൽ തർക്കമില്ല. ആ രണ്ടിലേതാണ് ഇവിടെ വിവക്ഷ എന്നുള്ളതിൽ സഹാബികൾ മുതൽക്കേ പണ്ഡിതൻമാർക്കിടയിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസം കാണാം. ശുദ്ധികാലം എന്ന അഭിപ്രായത്തിനാണ് ഇവിടെ മുൻഗണന കാണുന്നത്. والله اعلم

'ഈലാഉ്' നെത്തുടർന്നായാലും അല്ലെങ്കിലും ശരി, ത്വലാക് (വിവാഹമോചനം) ചെയ്യപ്പെട്ട സ്ത്രീകൾ മൂന്ന് 'ക്വുർഉ്' കാലം കാത്തിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ കാത്തിരിപ്പിനാണ് عِدَّة (ഇദ്ദഃ) എന്ന് പറയപ്പെടുന്നത്. ശുദ്ധികാലമാണ് 'ക്വുർഉ്' കൊണ്ടുദ്ദേശ്യമെന്നുവെക്കുമ്പോൾ, ശുദ്ധികാലത്ത് വിവാഹമോചനം ചെയ്യപ്പെട്ട ഒരു സ്ത്രീയുടെ ഇദ്ദഃ അതിന് ശേഷമുണ്ടാകുന്ന മൂന്നാമത്തെ ആർത്തവം തുടങ്ങുന്നതോടെ അവസാനിക്കുന്നു. അതായത്, വിവാഹമോചനം നടക്കുമ്പോഴുള്ള ശുദ്ധിയും, ഒന്നാമത്തെ ആർത്തവത്തിന് ശേഷവും രണ്ടാമത്തെ ആർത്തവത്തിനു ശേഷവും ഉണ്ടാകുന്ന ശുദ്ധികളും കൂടി ആകെ മൂന്ന് ക്വുർഉകൾ. എനി, 'ക്വുർഉ്' കൊണ്ടുദ്ദേശ്യം ആർത്തവമാണെന്നുവെക്കുകയാണെങ്കിൽ, മൂന്നാമത്തെ ആർത്തവം കഴിഞ്ഞു അടുത്തു ശുദ്ധി ആരംഭിക്കുമ്പോഴേ മൂന്ന് ക്വുർഉ് പൂർത്തിയാകുകയുള്ളൂ. (ആർത്തവകാലത്ത് സ്ത്രീകളെ വിവാഹമോചനം ചെയ്യുന്നത് തെറ്റാണെന്നും മറ്റുമുള്ള വിവരങ്ങൾ സൂ: ത്വലാക് ആദ്യവചനത്തിലും അതിന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിലും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവിടെ നോക്കുക.)

സംയോഗം നടന്നിട്ടില്ലാത്ത സ്ത്രീകൾ ഇദ്ദഃ ആചരിക്കേണ്ടതില്ല എന്ന് 33:49 ലും ആർത്തവം ഉണ്ടായിട്ടില്ലാത്തവരോ, ആർത്തവം നിലച്ചുപോയിട്ടുള്ളവരോ ആയ സ്ത്രീകളുടെ ഇദ്ദഃ മൂന്നുമാസമാണെന്നും, ഗർഭിണികളുടെ ഇദ്ദഃ അവരുടെ പ്രസവം വരെ ആണെന്നും 65: 4ലും അല്ലാഹു വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവർ സംയോഗം നടന്നിട്ടുള്ളവരും, ആർത്തവരക്തമുണ്ടാകാറുള്ളവരും, ഗർഭമില്ലാത്തവരുമായ സ്ത്രീകളുടെ ഇദ്ദയെക്കുറിച്ചാണ് മൂന്ന് 'ക്വുർഉ്'കൾ എന്നിവിടെ പറഞ്ഞ വിധിയെന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ -الخ (അവരുടെ ഗർഭായങ്ങളിൽ അല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ചതിനെ അവർ ഒളിച്ചുവെക്കുവാൻ പാടില്ല.) എന്ന് പറഞ്ഞതിന്റെ താൽപര്യം, അവർക്ക് ഗർഭം ഉണ്ടെന്ന് കണ്ടാൽ അതും, ആർത്തവം ഉണ്ടായാൽ അതും മൂടിവെക്കരുതെന്നാകുന്നു. ഏതെങ്കിലും സ്വാർത്ഥമോ പ്രേരണയോ നിമിത്തം ചിലപ്പോൾ, ഇദ്ദഃകാലം വേഗം അവസാനിക്കണമെന്നോ, കഴിവതും നീണ്ടുപോകണമെന്നോ അവർക്ക് ആഗ്രഹം തോന്നിയേക്കുവാനും, അതനുസരിച്ച് അവർ യഥാർത്ഥം മറച്ചുവെക്കുവാനും ഇടയായേക്കും. അതുകൊണ്ടാണ് ഈ കാര്യം അല്ലാഹു പ്രത്യേകം വിലക്കിയിരിക്കുന്നത്. അതുമൂലം സംഭവിക്കാവുന്ന ഭവിഷ്യത്താകട്ടെ, വലുതുമായിരിക്കും. മടക്കി എടുക്കലും പുതിയ വിവാഹം നടത്തലുമെല്ലാം ഇദ്ദഃയെ ആശ്രയിച്ചാണല്ലോ നടക്കുക. ബാഹ്യമായ തെളിവനുസരിച്ചേ നിയമ നടപടികൾ എടുക്കുവാനും വഴിയുള്ളൂ. അതിനും പുറമെ, അക്കാര്യങ്ങൾ മിക്കവാറും സ്ത്രീകൾക്ക് മാത്രം അറിയാവുന്നതും, പരക്കെ അറിയാൻ കഴിയാത്തതുമാണ് താനും. ഇതെല്ലാം കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടാണ് വളരെ ഗൗരവ സ്വരത്തിൽ 'അവർ അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിൽ (إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) എന്നുകൂടി താക്കീത് നൽകിയിരിക്കുന്നത്. ഒളിച്ചുവെക്കുന്നത് വമ്പിച്ച തെറ്റും ശിക്ഷാർഹവുമാണെന്നത്രെ ഈ വാക്ക് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

ഏതെങ്കിലും കാരണത്താൽ വിവാഹമോചനം ചെയ്തശേഷം, അതുവേണ്ടിയിരുന്നില്ലെന്ന് ഖേദിക്കലും, അല്ലെങ്കിൽ ആ കാരണം അവസാനിച്ചിരിക്കക്കൊണ്ട് മേലിൽ തങ്ങൾക്ക് യോജിച്ചു പോകാമായിരുന്നുവെന്ന് തോന്നലും മനുഷ്യസഹജമായ സ്വഭാ

വമാണല്ലോ, അതിനാൽ, വിവാഹമോചനം ചെയ്ത ഭർത്താവിന് ഇദ്ദഃകാലം കഴിയും മുമ്പ് അവളെ വീണ്ടും പഴയ വിവാഹത്തിലേക്ക് മടക്കിയെടുക്കുവാൻ അല്ലാഹു ഇസ്ലാമിൽ നിയമപരമായിത്തന്നെ അവസരം നൽകിയിരിക്കുന്നു. പുതിയൊരു വിവാഹത്തെക്കാൾ നല്ലത് അതാണെന്നും, കഴിവതും മടക്കി എടുക്കുകയാണ് നല്ലതെന്നും സൂചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതാണ് 'അതിൽ– ഇദ്ദഃകാലത്തിൽ– അവരെ മടക്കി എടുക്കുവാൻ അവരുടെ വരൻമാർ കൂടുതൽ അവകാശപ്പെട്ടവരാകുന്നു' എന്ന് പറഞ്ഞത്. എന്നാൽ, രണ്ടുപ്രാവശ്യം വിവാഹമോചനം നടത്തുകയും, മടക്കി എടുക്കുകയും ചെയ്തു കഴിഞ്ഞശേഷം മൂന്നാമതും വിവാഹമോചനം ചെയ്യുന്നപക്ഷം ഈ അവസരം നഷ്ടപ്പെട്ടുപോകുന്നതാണെന്ന് അടുത്ത വചനത്തിൽ കാണാവുന്നതാണ്. മടക്കി എടുക്കുമ്പോൾ ഒരു കാര്യം പ്രത്യേകം മനസ്സിരുത്തേണ്ടതുണ്ട്: മടക്കി എടുക്കുന്നത് വല്ല ദുരുദ്ദേശ്യവും വെച്ചുകൊണ്ടായിക്കൂടാ. മടക്കി എടുക്കുന്നത് കൊണ്ട് പ്രത്യേകം ഉപദ്രവമൊന്നും ഉണ്ടായിത്തീരുവാനും പാടില്ല. നന്മ വരുത്തണം. തമ്മിൽ നന്നായിത്തീരണം, തങ്ങളുടെ ഭാവി ഗുണകരമായിത്തീരണം എന്നൊക്കെയുള്ള ഉദ്ദേശ്യത്തോടെയായിരിക്കണം മടക്കി എടുക്കുന്നത്. 'അവർ നന്മ വരുത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചെങ്കിൽ' എന്ന ഉപാധിയോടെയാണ് മടക്കി എടുക്കുവാനുള്ള അവകാശം അല്ലാഹു നൽകിയിരിക്കുന്നതെന്ന് മടക്കി എടുക്കുന്നവരും, അതിന് പ്രേരിപ്പിക്കുന്നവരും ഓർത്തിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. വല്ല ദുരുദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടിയും ഒരാൾ മടക്കി എടുക്കുന്നപക്ഷം, അത് തെളിയിക്കുവാനും, അതിന്റെ പേരിൽ നിയമനടപടി എടുക്കുവാനും പ്രയാസമാണെങ്കിലും അത് അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ വെളിച്ചത്താകുമെന്നും, അല്ലാഹു അതിന്റെ പേരിൽ ശിക്ഷാനടപടി സ്വീകരിക്കുമെന്നും അവർ ഓർത്തിരിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.

തുടർന്നുകൊണ്ട് അല്ലാഹു അറിയിക്കുന്നു: ഭാര്യമാരുടെമേലുള്ള ബാധ്യതപോലെ അവരോട് ഭർത്താക്കൾക്കും ബാധ്യതയുണ്ട് (وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ) എന്ന്. വളരെ വിശാലവും അർത്ഥഗർഭവുമായ ഒരാശയമാണ് ഈ വാക്യത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. സ്ത്രീകളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, പൊതുവിൽ പറഞ്ഞാൽ അവർ കേവലം വീട്ടുസാധനങ്ങളെപ്പോലെയോ, അടിമകളെപ്പോലെയോ, അല്ലെങ്കിൽ ആടുമാട് കണക്കിലുള്ള ചില ജീവികളെപ്പോലെയോ മാത്രം കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു കാലത്ത് സ്ത്രീകൾക്ക് അവരർഹിക്കുന്ന അവകാശങ്ങളെല്ലാം ഈ ഒരൊറ്റ വാക്യം കൊണ്ട് അല്ലാഹു വകവെച്ചുകൊടുത്തിരിക്കുകയാണ്. ഓരോ ഭാഗത്ത് നിന്നും മറ്റേ ഭാഗത്തോട് നിറവേറ്റേണ്ടുന്ന ബാധ്യതകൾ ഇന്നതൊക്കെയാണെന്ന് എണ്ണിപ്പറയുക പ്രയാസമാണല്ലോ. മതദൃഷ്ട്യാ പ്രത്യേകം അറിയപ്പെട്ടതും, സദാചാരപരമായി പൊതുവെ അറിയപ്പെട്ടതുമായ ബാധ്യതകളും, ഗാർഹികം, കുടുംബപരം, ദാമ്പത്യപരം, സാമ്പത്തികം ആദിയായ തുറകളിൽ പരസ്പരം അനുവർത്തിക്കേണ്ടുന്ന ബാധ്യതകളും ഉണ്ടായിരിക്കും. ഇതെല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളുമാറ് 'ആചാരമര്യാദയനുസരിച്ച് (بِالْمَعْرُوفِ)' എന്ന വിശേഷണം കൊണ്ട് അല്ലാഹു മതിയാക്കിയിരിക്കുന്നു. (*) എല്ലാതരം ബാധ്യതകളും ഈ വാക്കിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നുവെന്നുമാത്രമല്ല, ആ ബാധ്യതകൾ പാലിക്കുന്നത് ഓരോരുത്തരുടെയും കഴിവും പരിതഃസ്ഥിതിയും അനുസരിച്ച് വേണമെന്ന ഒരു സൂചനകൂടി ഇതിൽ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്ന് കാണാം. സ്ത്രീകളോട് പുരുഷൻ നിറവേറ്റേണ്ടുന്ന ബാധ്യതകൾക്ക് ഏതാനും ചില

(*) مَعْرُوف എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥോദ്ദേശ്യത്തെപ്പറ്റി 178-ാം വചനത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിലും മറ്റും വിവരിച്ചിട്ടുള്ളത് ഓർക്കുക.

ഉദാഹരണങ്ങളും, അതിന്റെ വിസ്തൃതിയെക്കുറിച്ച് ഏതാണ്ടൊരു അനുമാനവും താഴെ കാണുന്ന ഉദ്ധരണികളിൽ നിന്ന് നമുക്ക് ലഭിക്കുന്നതാണ്:-

1. നിങ്ങൾക്ക് സ്ത്രീകളോടും, സ്ത്രീകൾക്ക് നിങ്ങളോടും ചില കടപ്പാടുകളുണ്ടെന്ന് ഓർമിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് നബിﷺ പറയുന്നു: 'എന്നാൽ സ്ത്രീകളുടെമേൽ നിങ്ങളോടുള്ള കടപ്പാട്: നിങ്ങൾ ഇഷ്ടപ്പെടാത്തവരെ നിങ്ങളുടെ വിരുപ്പിൽ ചവിട്ടുവാൻ അവർ അനുവദിക്കരുത്. നിങ്ങൾ ഇഷ്ടപ്പെടാത്തവർക്ക് നിങ്ങളുടെ വീടുകളിൽ അവർ അനുവാദം നൽകുകയും ചെയ്യരുത്. നിങ്ങളുടെമേൽ അവരോടുള്ള കടപ്പാട്: അവരുടെ വസ്ത്രങ്ങളിലും ഭക്ഷണത്തിലും നിങ്ങൾ അവർക്ക് നന്നാക്കിക്കൊടുക്കലാകുന്നു' (തി; ന; ജ)

2. ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ) പറഞ്ഞതായി വകീഉം (റ) മറ്റുപലരും ഇപ്രകാരം ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു: 'എനിക്കുവേണ്ടി ഭാര്യ അഴക് സ്വീകരിക്കുന്നത് എനിക്ക് ഇഷ്ടമുള്ളതുപോലെ, അവൾക്കുവേണ്ടി ഞാൻ അഴക് സ്വീകരിക്കുന്നതും ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. കാരണം അല്ലാഹു പറയുന്നു.: وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ (അവരുടെ മേലുള്ളതുപോലെ ബാധ്യത അവരോടുമുണ്ട്.)

3. നബിﷺ പറയുന്നു: 'ഒരു സത്യവിശ്വാസി ഒരു സത്യവിശ്വാസിനിയോട് ഉരസലുണ്ടാകാതെ (ഈർഷ്യതയുണ്ടാക്കാതെ) ഇരുന്നുകൊള്ളട്ടെ. അവളിൽ നിന്ന് ഒരു സ്വഭാവം അവന് അനിഷ്ടമായെങ്കിൽ മറ്റൊരു സ്വഭാവം അവളിൽ നിന്ന് അവൻ തൃപ്തിപ്പെടുമായിരിക്കും.' (മു)

4. ഭാര്യയോട് ഭർത്താവിനുള്ള കടമയെപ്പറ്റി ഒരാൾ ചോദിച്ചപ്പോൾ നബിﷺ പറഞ്ഞു: 'നീ ഭക്ഷിക്കുന്നതായാൽ അവൾക്കും ഭക്ഷണം നൽകുക. നീ വസ്ത്രം ധരിക്കുന്നതായാൽ അവൾക്കും വസ്ത്രം നൽകുക. മുഖത്തടിക്കരുത്, ചീത്തവാക്ക് പറയരുത്, വീട്ടിൽവെച്ചല്ലാതെ അവളുമായി പിണങ്ങാതിരിക്കുക (പിണക്കം നിമിത്തം വീട് വിട്ടുപോകുവാൻ ഇടവരുത്താതിരിക്കുക) ഇവയാണത്.' (അ; ദാ; ജ)

5. ഒരു ഹദീഥിൽ നബിﷺ പറയുന്നു: സത്യവിശ്വാസികളിൽ ഏറ്റവും വിശ്വാസം പൂർത്തിയായവർ അവരിൽ ഏറ്റവും നല്ല സ്വഭാവമുള്ളവരാകുന്നു. നിങ്ങളിൽ വെച്ച് ഉത്തമൻമാർ തങ്ങളുടെ ഭാര്യമാരോട് ഉത്തമൻമാരാകുന്നു.' (തി.)

6. സ്ത്രീകളിൽവെച്ച് നല്ലവൾ ഏതാണെന്ന് ചോദിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ നബിﷺ പറഞ്ഞു: 'അവൻ (ഭർത്താവ്) നോക്കിയാൽ അവന് സന്തോഷമുളവാക്കുകയും, അവൻ കൽപിച്ചാൽ അവനെ അനുസരിക്കുകയും, തന്റെ ദേഹത്തെയോ ധനത്തെയോ സംബന്ധിച്ച വിഷയത്തിൽ അവന് അതൃപ്തിയുണ്ടാകുന്ന വിധം എതിർ പ്രവർത്തിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവളാകുന്നു.' (ന,ബ- ശുഅബുൽഈമാനിൽ)

സ്ത്രീകൾക്ക് പുരുഷൻമാരോടുള്ളതുപോലെ പുരുഷൻമാർക്ക് സ്ത്രീകളോടും കടമയുണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞപ്പോൾ, പുരുഷനും സ്ത്രീയും എല്ലാ ബാധ്യതയിലും സമനിലക്കാരാണെന്നോ, സ്ത്രീയുടെ മേൽ പുരുഷന് യാതൊരു നിയന്ത്രണാധികാരവും ഇല്ലെന്നോ ധരിച്ചുപോകാതിരിക്കുവാൻ വേണ്ടി അടുത്തവാക്യത്തിൽ അല്ലാഹു പറയുന്നു: 'പുരുഷൻമാർക്ക് അവരെക്കാൾ ഒരു പദവിയുണ്ടുതാനും (وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ).' ഈ പദവി എന്താണെന്ന് ഇവിടെ വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലെങ്കിലും സൂ: നിസാഉ് 34 ൽ നിന്ന് അത് വ്യക്തമാകുന്നതാണ്. പുരുഷൻമാർക്ക് പ്രകൃത്യാ അല്ലാഹു ചില ശ്രേഷ്ഠതകൾ നൽകിയിട്ടുള്ളതും, സ്ത്രീകളുടെ ചിലവുകൾക്ക് ധനം ചിലവഴിക്കുന്നത് പുരുഷൻമാരായതും

നിമിത്തം അവരുടെ നിയന്ത്രണവും രക്ഷാധികാരവും പുരുഷൻമാർക്കാണെന്നത്രെ അവിടെ അല്ലാഹു പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം. (കൂടുതൽ വിവരം അവിടെവെച്ചുകാണാം. إن شاء الله) അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമ നിർദ്ദേശങ്ങളെ വകവെക്കാത്തവരെ കീഴൊതുക്കുവാനും അവരുടെ മേൽ തക്ക നടപടി എടുക്കുവാനും അവന് കഴിയുമെന്നും, അവന്റെ നിയമനിർദ്ദേശങ്ങളെല്ലാം തന്നെ തികച്ചും യുക്തവും ന്യായവും മാത്രമായിട്ടുള്ളതാണെന്നും അതിൽ യാതൊരു ഭേദഗതിക്കും സ്ഥാനമില്ലെന്നും അവസാനം ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു: وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (അല്ലാഹു പ്രതാപശാലിയും അഗാധജ്ഞനുമാകുന്നു.)

സ്ത്രീകളുടെ അവകാശങ്ങൾ യഥാവിധി വകവെച്ചുകൊടുക്കുന്നതിൽ- പൊതുവെ നോക്കിയാൽ- പുരുഷൻമാർ എക്കാലത്തും വളരെ അമാന്തം കാണിച്ചുകൊണ്ടാണിരിക്കുന്നതെങ്കിലും, മുൻകാലത്തെപ്പോലെ അവരെ ആടുമാടുകളെപ്പോലെയോ, അടിമകൾ കണക്കെയോ കണക്കാക്കിവരുന്ന സമ്പ്രദായം ഇന്ന് അധികമൊന്നും കാണപ്പെടുമെന്ന് തോന്നുന്നില്ല. നേരെമറിച്ച് അവർക്ക് അനിയന്ത്രിതമായ സ്വാതന്ത്ര്യവും, യഥാർത്ഥത്തിൽ അവർ അർഹിക്കാത്ത അവകാശങ്ങളും നൽകപ്പെടുന്നതാണ് ഇന്ന് കൂടുതൽ ആപൽക്കരമായിട്ടുള്ളത്. സദാചാര രംഗത്തും, ധാർമിക രംഗത്തും മാത്രമല്ല, സാമൂഹ്യ രംഗത്ത് പൊതുവെ തന്നെയും ഇതുമൂലം ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അനർത്ഥങ്ങൾ ഭയങ്കരമാണ്. അല്ലാഹുവിൽ ശരണം!

വിഭാഗം - 29

ٱلطَّلَٰقُ مَرَّتَانِ ۖ	﴾229﴿ 'ത്വലാക്വ്' [വിവാഹമോചനം] രണ്ട് പ്രാവശ്യമാകുന്നു (ഉള്ളത്).
فَإِمْسَاكٌۢ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌۢ بِإِحْسَٰنٍ ۗ	എന്നിട്ട് (പിന്നെ, ആചാര)മര്യാദയനുസരിച്ച് വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ നന്മ ചെയ്തുകൊണ്ട് പിരിച്ചയക്കുക. (-ഇതാണ് വേണ്ടത്).
وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَأْخُذُوا۟ مِمَّآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ شَيْـًٔا إِلَّآ أَن يَخَافَآ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ ۖ	നിങ്ങൾ അവർക്ക് [ഭാര്യമാർക്ക്] കൊടുത്തിട്ടുള്ളതിൽ നിന്ന് യാതൊന്നും (തിരിച്ചു) വാങ്ങൽ നിങ്ങൾക്ക് അനുവദനീയമാകയില്ല; അവർ [ഭാര്യാ- ഭർത്താക്കൾ] രണ്ടുപേരും അല്ലാഹുവിന്റെ (നിയമ) അതിർത്തികളെ നിലനിറുത്തിപ്പോരുകയില്ലെന്ന് അവർ ഭയപ്പെടുന്നതായാലല്ലാതെ.
فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ فَلَا	എനി, അവർ രണ്ടുപേരും അല്ലാഹുവിന്റെ (നിയമ) അതിർത്തികളെ തങ്ങൾ നിലനിറുത്തിപ്പോരുകയി

جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا ٱفْتَدَتْ بِهِۦ ۗ

ല്ലെന്ന് നിങ്ങൾ ഭയപ്പെട്ടെങ്കിൽ, അപ്പോൾ, അവൾ യാതൊന്നു (കൊടുത്തു)കൊണ്ട് സ്വയം മോചിതയാകുന്നുവോ അതിൽ രണ്ടുപേരുടെ മേലും തെറ്റില്ല.

تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا ۚ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ ٱللَّهِ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّـٰلِمُونَ ﴿٢٢٩﴾

അത് (ഒക്കെയും) അല്ലാഹുവിന്റെ (നിയമ) അതിർത്തികളാകുന്നു; ആകയാൽ അവയെ നിങ്ങൾ വിട്ടുകടക്കരുത്, ആർ അല്ലാഹുവിന്റെ (നിയമ) അതിർത്തികളെ വിട്ടു കടക്കുന്നുവോ അക്കൂട്ടർതന്നെയാണ് അക്രമികൾ.

فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُۥ مِنۢ بَعْدُ حَتَّىٰ تَنكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُۥ ۗ

﴾230﴿ എന്നിട്ട് (പിന്നെയും) അവൻ അവളെ ത്വലാക്വ് [വിവാഹമോചനം] നടത്തിയെങ്കിൽ അവനല്ലാത്ത (വേറെ) ഒരു ഭർത്താവിനെ അവൾ വിവാഹം കഴിക്കുന്നതുവരേക്കും ഏനി അവൾ അവന് അനുവദനീയമാകുകയില്ല.

فَإِن طَلَّقَهَا

എന്നിട്ട്, അവൻ [രണ്ടാമത്തേവൻ] അവളെ വിവാഹമോചനം നടത്തിയെങ്കിൽ,-

فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ أَن يَتَرَاجَعَآ إِن ظَنَّآ أَن يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ ۗ

അപ്പോൾ, അവർ രണ്ടുപേരും അന്യോന്യം മടങ്ങിവരുന്നതിന് അവരുടെ മേൽ തെറ്റില്ല; (അതെ) അവർ രണ്ടാളും അല്ലാഹുവിന്റെ (നിയമ) അതിർത്തികളെ തങ്ങൾ നിലനിറുത്തിപ്പോരുമെന്ന് വിചാരിക്കുകയാണെങ്കിൽ.

وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

അവ (ഒക്കെയും) അല്ലാഹുവിന്റെ (നിയമ) അതിർത്തികളാകുന്നു; അറിയുന്ന ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അവൻ അവ വിവരിച്ചുകൊടുക്കുകയാണ്.

﴾229﴿ ٱلطَّلَاقُ വിവാഹമോചനം, ത്വലാക്വ് مَرَّتَانِ രണ്ട് പ്രാവശ്യം ആകുന്നു فَإِمْسَاكٌ എന്നിട്ട് പിടിച്ചുവെക്കൽ (പിരിച്ചയക്കാതിരിക്കുക) بِمَعْرُوفٍ ആചാരം (മര്യാദ) അനുസരിച്ച് أَوْ تَسْرِيحٌ അല്ലെങ്കിൽ പിരിച്ചയക്കുക, വേർപ്പെടുത്തുക, വിട്ടയക്കുക

بِإِحْسَانٍ നന്മ ചെയ്തുകൊണ്ട് (നല്ലനിലക്ക്) وَلَا يَحِلُّ അനുവദനീയമാകുകയില്ല لَكُمْ നിങ്ങൾക്ക് أَن تَأْخُذُوا നിങ്ങൾ വാങ്ങൽ مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ അവർക്ക് നിങ്ങൾ കൊടുത്തതിൽ നിന്ന് شَيْئًا യാതൊന്നും إِلَّا أَن يَخَافَا അവർ രണ്ടുപേരും ഭയപ്പെടുന്നതായാലല്ലാതെ أَلَّا يُقِيمَا അവർ നിലനിർത്തുക (നടത്തിപോരുക)യില്ലെന്ന് حُدُودَ اللَّهِ അല്ലാഹുവിന്റെ അതിർത്തികളെ, പരിധികളെ فَإِنْ خِفْتُمْ എനി നിങ്ങൾ ഭയപ്പെട്ടുവെങ്കിൽ أَلَّا يُقِيمَا അവർ രണ്ടാളും നിലനിർത്തുകയില്ലെന്ന് حُدُودَ اللَّهِ അല്ലാഹുവിന്റെ അതിർത്തികളെ, പരിധികളെ فَلَا جُنَاحَ എന്നാൽ കുറ്റമില്ല, തെറ്റില്ല عَلَيْهِمَا അവർ രണ്ടാളുടെയും മേൽ فِيمَا യാതൊന്നിൽ افْتَدَتْ അവൾ സ്വയം മോചിതയായി, തെണ്ടം നൽകി بِهِ അതുകൊണ്ട്, അതുമൂലം تِلْكَ അത്, അവ حُدُودُ اللَّهِ അല്ലാഹുവിന്റെ അതിർത്തികളാകുന്നു فَلَا تَعْتَدُوهَا അതിനാൽ നിങ്ങളത് വിട്ടുകടക്കരുത്, അതിക്രമിക്കരുത് (ലംഘിക്കരുത്) وَمَن يَتَعَدَّ ആരെങ്കിലും അതിക്രമിച്ചാൽ, വിട്ടുകടക്കുന്നപക്ഷം حُدُودَ اللَّهِ അല്ലാഹുവിന്റെ അതിരുകളെ فَأُولَٰئِكَ هُمُ എന്നാൽ അക്കൂട്ടർ തന്നെ الظَّالِمُونَ അക്രമികൾ ﴾230﴿ فَإِن طَلَّقَهَا എന്നിട്ട് അവൻ അവളെ വിവാഹമോചനം ചെയ്താൽ فَلَا تَحِلُّ لَهُ എന്നാൽ അവൾ അവന് അനുവദനീയമാകയില്ല مِن بَعْدُ പിന്നീട്, ശേഷം حَتَّىٰ تَنكِحَ അവൾ വിവാഹം കഴിക്കുന്നത് വരെ زَوْجًا ഒരു ഭർത്താവിനെ غَيْرَهُ അവനല്ലാത്ത, അവനൊഴികെ فَإِن طَلَّقَهَا എന്നിട്ട് അവൻ അവളെ വിവാഹമോചനം ചെയ്താൽ فَلَا جُنَاحَ എന്നാൽ തെറ്റില്ല عَلَيْهِمَا അവർ രണ്ടാളുടെ മേൽ أَن يَتَرَاجَعَا അവർ രണ്ടാളും അന്യോന്യം മടങ്ങുന്നതിന് إِن ظَنَّا രണ്ടാളും വിചാരിച്ചെങ്കിൽ, ധരിച്ചാൽ أَن يُقِيمَا രണ്ടാളും നിലനിറുത്തുമെന്ന് حُدُودَ اللَّهِ അല്ലാഹുവിന്റെ അതിർത്തികളെ وَتِلْكَ അവ, അതും حُدُودُ اللَّهِ അല്ലാഹുവിന്റെ അതിർത്തികളാകുന്നു يُبَيِّنُهَا അവയെ അവൻ വിവരിക്കുകയാണ്, വ്യക്തമാക്കുന്നു لِقَوْمٍ ഒരു ജനതക്ക് (ജനങ്ങൾക്ക്) വേണ്ടി يَعْلَمُونَ അവർ അറിയും

കഴിഞ്ഞ 224, 225 വചനങ്ങളിൽ സത്യത്തെ സംബന്ധിച്ച് ചില കാര്യങ്ങൾ അല്ലാഹു പ്രസ്താവിച്ചു. തുടർന്നുള്ള രണ്ട് വചനങ്ങളിൽ ഒരു പ്രത്യേകതരം സത്യമായ 'ഈലാഉ'നെക്കുറിച്ചും പ്രസ്താവിച്ചു. സന്ദർഭവശാൽ, അതിനോട് ബന്ധപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ത്വലാക്വിനെ (വിവാഹമോചനത്തെ) സംബന്ധിച്ചും സ്പർശിക്കുകയുണ്ടായി. അങ്ങനെ, 228-ാം വചനത്തിൽ, ത്വലാക്വ് സംബന്ധമായ നിയമങ്ങൾ വിവരിച്ച കൂട്ടത്തിൽ, ത്വലാക്വിനുശേഷം ഭാര്യയെ മടക്കി എടുക്കുന്നതിനെപ്പറ്റിയും, ഇദ്ദഃയെപ്പറ്റിയും സംസാരിച്ചു. അതിനെ തുടർന്ന് ഇവിടെ മടക്കി എടുക്കാവുന്ന ത്വലാക്വ് ഏതാണെന്നും, മടക്കി എടുക്കുവാൻ പാടില്ലാത്ത ത്വലാക്വ് ഏതാണെന്നും ത്വലാക്വ് നിർവ്വഹിക്കേണ്ടുന്നത് എങ്ങനെയായിരിക്കണമെന്നും മറ്റും വിവരിക്കുന്നു. ത്വലാക്വ് സംബന്ധമായി പ്രധാനപ്പെട്ട പല നിയമങ്ങളും ഈ വചനങ്ങളിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഇടക്കിടെ നാലഞ്ച് പ്രാവശ്യം അവയെപ്പറ്റി حُدُودَ اللَّهِ (അല്ലാഹു നിശ്ചയിച്ച നിയമാതിർത്തികൾ) എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുകയും, അവ ലംഘിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി കർശനമായ താക്കീത് നൽകുകയും

ചെയ്തിരിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത നിയമങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹു കൽപിച്ചിട്ടുള്ള ഗൗരവമാണ് ഇതെല്ലാം ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നത്. പക്ഷേ, ഇതൊക്കെയായിട്ടും മുസ്‌ലിം സമുദായം ഈ കർശനമായ നിയമാതിർത്തികൾ മിക്കതും ലംഘിക്കുകയും, മറികടക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കാഴ്ചയാണ് കാണുന്നതെന്ന് അപാരമായ വ്യസനത്തോടുകൂടി പറയേണ്ടിവന്നിരിക്കുകയാണ്!(فالى الله المشتكى)

അറബികൾക്കിടയിൽ നടപ്പിലുണ്ടായിരുന്ന പല നടപടി ക്രമങ്ങളും- അവയിൽ ചില പരിഷ്കാരങ്ങളോ, നിയന്ത്രണങ്ങളോ വരുത്തിക്കൊണ്ട്- ഇസ്‌ലാം അംഗീകരിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അക്കൂട്ടത്തിൽപെട്ടതാണ് വിവാഹമോചനവും, അതിനുശേഷമുള്ള മടക്കി എടുക്കലും (الطَّلَاقُ وَالرجعة). ഒരാൾക്ക് അയാളുടെ ഭാര്യയെ എത്ര പ്രാവശ്യം വേണമെങ്കിലും വിവാഹമോചനം നടത്തുകയും മടക്കി എടുക്കുകയും ചെയ്യാൻ അന്ന് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരുന്നു. ഇതുമൂലം സ്ത്രീകൾ വളരെയധികം കഷ്ടപ്പാടുകൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിയും വന്നിരുന്നു. വിവാഹം നിമിത്തം ലഭിക്കേണ്ടുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങൾ ലഭിക്കുകയോ, വിവാഹമോചനം വഴി ലഭിക്കേണ്ടുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിക്കുകയോ ചെയ്യാതെ- വിവാഹിതയോ, വിവാഹമോചിതയോ അല്ലാത്തവിധം- എത്രയോ സ്ത്രീകൾ ആയുഷ്ക്കാലം ഉന്തി നീക്കേണ്ടി വരുകയും പതിവായിരുന്നു. തമ്മിൽ വല്ല വഴക്കോ വക്കാണമോ കൂടുമ്പോൾ 'ഞാൻ നിന്നെ ഒരു കാലത്തും ഏറ്റെടുക്കുകയുമില്ല, വിട്ടയക്കുകയുമില്ല' എന്ന് ചിലർ തുറന്നു പറയുക കൂടി ചെയ്തേക്കും. ഇസ്‌ലാമിന്റെ ആരംഭത്തിൽ അൻസ്വാരികൾക്കിടയിൽ ഇങ്ങനെ ഒരു സംഭവം ഉണ്ടാകുകയും, ആ സ്ത്രീ നബിﷺയുടെ അടുക്കൽ വന്ന് സങ്കടം ബോധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തതായി രിവായത്തുകൾ വന്നിട്ടുണ്ട്. ഈ നികൃഷ്ട സമ്പ്രദായത്തിന് അറുതി വരുത്തുകയും, നീതിയുക്തവും ഉപകാരപ്രദവും പ്രായോഗികവുമായ നിയമങ്ങൾ വഴി അതിന് നിയന്ത്രണം വരുത്തുകയും, അങ്ങനെ, അത്തരം അക്രമങ്ങൾക്ക് ഇരയാകുന്നതിൽ നിന്ന് സ്ത്രീ സമുദായത്തെ രക്ഷപ്പെടുത്തുകയുമാണ് ഈ വചനങ്ങൾ മുഖേന അല്ലാഹു ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.

ജാഹിലിയ്യാ കാലത്ത് അറബികളിൽ സ്ത്രീകളുടെ വിവാഹമോചന വിഷയത്തിൽ ഒരുതരം അരാജകത്വമായിരുന്നു ഉണ്ടായിരുന്നതെന്ന് മേൽ പ്രസ്താവിച്ചതിൽ നിന്ന് മനസ്സിലായല്ലോ. അതുപോലെയൊ, അതിലുപരിയായോ ഉള്ള ഒരരാജകത്വം പരിഷ്കൃത യുഗമെന്ന് പറയപ്പെടുന്ന ഇക്കാലത്തും- ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് ബഹുഭൂരിപക്ഷമുള്ള യൂറോപ്യൻ നാടുകളിൽ പോലും- നടമാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. അതേ സമയത്ത് ക്രിസ്ത്യാനികളെ സംബന്ധിച്ച് പറയുകയാണെങ്കിൽ, ബൈബ്ളിന്റെ വിധി നേരെ മറിച്ചാണുള്ളതും. ഒരു പുരുഷൻ ഒരു സ്ത്രീയെ വിവാഹം കഴിച്ചാൽ, പിന്നീട് ഒരു കാരണവശാലും അവന് അവളെ വിവാഹമോചനം നൽകി വിടുവാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്. തമ്മിൽ യോജിക്കാതെ വേർപിരിഞ്ഞു താമസിക്കേണ്ടി വന്നാൽ പോലും രണ്ട് കൂട്ടർക്കും വിവാഹം കഴിക്കുവാൻ പാടില്ല. വിവാഹം കഴിക്കുന്നപക്ഷം- പുരുഷനാവട്ടെ, സ്ത്രീയാവട്ടെ- അത് വ്യഭിചാരമായി ഗണിക്കപ്പെടുന്നതുമാകുന്നു. (മത്തായി: 5ൽ 31, 32; ലൂക്കോസ്: 16ൽ 18:1. കൊരിന്ത്യർ: 7ൽ 10- 12 നോക്കുക) അൽപാൽപം വ്യത്യാസം കാണപ്പെടുമെങ്കിലും ഏറെക്കുറെ ഹിന്ദുമതാനുയായികളിലും ഇതുപോലെയുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങളാണുള്ളത്. ഇസ്‌ലാമാകട്ടെ, പരസ്പര വിരുദ്ധങ്ങളായ ഈ രണ്ട് നയങ്ങൾക്കും മദ്ധ്യേ- മനുഷ്യപ്രകൃതിക്ക് അനുയോജ്യവും, പ്രായോഗിക ജീവിതത്തിന് അനുയുക്തവുമായ ഒരു നിലപാടാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് നിഷ്പക്ഷമായി ചിന്തിക്കുന്ന ഏവർക്കും മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാകുന്നു. എനി നമുക്ക് ഈ വചനങ്ങളിലടങ്ങിയ മുഖ്യവിഷയങ്ങളിലേക്ക് ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാം. ومن الله التوفيق

(**ഒന്ന്:**) الطَّلَاقُ مَرَّتَانِ (ത്വലാക്വ്- വിവാഹമോചനം- രണ്ടുപ്രാവശ്യമാകുന്നു.) ഇദ്ദ കാലത്ത് മടക്കിയെടുക്കാവുന്ന ത്വലാക്വ് രണ്ടു പ്രാവശ്യമാണുള്ളതെന്ന് സാരം. അല്ലാതെ, ഒരാൾക്ക് തന്റെ ഭാര്യയെ ആകെ രണ്ട് പ്രാവശ്യമേ ത്വലാക്വ് നടത്താവൂ എന്നല്ല അർത്ഥം. തുടർന്നുള്ള വാക്യങ്ങളിൽ നിന്ന് ഇത് സ്പഷ്ടമാണ്. എന്നുവെച്ചാൽ ഒന്നാമത്തെ പ്രാവശ്യം ത്വലാക്വ് നടത്തിയാൽ അതിന്റെ ഇദ്ദ കഴിയും മുമ്പായി ഭർത്താവിന് ഭാര്യയെ വിവാഹത്തിലേക്ക് മടക്കിയെടുക്കാം. ഇദ്ദ കഴിയുന്നതുവരെ മടക്കിയെടുക്കാതെ വിവാഹമോചനം നിലനിറുത്തുകയും ചെയ്യാം. മടക്കി എടുക്കുന്ന പക്ഷം ആവശ്യം നേരിട്ടാൽ രണ്ടാമതും ത്വലാക്വ് നടത്താം. ഈ ത്വലാക്വിനുശേഷം ഭർത്താവ് രണ്ടാലൊന്ന് സ്വീകരിക്കുവാൻ ബാധ്യസ്ഥനായി: فَإِمۡسَاكُۢ بِمَعۡرُوفٍ أَوۡ تَسۡرِيحُۢ بِإِحۡسَٰنٍ (സദാചാര മര്യാദപ്രകാരം അവളെ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ നന്മചെയ്തുകൊണ്ട്- നല്ല നിലയിൽ- അവളെ പിരിച്ചുവിടുക.) അതായത് അവളെ വിവാഹത്തിലേക്ക് മടക്കി എടുത്ത് നല്ല രൂപത്തിലും മര്യാദയനുസരിച്ചും അവളുമായി പെരുമാറിക്കൊണ്ട് കഴിഞ്ഞുകൂടുക. മടക്കി എടുക്കുന്നത് വല്ല ദുരുദ്ദേശ്യവും വെച്ചുകൊണ്ടോ, അവളുമായി സുഖകരമല്ലാത്ത പെരുമാറ്റം പെരുമാറിക്കൊണ്ടോ ആയിരിക്കരുത്. ഇതിന് തയ്യാറില്ലാത്ത- സാധിക്കാത്ത- പക്ഷം, നല്ല നിലക്ക് മാന്യമായ രീതിയിൽ അവളെ പിരിച്ചയക്കുക. ഈ രണ്ടിലൊന്ന് സ്വീകരിക്കുവാൻ ഭർത്താവ് നിർബന്ധിതനാകുന്നു.

മേൽ പ്രസ്താവിച്ച നിയമങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചില വസ്തുതകളും വിശദീകരണങ്ങളും കൂടി അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നത് സന്ദർഭോചിതമായിരിക്കും. ഉദാഹരണമായി:-

(1). 'ത്വലാക്വ് രണ്ടെണ്ണമാണ്' എന്നോ മറ്റോ പറയാതെ 'ത്വലാക്വ് രണ്ട് പ്രാവശ്യമാണ് (الطَّلَاقُ مَرَّتَانِ) എന്ന് പറഞ്ഞിരിക്കക്കൊണ്ട് ഒരേസമയംതന്നെ ഒരടിയായി രണ്ടോ മൂന്നോ ത്വലാക്വുകൾ നടത്തുന്ന സമ്പ്രദായം ശരിയല്ലെന്നും, ഓരോ ത്വലാക്വും വെവ്വേറെ പ്രാവശ്യത്തിലായിരിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും മനസ്സിലാക്കാം. ഈ വിഷയത്തിലുള്ള അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങളെക്കുറിച്ച് താഴെ സംസാരിക്കാം, إن شاء الله

(2) ഇദ്ദയുടെ കാലം ദീർഘിച്ചു പോകുവാൻ ഇടയാകാത്ത അവസരത്തിലായിരിക്കണം ത്വലാക്വ് നടക്കുന്നത്. അഥവാ, സംയോഗം നടന്നിട്ടില്ലാത്ത ശുദ്ധികാലത്തായിരിക്കണം. ആർത്തവകാലത്തോ, സംയോഗം നടന്നിട്ടുള്ള ശുദ്ധികാലത്തോ ആവരുത്. ഇത് സംബന്ധിച്ച് സൂ: ത്വലാക്വിലെ ആദ്യത്തെ വചനത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിന് പുറമെ, ഹദീഥിൽ നബിﷺ അത് വ്യക്തമായി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. വിശദവിവരത്തിന് സൂ: ത്വലാക്വിന്റെ വ്യാഖ്യാനം നോക്കുക.

(3) ഒന്നാം പ്രാവശ്യത്തെ ത്വലാക്വിനെ തുടർന്നുള്ള ഇദ്ദ അവസാനിക്കുന്നതുവരെ മടക്കി എടുക്കാത്തപക്ഷം, പിന്നീട് അവൾക്ക് വേറെ വിവാഹം കഴിക്കാം. ഇരു വിഭാഗക്കാർക്കും ഇഷ്ടമാണെങ്കിൽ വിവാഹമോചനം നടത്തിയ ആദ്യത്തെ ഭർത്താവിന് തന്നെയും അവളെ വിവാഹം കഴിക്കാവുന്നതാണ്. രണ്ടാം പ്രാവശ്യം ത്വലാക്വ് നടത്തിയാലുള്ള വിധിയും ഇതുപോലെ തന്നെ. ഇദ്ദഃ കാലത്ത് മടക്കി എടുക്കായ്കകൊണ്ടോ, താഴെ പറയും പ്രകാരം പ്രതിഫലം വാങ്ങിക്കൊണ്ടുള്ള ത്വലാക്വായത് (خلع) നിമിത്തമോ ആണ് ഭാര്യയും ഭർത്താവും തമ്മിൽ വേർപെട്ടു പോകുന്നതെങ്കിൽ, അതിന് بَيْنُونَة صغرى (ചെറിയ വേർപാട്) എന്നാണ് സാങ്കേതിക ഭാഷയിൽ പറയപ്പെടുക. കാരണം, വേണമെങ്കിൽ ഈ വേർപാടിനുശേഷവും അവർക്ക് പുതിയൊരു വിവാഹം മുഖേന

പഴയബന്ധത്തിലേക്ക് മടങ്ങാവുന്നതാണ്. മൂന്നാം പ്രാവശ്യത്തെ ത്വലാകിന് ശേഷം മടക്കിയെടുക്കുവാൻ പാടില്ല. താഴെ പറയുന്ന പ്രകാരം മറ്റൊരു വിവാഹം കഴിക്കുകയും, അവൻ വിവാഹമോചനം നടത്തി ഇദ്ദ കഴിയുകയും ചെയ്താലല്ലാതെ വീണ്ടും വിവാഹം കഴിപ്പാനും പാടില്ല. അതുകൊണ്ട് ഈ വേർപാടിന് بَيْنُونَة كبرى (വലിയ വേർപാട്) എന്നും പറയപ്പെടുന്നു.

(4) ആർത്തവ (حَيْض) കാലത്തോ, സംയോഗം നടന്നിട്ടുള്ള ശുദ്ധികാലത്തോ ത്വലാക് നടത്തുന്നത് വിരോധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിന് അനാചാരമായ ത്വലാക് (طَلَاق بدعة) എന്ന് പറയപ്പെടുന്നു. ഈ ത്വലാക് സാധുവാകുമോ എന്നതിൽ പണ്ഡിതൻമാർക്കിടയിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ടെങ്കിലും അത് വിരോധിക്കപ്പെട്ടതാണെന്നുള്ളതിൽ സംശയമില്ല.

(രണ്ട്:) وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَأْخُذُوا..... (നിങ്ങൾ അവർക്ക് കൊടുത്തിട്ടുള്ളതിൽ നിന്ന് യാതൊന്നും തിരിച്ചു മേടിക്കുവാൻ നിങ്ങൾക്ക് പാടില്ല.) വിവാഹത്തിൽ മഹ്റായി (വിവാഹമൂല്യമായി) നൽകപ്പെട്ട ധനമോ, അതിന്റെ ഒരു ഭാഗമോ തിരിച്ചു വാങ്ങിക്കൂടാ എന്നുദ്ദേശ്യം. സംഭാവനയായി വല്ലതും നൽകപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതും തിരിച്ചു വാങ്ങാവതല്ല. ഒരിക്കൽ ദാനമായി കൊടുത്തതിനെ പിന്നീട് തിരിച്ചുവാങ്ങുന്നത് ഛർദ്ദിച്ച വസ്തു വീണ്ടും തിന്നുന്ന നായയുടെ സ്വഭാവമാണ് എന്നത്രെ നബി ﷺ അരുളിച്ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ഭാര്യാ ഭർത്താക്കൾ തമ്മിൽ സ്വരച്ചേർച്ചയില്ലാതാകുമ്പോഴാണല്ലോ ത്വലാക് നടക്കുക. അപ്പോൾ, താൻ മുമ്പ് അവൾക്ക് നൽകിയിരുന്ന വല്ലതും മടക്കികിട്ടുവാൻ അവൻ ആഗ്രഹിക്കുക സ്വാഭാവികമായിരിക്കും. അതുകൊണ്ടാണ് ത്വലാകിനെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിച്ചപ്പോൾ ഇക്കാര്യവും പ്രത്യേകം ഇവിടെ എടുത്തു പറയുന്നത്. ഒരാൾ തന്റെ ഭാര്യമാർക്ക് വളരെ വമ്പിച്ച സംഖ്യതന്നെ കൊടുത്തിരുന്നാവും വിവാഹമോചന വേളയിൽ അതിൽനിന്ന് വല്ലതും തിരിച്ചു വാങ്ങുന്നത് കുറ്റകരമാണെന്നും, മാന്യതക്ക് യോജിക്കാത്തതാണെന്നും സൂ:നിസാഉ് 20, 21 ൽ വെച്ച് കാണാവുന്നതാണ്. എങ്കിലും അവൾ സന്തോഷപൂർവം വല്ലതും വിട്ടുകൊടുക്കുന്നപക്ഷം അത് സ്വീകരിക്കുന്നതിന് വിരോധമില്ലതാനും (നിസാഉ്: 4). എന്നാൽ, രണ്ടുപേരും തമ്മിൽ യോജിച്ചും പരസ്പര ബാദ്ധ്യതകൾ നിറവേറ്റിയും കൊണ്ട് ഒത്തൊരുമിച്ചു കഴിയുകയില്ലെന്ന് കണ്ടാൽ ഈ നിരോധം ബാധകമല്ല. അതാണ് إِلَّآ أَن يَخَافَا-الخ (അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമാതിർത്തികളെ അവർ രണ്ടാളും നിലനിറുത്തുകയില്ലെന്ന് അവർ ഭയപ്പെട്ടാലൊഴികെ.) എന്ന് പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം. ഈ അവസരത്തിൽ എന്താണ് പോംവഴി എന്ന് അടുത്തവാക്യത്തിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാം:-

(മൂന്ന്:) فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا-الخ (എനി, അവർ രണ്ടുപേരും അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമാതിർത്തികളെ നിലനിറുത്തുകയില്ലെന്ന് നിങ്ങൾ ഭയപ്പെട്ടാൽ, അപ്പോൾ അവൾ ഏതൊന്ന് കൊടുത്തുകൊണ്ട് സ്വയം മോചിതയാകുന്നുവോ അതിൽ രണ്ടുപേർക്കും തെറ്റില്ല.) ഈ വാക്യത്തിൽ 'നിങ്ങൾ ഭയപ്പെട്ടാൽ' എന്ന വാക്ക് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു. ഇരുപക്ഷത്തുമുള്ള ഉത്തരവാദപ്പെട്ടവർ, ഭരണകർത്താക്കൾ, മദ്ധ്യസ്ഥൻമാർ മുതലായവരെയാണ് ഇത് അഭിമുഖീകരിക്കുന്നത്. രണ്ടുപേരും തമ്മിൽ യോജിച്ചു പോകയില്ലെന്ന് അവർക്ക് തോന്നുകയും, അവൾക്ക് അവനിൽനിന്ന് മോചനം സിദ്ധിക്കണമെന്ന് ആവശ്യമുണ്ടാകുകയും ചെയ്യുന്നപക്ഷം, വിവാഹമോചനത്തിന് അവൾ പ്രതിഫലം കൊടു

ക്കുവാൻ നിശ്ചയിക്കുകയും, അവനത് സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് വിവാഹമോചനം നൽകുകയും ചെയ്യുന്നതിന് വിരോധമില്ല എന്ന് താൽപര്യം. ഇങ്ങനെ പ്രതിഫലം നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വിവാഹമോചനത്തിനാണ് 'ഖുൽഉ്' (خلع) എന്ന് സാങ്കേതികമായി പറയപ്പെടുന്നത്. (*) തക്കതായ കാരണം കൂടാതെ ഒരു സ്ത്രീ അവളുടെ ഭർത്താവിനോട്- പ്രതിഫലം നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടോ അല്ലാതെയോ- വിവാഹമോചനത്തിന് ആവശ്യപ്പെട്ടുകൂടാത്തതാകുന്നു. ഒരു ഹദീഥിൽ നബിﷺ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു: 'ഏതെങ്കിലും ഒരു സ്ത്രീ എന്തെങ്കിലും വിഷമം കൂടാതെ അവളുടെ ഭർത്താവിനോട് തന്റെ ത്വലാകിന് ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ അവളുടെമേൽ സ്വർഗത്തിന്റെ വാസന ഹറാമാകുന്നതാണ്.' (ഇബ്നു ജരീർ; തി; അ; ദാ.) ഈ ഹദീഥിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി തമ്മിൽ കക്ഷി വഴക്കില്ലാത്തപ്പോൾ 'ഖുൽഉ്' പാടില്ല എന്ന് പല മഹാൻമാരും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഥാബിത്തുബ്നുകൈസ് (റ)ന്റെ ഭാര്യ നബിﷺയുടെ അടുക്കൽ വന്നു തന്റെ ഭർത്താവിനെക്കുറിച്ച് മതവിഷയത്തിലോ സ്വഭാവത്തിലോ തനിക്ക് വെറുപ്പൊന്നുമില്ലെന്നും, പക്ഷേ, (അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചില ശാരീരിക വൈകല്യങ്ങൾ നിമിത്തം) അദ്ദേഹമൊന്നിച്ച് കഴിഞ്ഞുകൂടാൻ സാദ്ധ്യമല്ലെന്നും അറിയിക്കുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹം അവർക്ക് (മഹ്റായി) നൽകിയിരുന്ന തോട്ടം അങ്ങോട്ട് മടക്കിക്കൊടുക്കാമോ എന്ന് നബിﷺ അവരോട് ചോദിച്ചു. കൊടുക്കാമെന്ന് അവർ മറുപടി പറഞ്ഞു. ആ തോട്ടം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് അവർക്ക് ത്വലാക് നല്കുവാൻ നബിﷺ ഥാബിത്ത് (റ)നോട് ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഈ സംഭവം ബുഖാരി (റ) മുതലായവർ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു. 'ഖുൽഇ'ൽ പ്രതിഫലമായി നിശ്ചയിക്കപ്പെടുന്ന സംഖ്യ വിവാഹവേളയിൽ നൽകപ്പെട്ട മഹറിനെക്കാൾ കവിയാതിരിക്കുകയാണ് നല്ലതെന്ന് ഈ ഹദീഥിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാകുന്നു. കൂടുതൽ ആവശ്യപ്പെടുന്നത് നീതിയും മര്യാദയുമല്ലതാനും. അതുകൊണ്ട് 'ഖുൽഇ'ൽ നിശ്ചയിക്കുന്ന പ്രതിഫലം 'മഹറി'നെക്കാൾ കവിയുവാൻ പാടില്ലെന്ന് ഒരു വിഭാഗം പണ്ഡിതൻമാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും, അവൾ ഏതൊന്നുകൊടുത്തുകൊണ്ട് സ്വയം മോചിതയാകുന്നുവോ അതിൽ രണ്ടാൾക്കും തെറ്റില്ല. (فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ) എന്നാണല്ലോ അല്ലാഹു പറഞ്ഞ വാക്ക്. അവൾക്ക് ഭർത്താവിൽനിന്ന് മോചനം സിദ്ധിക്കുവാൻ വേണ്ടി അവൾ സ്വയം നൽകുന്ന ഏത് പ്രതിഫലവും സ്വീകരിക്കാമെന്നാണ് ഇതിൽനിന്ന് ധ്വനിക്കുന്നത്. കൂടുതൽ ഒന്നും വാങ്ങിക്കൂടാ എന്ന് ഹദീഥിൽ വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ടിട്ടുമില്ല. അതുകൊണ്ട് ഇരുകൂട്ടരും തമ്മിൽ തീരുമാനിക്കുന്ന ഏത് തുകയും 'ഖുൽഇ'ൽ പ്രതിഫലമായി നിശ്ചയിക്കുന്നതിന് വിരോധമില്ല എന്നത്രെ ഭൂരിപക്ഷാഭിപ്രായം. ചില സ്വഹാബികളും ഈ അഭിപ്രായക്കാരാണെന്ന് പറയപ്പെടുന്നു. ഏതായാലും പരസ്പരം ഒരു ധാരണയിലെത്താതെ, താങ്ങാനാവാത്ത സംഖ്യ ഭർത്താവിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്നത് അനീതിയും അക്രമവുമാകുന്നു. 'ഖുൽഉ്' നടന്നാൽ പിന്നെ, അതിനെത്തുടർന്ന് ഇദ്ദയിൽ മടക്കി എടുക്കുവാനുള്ള ഭർത്താവിന്റെ അവകാശം നഷ്ടപ്പെട്ടു പോകുന്നതാകുന്നു.

(**നാല്:**) فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ -الخ (എനി, അവൻ അവളെ വിവാഹമോചനം നടത്തിയെങ്കിൽ, അവനല്ലാതെ ഒരു ഭർത്താവിനെ അവൾ വിവാഹം കഴിക്കുന്നതുവരെ എനി അവൾ അവന് അനുവദനീയമാകുകയില്ല.) അതായത്, മുമ്പ് രണ്ട് വട്ടം ത്വലാക് കഴിഞ്ഞതിന് ശേഷം മൂന്നാമതും ത്വലാക് നടത്തിയാൽ പിന്നെ മടക്കി എടുക്കുന്ന പ്രശ്ന

(*) 'ഉരിയുക, അഴിച്ചുവെക്കുക' എന്നൊക്കെയാണ് خلع ന്റെ ഭാഷാർത്ഥം.

മില്ല. മറ്റൊരു ഭർത്താവ് അവളെ വിവാഹം കഴിക്കുകയും, അവൻ അവളെ വിവാഹമോചനം നടത്തുകയും നിയമപ്രകാരമുള്ള ഇദ്ദ കഴിയുകയും വേണം. എന്നാൽ മാത്രമേ പിന്നീട് അവന് അവളെ വീണ്ടും വിവാഹം കഴിക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ. 'അവളെ മറ്റൊരാൾ വിവാഹം കഴിക്കുന്നതുവരെ' എന്നോ മറ്റൊ പറയാതെ 'അവൾ മറ്റൊരു ഭർത്താവിനെ വിവാഹം കഴിക്കുന്നതുവരെ (حَتَّىٰ تَنكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ)' എന്ന് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു. ആ വിവാഹം സാധാരണ ഗതിയിലുള്ള വിവാഹമായിരിക്കണം- ആദ്യ ഭർത്താവിന്റെയോ മറ്റോ നിർബന്ധ പ്രകാരമോ ആവശ്യപ്രകാരമോ ആയിരിക്കരുത്- എന്നാണത് കാണിക്കുന്നത്. 'വിവാഹം കഴിക്കുന്നതുവരെ' എന്ന് മാത്രമേ അല്ലാഹു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളുവെങ്കിലും ആ വിവാഹത്തിൽ അവർ തമ്മിൽ സംയോഗം നടന്നിരിക്കുക കൂടി വേണമെന്ന് നബിﷺ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു. (ബു; മു) فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ -الخ (എന്നിട്ട് അവൻ അവളെ വിവാഹമോചനം നടത്തുന്നപക്ഷം, അവർ രണ്ടുപേരും അന്യോന്യം മടങ്ങിവരുന്നതിന് തെറ്റില്ല) എന്ന വാക്യത്തിൽ നിന്ന് ആ നികാഹ് (വിവാഹം) പോലെത്തന്നെ ആ ത്വലാകും സാധാരണ ഗതിയിൽ നടന്നതായിരിക്കണം- മറ്റൊരു നിർബന്ധത്തിനോ ആവശ്യത്തിനോ വഴങ്ങിക്കൊണ്ടാവരുത്- എന്നും മനസ്സിലാക്കാം. ത്വലാക് കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ അതിനെത്തുടർന്നുള്ള ഇദ്ദയും കഴിയേണ്ടതുണ്ടെന്നും, ആ ഭർത്താവ് അവളെ മടക്കി എടുക്കാതിരിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും പ്രത്യേകം എടുത്തുപറയേണ്ടുന്ന ആവശ്യമില്ലല്ലോ.

ഇതെല്ലാം ശരിയായാൽ പിന്നെയും ഒരു ഉപാധിയുണ്ട്. തമ്മിൽ വിവാഹബന്ധം നടന്നശേഷം മൂന്ന് പ്രാവശ്യം ആ ബന്ധത്തിന് വിഘാതം നേരിടുകയുണ്ടായ ആ ഭാര്യാഭർത്താക്കൾ തമ്മിൽ മേലിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമപരിധിക്കുള്ളിൽ ഒതുങ്ങിനിന്നു രഞ്ജിപ്പോടെ കഴിഞ്ഞുകൂടുമെന്നുള്ള പ്രതീക്ഷ രണ്ടുപേർക്കും ഉണ്ടായിരിക്കണം. രണ്ടാൾക്കുമോ, രണ്ടിൽ ഒരാൾക്കോ അങ്ങനെ പ്രതീക്ഷയില്ലാത്ത പക്ഷം അവർ വീണ്ടും വിവാഹബന്ധത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നത് ശരിയല്ല. إِن ظَنَّا أَن يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ (അല്ലാഹുവിന്റെ അതിർത്തികളെ തങ്ങൾ നിലനിറുത്തിപ്പോരുമെന്ന് രണ്ടുപേരും കരുതിയാൽ) എന്ന വാക്യത്തിൽ നിന്ന് ഇത് സ്പഷ്ടമാണ്. മൂന്ന് പ്രാവശ്യം തെറ്റിപ്പിരിഞ്ഞ അവർ നാലാമത്തെ പ്രാവശ്യം പ്രത്യേകം ഇക്കാര്യത്തിൽ ഗൗനിക്കേണ്ടതുണ്ടല്ലോ. മനുഷ്യരുടെ മനഃശ്ശാസ്ത്രം മനുഷ്യരെക്കാൾ അറിയാവുന്ന സ്രഷ്ടാവ് ഓരോ വാക്യത്തിലും മനുഷ്യന്റെ നന്മക്കുവേണ്ടി നൽകുന്ന മാർഗദർശനത്തെപ്പറ്റി ഒന്ന് ആലോചിച്ചുനോക്കുക! ബാഹ്യാവസ്ഥക്കല്ല- യഥാർത്ഥമായ മന:സ്ഥിതിക്കാണ്- ഇവിടെ പരിഗണനയുള്ളതെന്ന് ആർക്കും വ്യക്തമാകും. മനസ്സിലിരുപ്പ് മറ്റൊന്നായിക്കൊണ്ടാണ് അവർ രണ്ടുപേരും തമ്മിൽ പിന്നെയും വിവാഹബന്ധം സ്ഥാപിക്കുന്നതെങ്കിൽ- നിയമദൃഷ്ട്യാ വിവാഹം സാധുവായേക്കുമെങ്കിലും- അവർ അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ കുറ്റക്കാരായിരിക്കും. ഇഹത്തിലാകട്ടെ, ആ ബന്ധം അവർക്ക് പൂർവ്വാധികം അസ്വാസ്ഥ്യമുളവാക്കുവാനേ ഉപകരിക്കുകയുള്ളൂ.

മൂന്ന് പ്രാവശ്യം വിവാഹമോചനം ചെയ്തതിനുശേഷം ആസ്ത്രീകളെ വീണ്ടും വിവാഹം കഴിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർ അല്ലാഹു വ്യക്തമായി പ്രസ്താവിച്ച മേൽ കണ്ട ഉപാധികളെ മറികടക്കുവാനുള്ള ചില സൂത്രങ്ങൾ നടത്തുന്ന പതിവ് ഇന്ന് മുസ്‌ലിംകൾക്കിടയിൽ പ്രചാരത്തിലുണ്ട്. ചില പണ്ഡിതവിഭാഗങ്ങൾ അതിന് അരു നിൽക്കുകയും പിന്തുണനൽകുകയും ചെയ്തും വരുന്നു. വല്ല വിഡ്ഢികളെയും പ്രതിഫലം കൊടുത്തോ മറ്റോ സ്വാധീനിച്ചു ഒരു നാമമാത്ര വിവാഹം ബാഹ്യത്തിൽ നടത്തുക, അടുത്ത അവസരം തന്നെ അവരെക്കൊണ്ട് വിവാഹമോചനവും ചെയ്യിക്കുക. ചില

വിഡ്ഢികൾ പ്രതിഫലം മോഹിച്ചുകൊണ്ട് സ്വയം തന്നെ അതിന് തയ്യാറെടുക്കലും ഉണ്ട്. 'ചടങ്ങ് നിൽക്കുക' എന്ന പേരിലാണ് ഈ വിവാഹം അറിയപ്പെടുന്നത്. ഈ പേരുതന്നെ അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമത്തെ അവഗണിക്കലാണെന്നും അതിനെ കേവലം ഒരു ചടങ്ങായി മാറ്റലാണെന്നും വിളിച്ചോതുന്നു. തക്കതായ കാരണം കൂടാതെയും, ഭാവിയെപ്പററി വീണ്ടുവിചാരമില്ലാതെയും രണ്ടും മൂന്നുമൊക്കെ ത്വലാക്വ് ഒറ്റ അടിക്ക് നടത്തിക്കളയും. അടുത്ത ദിവസം തന്നെ അതിനെപ്പറ്റി ഖേദത്തിലുമാകും. അടുത്ത ആലോചന ഈ ശപിക്കപ്പെട്ട ചടങ്ങിനെക്കുറിച്ചായിരിക്കും. ഇങ്ങനെ തോന്നിയവാസത്തിൽ നിന്ന് തോന്നിയവാസത്തിലേക്കായി അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമപരിധികളെയെല്ലാം അവർ അതിലംഘിക്കുന്നു. അല്ലാഹു കൽപിച്ച പ്രകാരമാണ് ആദ്യംമുതൽക്കേ ത്വലാക്വ് നടക്കുന്നതെങ്കിൽ, ഇങ്ങനെയുള്ള തോന്നിയവാസങ്ങൾക്കൊന്നും ആവശ്യം നേരിടുമായിരുന്നില്ല. ഏതായാലും ഈ ചടങ്ങുനിൽക്കലും, ചടങ്ങ് നിറുത്തലും, അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടക്കുന്ന വിവാഹവും ശരിയല്ലെന്നും, അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമങ്ങളെ ലംഘിക്കലാണെന്നും മുകളിൽ വിവരിച്ചതിൽ നിന്ന് വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കാം. മാത്രമല്ല, ഈ ചടങ്ങിനെപ്പറ്റി നബിﷺ പറഞ്ഞ വാക്യം ഓർമയിലുള്ള ഒരു മുസ്‌ലിം- സത്യവിശ്വാസം അയാളുടെ ഹൃദയത്തിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ- തീർച്ചയായും ഈ ചടങ്ങിനെ അനുകൂലിക്കുകയില്ലതന്നെ. 'വായ്പ വാങ്ങിയ കൂറ്റനെപ്പറ്റി ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് അറിയിച്ചുതരട്ടെയോ?' എന്ന് ചോദിച്ചുകൊണ്ട് സ്വഹാബികളോട് നബിﷺ പറയുകയാണ്: 'അത് ചടങ്ങ് നിൽക്കുന്നവനാണ്. ചടങ്ങ് നിൽക്കുന്നവനെയും, ആർക്കുവേണ്ടി ചടങ്ങുനിൽക്കുന്നുവോ അവനെയും അല്ലാഹു ശപിക്കട്ടെ!' (ജ; ബ; ഹാ) ഇതുപോലെ വേറെയും ചില രിവായത്തുകൾ കാണാം.

ഈ വചനങ്ങളിലടങ്ങിയ വിധികളെല്ലാം വിട്ടുവീഴ്ചക്ക് പഴുതില്ലാത്തവിധം കർശനമായ വിധികളാണെന്നും, അവയെ ലംഘിക്കുകയോ മറികടക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ ശിക്ഷക്കും കോപശാപത്തിനും കാരണമായിത്തീരുമെന്നും അല്ലാഹു ശക്തിയായി താക്കീത് ചെയ്തിരിക്കുന്നു. മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമാതിർത്തികളാണവയെന്ന് നാലഞ്ച് പ്രാവശ്യം ആവർത്തിച്ചു പറഞ്ഞു. ആ അതിർത്തി ലംഘിക്കുന്നവരാണ് അക്രമികളെന്ന് ആദ്യ വചനത്തിന്റെ അവസാനത്തിലും, അറിയുന്ന ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയാണിതൊക്കെ വിവരിക്കുന്നതെന്ന് രണ്ടാമത്തെ വചനത്തിന്റെ അവസാനത്തിലും ഓർമിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

എനി- മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ- ഒരേ സമയത്തുതന്നെ ഒറ്റയടിക്ക് മൂന്ന് ത്വലാക്വും നടത്തുന്ന സമ്പ്രദായത്തെക്കുറിച്ച് രണ്ട് വാക്കുകൂടി സംസാരിക്കാം. ആയത്തിൽ കണ്ടപ്രകാരം ഓരോ ത്വലാക്വും വെവ്വേറെ പ്രാവശ്യത്തിലായിരിക്കുന്നതാണ് ത്വലാക്വിന്റെ സാക്ഷാൽ രൂപമെന്നും, അങ്ങനെയാണ് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതെന്നും, അതിനെതിര് പ്രവർത്തിക്കുന്നത് ശരിയല്ലെന്നുമുള്ളതിൽ ക്വുർആനിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന ഏതൊരു മുസ്‌ലിമിനും തർക്കമുണ്ടായിരിക്കുവാൻ അവകാശമില്ല. എന്നാലും അങ്ങനെ ഒരേ അടിക്ക് മൂന്ന് ത്വലാക്വും ഒന്നിച്ച് നടത്തിയാൽ- അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് നിയമദൃഷ്ട്യാ ഹറാമാകട്ടെ, അല്ലാതിരിക്കട്ടെ- അതെങ്ങനെ നടപ്പിൽ വരുത്താം? ഈ വിഷയത്തിൽ പണ്ഡിതൻമാർക്കിടയിൽ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ അഭിപ്രായങ്ങളാണുള്ളത്. ആ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഇന്നും ഇന്നലെയും ഉണ്ടായതുമല്ല. ഏറെക്കുറെ സ്വഹാബികളുടെ കാലം മുതൽക്കുതന്നെ നിലവിലുള്ളതാകുന്നു. എത്രയോ കക്ഷിവഴക്കുകളും, ആരോപണ പ്രത്യാരോപണങ്ങളും ഇത് സംബന്ധിച്ച് മുമ്പ് നടന്നിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോഴും നടക്കുന്നു.

പണ്ഡിതൻമാർക്കിടയിലുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളും, ത്വലാക്വിന് പ്രയോഗിക്കുന്ന വാക്കുകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വിശദീകരണങ്ങളും, ഓരോ അഭിപ്രായത്തിന്റെയും ന്യായങ്ങളും, തെളിവുകളും എതിർഭാഗത്തുനിന്നുള്ള മറുപടികളും സാമാന്യമായിട്ടെങ്കിലും വിവരിക്കുന്നപക്ഷം, അതൊരു പ്രത്യേക ഗ്രന്ഥം തന്നെ ആയിത്തീരും. ചിലരെല്ലാം അങ്ങനെ പ്രത്യേക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. നമ്മെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതിനിവിടെ സ്ഥാനവും സന്ദർഭവുമില്ല. ക്വുർആൻ വചനങ്ങളുടെ ആശയവൃത്തത്തിൽനിന്ന് പുറത്തുകടന്നുള്ള വിവരണം നമുക്ക് യോജിച്ചതുമല്ല. അതോടുകൂടി, ഈ വിഷയത്തിലുള്ള തർക്കവിതർക്കങ്ങളെപ്പറ്റി സാമാന്യമായെങ്കിലും കേട്ടറിയാത്തവർ ഇക്കാലത്ത് തുലോം കുറവുമായിരിക്കും. അതുകൊണ്ട് യാതൊരു വിശദീകരണത്തിനും ഇവിടെ മുതിരുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. സന്ദർഭവശാൽ, നിലവിലുള്ള പ്രധാന അഭിപ്രായങ്ങളുടെ രത്നച്ചുരുക്കം മാത്രം ഉദ്ധരിച്ചു മതിയാക്കാം:-

മൂന്ന് ത്വലാക്വും ഒന്നിച്ച് ഒരേ വാചകത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ അതിന്റെ സാധുതയെപ്പറ്റി പ്രധാനമായും നാല് അഭിപ്രായങ്ങളാണ് പണ്ഡിതൻമാർക്കിടയിലുള്ളത്:

(1) ഒന്നുപോലും സാധുവാകയില്ല. കാരണം, അത് ബിദ്അത്തായ (അനാചാരമായ) ത്വലാക്വാകുന്നു. ള്വാഹിരീ (الظاهرى)ത്വലാക്വിൽ ഇത് പെടുമോ, പെട്ടാൽതന്നെയും സാധുവാകുമോ എന്ന വിഷയത്തിലും പണ്ഡിതൻമാർക്ക് ഏകോപിച്ച അഭിപ്രായമില്ല.

(2) ഒന്നുമാത്രം സാധുവാകും. ബാക്കി രണ്ടും നിരർത്ഥമായിരിക്കും. അതിനാൽ, ഇദ്ദഃകാലത്ത് മടക്കി എടുക്കുന്നതിന് അത് തടസ്സമാകുകയില്ല. ക്വുർആനിൽ നിന്നും ഹദീഥുകളിൽ നിന്നും പൊതുവെ മനസ്സിലാകുന്നതും, ത്വലാക്വിന്റെ അടിസ്ഥാന തത്വങ്ങളോട് യോജിച്ചതും ഈ അഭിപ്രായമാകുന്നു. സ്വഹാബികളിലും മുൻഗാമികളായ മഹാൻമാരിലുംപെട്ട ചിലർ ഈ അഭിപ്രായക്കാരാകുന്നു. (*) ശൈഖുൽ ഇസ്‌ലാം ഇബ്നു തൈമിയ്യ, ഇബ്നുക്വയ്യിം (റ) മുതലായ പണ്ഡിതൻമാരും ഈ അഭിപ്രായമാണ് ശരിവെച്ചിരിക്കുന്നത്. തെളിവിന്റെ പിൻബലം കൂടുതൽ കാണുന്നതും ഇതിനാകുന്നു.

(3) മൂന്നും സാധുവാകും. അതുകൊണ്ട് പിന്നീട് മടക്കി എടുക്കുവാനോ, മറ്റൊരാൾ വിവാഹം കഴിച്ചു ത്വലാക്വും ഇദ്ദഃയും കഴിഞ്ഞശേഷമല്ലാതെ വീണ്ടും വിവാഹം കഴിക്കുവാനോ പാടില്ല. മുൻകാലത്തും പിൽകാലത്തുമുള്ള ഭൂരിപക്ഷം പണ്ഡിതൻമാരുടെയും അഭിപ്രായം ഇതാകുന്നു. പ്രധാന മദ്ഹബുകളിലും ഈ അഭിപ്രായമാണ് സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

(4) ഭർത്താവും ഭാര്യയും തമ്മിൽ സംയോഗം നടന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ മൂന്നും സാധുവാകും. ഇല്ലാത്ത പക്ഷം ഒന്നേ സാധുവാകുകയുള്ളൂ. ഇബ്നുഅബ്ബാസ് (റ)ന്റെ ശിഷ്യൻമാരായ പലരുടെയും, ഇസ്ഹാക്വുബ്നുറാഹവൈഹി (റ)യുടെയും അഭിപ്രായം ഇതാണെന്ന് കാണുന്നു.

ഇതാണാഅഭിപ്രായങ്ങളുടെ ചുരുക്കം. കൂടുതൽ വിശദീകരണം ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ യഥാസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് അന്വേഷിച്ചറിയേണ്ടതാകുന്നു. മേൽകണ്ട അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിവരിച്ചശേഷം, പ്രസിദ്ധ ഹദീഥുഗ്രന്ഥമായ 'ബുലൂഗുൽമറാമി'ന്റെ വ്യാഖ്യാതാവ് അല്ലാമാ മുഹമ്മദുബ്നു ഇസ്മാഈൽസ്വൻആനീ (റ) ചെയ്ത ഒരു പ്രസ്താവനയുടെ സാരം ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം പറയുന്നു:

(*) راجع فتح الباري وغيره

'ശാഖാ വിഷയങ്ങളിൽ ചർച്ച നടത്തുന്നവർ ഈ വിഷയത്തിൽ ദീർഘമായി സംസാരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉമർ (റ) മൂന്ന് ത്വലാക്വും (*) നടപ്പിലാക്കി എന്നതിനെ (**) ആസ്പദമാക്കി നാല് മദ്ഹബുകളുടെ ആൾക്കാരെല്ലാം അതിൽ യോജിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനോട് വിയോജിക്കുന്നവരെപ്പറ്റി അവരുടെ പ്രതിഷേധം വളരെ കഠിനമാകുന്നു. ഒന്നേ സാധുവാകുകയുള്ളൂവെന്ന് ഫത്‌വാ ചെയ്ത (വിധി പറഞ്ഞ) കാരണത്താൽ ശൈഖുൽഇസ്‌ലാം ഇബ്നുതൈമിയ്യ(റ)ക്ക് മർദ്ദനമേൽക്കുകയും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യൻ ഹാഫിദു ബ്നുൽക്വയ്യിമി(റ)നെ ഒട്ടകപ്പുറത്ത് കയറ്റി നാട് ചുറ്റിക്കുകയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ശാഖാപരമായ ഒരു വിഷയത്തിലുള്ള കടുത്ത പക്ഷപാത മനഃസ്ഥിതി മാത്രമാണിതെന്ന് പറയേണ്ടതില്ല. സമുദായത്തിലെ മുൻഗാമികൾക്കും പിൻഗാമികൾക്കും അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുള്ള ഒരു വിഷയമാണിത്. എന്നിരിക്കെ, ഭിന്നാഭിപ്രായമുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ എന്തെങ്കിലും ഒന്നിനെ അനുകൂലിക്കുന്നവരെപ്പറ്റി ആക്ഷേപിക്കുവാനില്ലെന്ന വസ്തുത പ്രസിദ്ധമാണ്. ചിന്തകരും ഭയഭക്തൻമാരുമാകുന്ന നീതിമാൻമാരും, അല്ലാത്തവരും തമ്മിൽ വേർതിരിയുന്നത് ഇങ്ങനെയുള്ള സന്ദർഭങ്ങളിലാകുന്നു.'

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ ۚ

﴿231﴾ **നിങ്ങൾ സ്ത്രീകളെ വിവാഹമോചനം ചെയ്തിട്ട് അവർ അവരുടെ (ഇദ്ദഃയുടെ) അവധി പ്രാപിച്ചാൽ, അവരെ നിങ്ങൾ (ആചാര) മര്യാദയനുസരിച്ച് വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുവിൻ; അല്ലെങ്കിൽ (ആചാര) മര്യാദയനുസരിച്ച് അവരെ പിരിച്ചുവിടുവിൻ.**

وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا۟ ۚ

നിങ്ങൾ അതിര് വിട്ടുപോകുമാറ് ദ്രോഹമുണ്ടാക്കുവാനായിട്ട് അവരെ നിങ്ങൾ പിടിച്ചുവെക്കുകയും ചെയ്യരുത്.

وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۥ ۚ

ആരെങ്കിലും അത് ചെയ്യുന്നപക്ഷം, അവൻ അവനോട് തന്നെ അക്രമം പ്രവർത്തിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

وَلَا تَتَّخِذُوٓا۟ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ هُزُوًا ۚ

അല്ലാഹുവിന്റെ ആയത്ത് [വചനം]കളെ നിങ്ങൾ പരിഹാസ്യമാക്കിത്തീർക്കരുത്.

(*) ഒരേ അവസരത്തിൽ നടത്തപ്പെട്ട മൂന്ന് ത്വലാക്വാണ് ഉദ്ദേശ്യം.

(**) ജനങ്ങൾ ത്വലാക്വിന്റെ കാര്യത്തിൽ ധൃതികൂട്ടിത്തുടങ്ങിയതുകൊണ്ട് അവരെ ഒരു പാഠം പഠിപ്പിക്കുവാനായിരുന്നു അങ്ങനെ അദ്ദേഹം നടപ്പാക്കിയതെന്ന് അതേ രിവായത്തിൽ തന്നെ കാണാം.

وَٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَمَآ أَنزَلَ عَلَيۡكُم مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِ وَٱلۡحِكۡمَةِ يَعِظُكُم بِهِۦۚ

നിങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹു ചെയ്ത അനുഗ്രഹം നിങ്ങൾ ഓർമിക്കുകയും ചെയ്യണം; വേദഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നും, വിജ്ഞാനത്തിൽനിന്നുമായി നിങ്ങൾക്ക് സദുപദേശം നൽകിക്കൊണ്ട് അവൻ നിങ്ങൾക്ക് ഇറക്കിത്തന്നിട്ടുള്ളതും (ഓർക്കുവിൻ)

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ﴿٢٣١﴾

നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കുകയും, അല്ലാഹു എല്ലാ കാര്യത്തെക്കുറിച്ചും അറിയുന്നവനാണെന്ന് അറിഞ്ഞുകൊള്ളുകയും ചെയ്യുവിൻ.

﴾231﴿ وَإِذَاطَلَّقْتُمُ നിങ്ങൾ വിവാഹമോചനം ചെയ്താൽ النِّسَاءَ സ്ത്രീകളെ فَبَلَغْنَ എന്നിട്ടവർ എത്തി, പ്രാപിച്ചു أَجَلَهُنَّ അവരുടെ അവധി فَأَمْسِكُوهُنَّ എന്നാലവരെ നിങ്ങൾ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുവിൻ بِمَعْرُوفٍ ആചാരം (മര്യാദ) അനുസരിച്ച് أَوْسَرِّحُوهُنَّ അല്ലെങ്കിൽ അവരെ നിങ്ങൾ പിരിച്ചയക്കുക, വേർപെടുത്തുക بِمَعْرُوفٍ ആചാരപ്രകാരം, മര്യാദയനുസരിച്ച് وَلاتُمْسِكُوهُنَّ അവരെ നിങ്ങൾ പിടിച്ചുവെക്കരുത് ضِرَارًا ദ്രോഹം ചെയ്യാൻ, لِتَعْتَدُوا നിങ്ങൾ അതിരുവിടുവാനായിട്ട്, അതിക്രമം ചെയ്യുമാറ് وَمَنْ يَفْعَلْ ആരെങ്കിലും ചെയ്യുന്നതായാൽ ذَلِكَ അത് فَقَدْظَلَمَ എന്നാലവൻ അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചു نَفْسَهُ അവനോട് തന്നെ وَلاتَتَّخِذُوا നിങ്ങൾ ആക്കിത്തീർക്കരുത് آيَاتِ اللهِ അല്ലാഹുവിന്റെ ആയത്തുകളെ هُزُوًا പരിഹാസം (പരിഹാസ്യം) وَاذْكُرُوا നിങ്ങൾ ഓർക്കുകയും ചെയ്യുവിൻ نِعْمَةَاللهِ അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്തെ عَلَيْكُمْ നിങ്ങൾക്ക് وَمَاأَنْزَلَ അവൻ ഇറക്കിയതിനെയും عَلَيْكُمْ നിങ്ങൾക്ക് مِنَ الْكِتَابِ ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്ന് وَالْحِكْمَةِ വിജ്ഞാനത്തിൽ നിന്നും يَعِظُكُمْ بِهِ അതുവഴി നിങ്ങൾക്ക് അവൻ സദുപദേശം നൽകിക്കൊണ്ട് (നൽകുവാൻ) وَاتَّقُوااللهَ നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുവിൻ وَاعْلَمُوا നിങ്ങൾ അറിയുകയും ചെയ്വിൻ أَنَّاللهَ അല്ലാഹു (ആകുന്നു) എന്ന് بِكُلِّشَيْءٍ എല്ലാ കാര്യത്തെപ്പറ്റിയും عَلِيمٌ അറിയുന്നവൻ

ത്വലാകിനെത്തുടർന്ന് സ്ത്രീകൾ ആചരിക്കേണ്ടുന്ന ഇദ്ദകാലം കഴിയാറാകുമ്പോൾ ഭർത്താവ് രണ്ടിലൊന്ന് ചെയ്യേണ്ടിയിരിക്കുന്നു: ഒന്നുകിൽ അവളെ വിവാഹബന്ധത്തിലേക്ക് മടക്കി എടുത്തു അവളെ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക. അല്ലെങ്കിൽ മടക്കി എടുക്കാതെ പിരിച്ചുവിടുക. മടക്കി എടുക്കുന്നത് ഇദ്ദകാലം കഴിയുംമുമ്പ് എപ്പോഴും ആവാമെന്ന് മുൻ വചനങ്ങളിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇവിടെ വിഷയം രണ്ട് കാര്യത്തിലാണ് ഊന്നി നിൽക്കുന്നത്: ഇദ്ദയുടെ കാലാവധി അവസാനിക്കാറാകുമ്പോഴാണ് രണ്ടിലൊന്ന് അനിവാര്യമായിത്തീരുന്നത്. ഇദ്ദയുടെ അവസരം പാഴാക്കിയാൽ മടക്കി എടു

ക്കുന്ന പ്രശ്നം ഇല്ലാതായിത്തീരും. ഇതാണ് ഒന്ന്. മറ്റൊന്ന്: രണ്ടിൽ ഏത് സ്വീകരിച്ചാലും ശരി, അത് നീതിയും മര്യാദയും അനുസരിച്ചായിരിക്കണം. ഏതെങ്കിലും ദുരുദ്ദേശ്യം വെച്ചുകൊണ്ടോ, ഉപദ്രവവും ബുദ്ധിമുട്ടും ഉണ്ടാകുന്ന തരത്തിലോ ആയിക്കൂടാ എന്നുള്ളതാണ്. ഇക്കാര്യമാണ് ഈ വചനത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനമായ വിഷയം. ആദ്യത്തെ ഒന്നുരണ്ട് വാക്യങ്ങൾ ഒഴിച്ചാൽ മറ്റു വാക്യങ്ങളെല്ലാം ഈ വിഷയത്തെ കേന്ദ്രമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ളതാണെന്ന് കാണാം.

ചിലപ്പോൾ മടക്കി എടുക്കുന്നതിലായിരിക്കും ഇരുവരുടെയും നന്മ. ചിലപ്പോൾ ഭാര്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതായിരിക്കും നല്ലത്. ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ നേരെ മറിച്ചുമായിരിക്കും. പരിതഃസ്ഥിതികളും ചുറ്റുപാടുകളും കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട് ഏതിലാണ് നന്മയെന്നും, ഏതാണ് കരണീയമെന്നും ആലോചിച്ചു വേണം രണ്ടിലൊന്ന് തീരുമാനിക്കുവാൻ. അൽപം വല്ല വഴക്കും ഉണ്ടാകുമ്പോഴേക്ക് ഭാര്യയെ ത്വലാക്വ് നടത്തുക, എന്നിട്ട് ഇദ്ദ കഴിയുമ്പോഴേക്ക് മടക്കി എടുക്കുക, അധികം താമസിയാതെ മറ്റൊരു കാരണം കിട്ടുമ്പോൾ വീണ്ടും ത്വലാക്വ് നടത്തുക, പിന്നെയും മടക്കി എടുക്കുക, അങ്ങനെ രണ്ടുമല്ലാത്ത നിലയിൽ അവളെ കഷ്ടപ്പെടുത്തുക, അല്ലെങ്കിൽ മടക്കി എടുത്തശേഷം നല്ല നിലക്ക് പെരുമാറാതിരിക്കുക, ചെയ്തുകൊടുക്കേണ്ടുന്ന ബാധ്യതകളിൽ വീഴ്ച വരുത്തുക, അവസാനം പ്രതിഫലം നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വിവാഹമോചനത്തിന് ('ഖുൽഇ'നു) അവൾ നിർബന്ധിതയാകുക തുടങ്ങിയ ദു:സ്സമ്പ്രദായങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള താക്കീതാണ് وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا-الخ (അതിരുകവിയുമാറ് ദ്രോഹം ചെയ്യാനായിട്ട് അവരെ പിടിച്ചുവെക്കരുത്) എന്ന വാക്യം.

ഇത്തരം ഉപദ്രവങ്ങൾ ചെയ്യാൻ വേണ്ടി സ്ത്രീകളെ മടക്കി എടുക്കരുതെന്ന് വിരോധിച്ചുകൊണ്ട് അല്ലാഹു വിഷയം മതിയാക്കുന്നില്ല. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് അവനവനോടുതന്നെ ചെയ്യുന്ന അക്രമമാണ്. അഥവാ ഇഹത്തിലും പരത്തിലും അതിന്റെ ഭവിഷ്യത്ത് അവരവർതന്നെ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും എന്ന് താക്കീതും ചെയ്യുന്നു. മാത്രമല്ല, അത് അല്ലാഹുവിന്റെ ആയത്തുകളെ അവഗണിക്കലും പരിഹസിക്കലുമാണെന്നും അവന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങളോടും, ക്വുർആനിലൂടെയോ നബി ﷺ മുഖാന്തരമോ അവൻ നൽകിയ സദുപദേശങ്ങളോടും കാണിക്കുന്ന നന്ദികേടുമാണെന്നും സൂചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവസാനം അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കണമെന്നും, അവൻ എല്ലാ രഹസ്യപരസ്യങ്ങളും അറിയുന്നവനാണെന്ന് ഓർമവെക്കണമെന്നും ഉണർത്തുന്നു. അപ്പോൾ ഈ വിഷയം എത്രമാത്രം ഗൗരവത്തിലാണ് അല്ലാഹു കണക്കിലെടുത്തിരിക്കുന്നതെന്ന് ആലോചിച്ചുനോക്കുക! ഇതെല്ലാമായിട്ടും ഇന്നത്തെ മുസ്ലിംകൾ അധികവും ഈ വിഷയത്തിൽ അവലംബിച്ചുപോരുന്ന സമ്പ്രദായം ഓർക്കുമ്പോൾ അതിയായ സങ്കടം തോന്നുന്നു. ഇസ്ലാമിലെ വൈവാഹിക വ്യക്തിനിയമങ്ങൾക്കെതിരിൽ ഇസ്ലാമിന്റെ ശത്രുക്കൾ ഇന്ന് പ്രചാരണം നടത്തുന്നുവെങ്കിൽ, അതിനുള്ള യഥാർത്ഥ കാരണക്കാർ അല്ലാഹുവിന്റെ ഇത്തരം കൽപനകളെ അഗണ്യകോടിയിൽ തള്ളിക്കളയുന്ന മുസ്ലിംകൾ തന്നെയല്ലാതെ മറ്റാരുമല്ല. വൈവാഹിക ജീവിതത്തിൽ മാത്രമല്ല, മറ്റേത് തുറയിലും അല്ലാഹുവും അവന്റെ റസൂലും പഠിപ്പിച്ചും ഉപദേശിച്ചും തന്ന നിയമങ്ങൾ അതേപടി പാലിക്കുകയും അവയിൽ അടങ്ങിയ തത്വോദ്ദേശ്യങ്ങൾക്ക് നിരക്കാത്ത നടപടികൾ വർജ്ജിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് മുസ്ലിംകൾ ജീവിക്കുന്ന ഏതുകാലത്തും, ഏത് ദേശത്തും ഇസ്ലാമിന്റെ നിയമനടപടികൾക്കെതിരെ പ്രചാരണം നടത്തുവാൻ അതിന്റെ ശത്രുക്കൾ ആയുധം കിട്ടാതെ കുഴങ്ങേണ്ടി വരുമെന്ന് തീർച്ച.

നബിﷺ ഇപ്രകാരം അരുളിച്ചെയ്തിരിക്കുന്നു: 'മൂന്ന് വിഷയങ്ങളുണ്ട്: അതിൽ കാര്യവും കാര്യം തന്നെ തമാശയും കാര്യംതന്നെ. അതായത്, നികാഹും, ത്വലാക്വും

(വിവാഹവും, വിവാഹമോചനവും), മടക്കി എടുക്കലും' (ദാ; തി; ജ.) അതായത് ഈ മൂന്ന് വിഷയവും നടക്കുന്നത് കാര്യമായിട്ടായാലും, തമാശയായിട്ടായാലും നിയമപരമായി അത് സാധുവായിത്തന്നെ ഗണിക്കപ്പെടും- അത് തമാശയായി നടന്നതാണെന്ന് പറഞ്ഞു ഒഴിവാകുവാൻ സാധ്യമല്ല- എന്ന് സാരം. ഈ ആശയം വ്യക്തമാക്കുന്ന ഹദീഥുകൾ വേറെയും കാണാം.

വിഭാഗം - 30

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ أَزْوَٰجَهُنَّ إِذَا تَرَٰضَوْا۟ بَيْنَهُم بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ

﴿232﴾ **നിങ്ങൾ സ്ത്രീകളെ ത്വലാക് [വിവാഹമോചനം] നടത്തിയിട്ട് അവർ അവരുടെ (ഇദ്ദഃയുടെ) അവധി പ്രാപിച്ചാൽ, അവർ അവരുടെ ഭർത്താക്കളെ- തങ്ങൾക്കിടയിൽ (സദാചാര) മര്യാദപ്രകാരം അവർ പരസ്പരം തൃപ്തിപ്പെട്ടാൽ- വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്ന് നിങ്ങളവരെ മുടക്കിയിടരുത്.**

ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۗ

ഇത് [ഈ കൽപന] മൂലം, നിങ്ങളിൽ നിന്ന് അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വസിച്ചുവരുന്നവർക്ക് സദുപദേശം നൽകപ്പെടുകയാണ്.

ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ ۗ

അത് നിങ്ങൾക്ക് ഏറ്റം സംശുദ്ധമായതും, ഏറ്റം വൃത്തിയായതുമാകുന്നു.

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾

അല്ലാഹുവിനറിയാം; നിങ്ങൾക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ.

﴿232﴾ وَإِذَا طَلَّقْتُمُ നിങ്ങൾ വിവാഹമോചനം ചെയ്താൽ النِّسَاءَ സ്ത്രീകളെ فَبَلَغْنَ എന്നിട്ടവർ എത്തി(യാൽ), പ്രാപിച്ചു أَجَلَهُنَّ അവരുടെ അവധി فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ എന്നാൽ നിങ്ങളവരെ മുടക്കിയിടരുത് أَنْ يَنْكِحْنَ അവർ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിന് (ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്ന്) أَزْوَاجَهُنَّ അവരുടെ ഭർത്താക്കളെ إِذَا تَرَاضَوْا അവർ പരസ്പരം തൃപ്തിപ്പെട്ടാൽ بَيْنَهُمْ അവർക്കിടയിൽ بِالْمَعْرُوفِ മര്യാദ (സദാചാരം) അനുസരിച്ച് ذَلِكَ അത് يُوعَظُ بِهِ അത് മുഖേന സദുപദേശം ചെയ്യപ്പെടുന്നു مَنْ كَانَ ആയിട്ടുള്ളവർക്ക് مِنْكُمْ നിങ്ങളിൽ നിന്ന് يُؤْمِنُ വിശ്വസിക്കുന്നു بِاللَّهِ അല്ലാഹുവിൽ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ അന്ത്യനാളിലും ذَلِكُمْ അത് أَزْكَى لَكُمْ നിങ്ങൾക്ക് ഏറ്റം സംശുദ്ധമായതാണ് وَأَطْهَرُ അധികം വൃത്തിയായതും وَاللَّهُ يَعْلَمُ അല്ലാഹു അറിയുന്നു

وَأَنتُمْ നിങ്ങളാകട്ടെ لَا تَعْلَمُونَ നിങ്ങൾ അറിയുകയില്ല

വിവാഹമോചനം നടത്തിയ ഭർത്താക്കളെയും, വിവാഹമോചനം നടത്തപ്പെട്ട സ്ത്രീകളുടെ കൈകാര്യ കർത്താക്കളെയും, മറ്റു ഉത്തരവാദപ്പെട്ടവരെയും പൊതുവിൽ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതാണ് ഈ വചനം. എങ്കിലും സ്ത്രീയുടെ കൈകാര്യം നടത്തുന്ന ബന്ധുക്കളോടാണ് കൂടുതൽ ആഭിമുഖ്യമുള്ളത്. രണ്ടാമതായി, ത്വലാക്വ് നടത്തിയ ഭർത്താക്കളോടും, ഇദ്ദകാലത്ത് മടക്കി എടുക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത സ്ത്രീക്ക് സദാചാര മര്യാദകളെ അതിലംഘിക്കാത്ത വിധം പരസ്പരം തൃപ്തിപ്പെട്ട ഭർത്താക്കളെ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് തടസ്സമുണ്ടാക്കരുതെന്നും, അതിന് തടസ്സം നേരിടുമാറ് അവരെ മുടക്കിയിടുവാൻ പാടില്ലെന്നും രണ്ടുകൂട്ടരോടും അല്ലാഹു കൽപിക്കുന്നു. أَزْوَاجَهُنَّ (അവരുടെ ഭർത്താക്കളെ) എന്ന് പറഞ്ഞതിൽ, വിവാഹമോചനം നടത്തിയ ആദ്യത്തെ ഭർത്താക്കളും, പുതുതായി ഭർത്തൃത്വം ഏൽക്കുവാൻ മുമ്പോട്ട് വരുന്നവരും ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇരു ഭാഗത്തുനിന്നും പരസ്പരം നല്ല നിലക്കുള്ള തൃപ്തി ഉളവായിട്ടുണ്ടോ എന്നുള്ളതാണ് പ്രധാനം.

ബുഖാരീ (റ) മുതലായവർ ഉദ്ധരിച്ച ഒരു സംഭവത്തിൽനിന്ന് ഈ വചനത്തിലെ ആശയം കൂടുതൽ വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കാം. അതിങ്ങനെയാണ്ഃ മഅ്ക്വലുബ്നുയസാർ (റ)ന്റെ സഹോദരിയെ അവരുടെ ഭർത്താവ് ത്വലാക്വ് നടത്തി. ഇദ്ദഃ കഴിയുന്നതുവരെ മടക്കി എടുക്കാതെ അദ്ദേഹം അവരെ വിട്ടു. പിന്നെ, അദ്ദേഹത്തിന് ആ സ്ത്രീയോടും, സ്ത്രീക്ക് അദ്ദേഹത്തോടും സ്നേഹം തോന്നി. പിന്നീട് ആ സ്ത്രീയെ വിവാഹലോചന നടത്തിയവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹവും വിവാഹാലോചന നടത്തുകയുണ്ടായി. അപ്പോൾ മഅ്ക്വൽ (റ) പറഞ്ഞു: 'ഹേ, വിഡ്ഢീ! അവളെക്കൊണ്ട് ഞാൻ നിന്നെ ആദരിക്കുകയും, അവളെ ഞാൻ നിനക്ക് ഇണയാക്കിത്തരുകയും ചെയ്തു. എന്നിട്ട് നീ അവളെ വിവാഹമോചനം നടത്തുകയാണ് ചെയ്തത്. അല്ലാഹുവിനെത്തന്നെയാണ! എനി, നിന്റെ അടുക്കലേക്ക് അവൾ ഒരിക്കലും മടങ്ങി വരുകയില്ല!' മഅ്ക്വൽ (റ) പറയുകയാണ്: 'അപ്പോൾ, അദ്ദേഹത്തിന് അവളിലേക്കും, അവൾക്ക് അദ്ദേഹത്തിലേക്കുമുള്ള ആവശ്യം അല്ലാഹു അറിഞ്ഞു. അവൻ وَإِذَا طَلَّقْتُمُ - الخ എന്നുള്ള (ഈ) വചനം അവതരിപ്പിച്ചു. എന്റെ ഈ വിഷയത്തിലാണ് ഇത് അവതരിച്ചത്.' (ബു; തി; ജ; ദാ.)

അവതരണഹേതു പ്രത്യേക സംഭവമായിരുന്നാലും ആയത്തിലെ വിധി പൊതുവെയുള്ളത് തന്നെ. അപ്പോൾ, സദാചാരമര്യാദകൾക്കനുസരിച്ച് പരസ്പരം തൃപ്തി തോന്നിയ ഭർത്താക്കളെ വിവാഹം കഴിക്കുന്നതിന് സ്ത്രീകളെ അനുവദിക്കാതെ, അവരുടെ കൈകാര്യക്കാരോ (വലിയ്യുകളോ) മറ്റാരെങ്കിലുമോ അവരെ കുടുക്കിലാക്കരുതെന്നാണ് ഈ വചനം മുഖേന അല്ലാഹു കൽപിക്കുന്നത്. കുലമഹത്വം, പൂർവ്വവൈരം, ദുരഭിമാനം, ദുർവ്വാശി, പ്രതികാര മനഃസ്ഥിതി, സ്വാർത്ഥതാൽപര്യം ആദിയായ കാരണങ്ങളാൽ, സ്ത്രീകളുടെ കൈകാര്യകർത്താക്കളും, ചിലപ്പോൾ നാട്ടുകാരിൽ സ്വാധീനശക്തിയുള്ളവരും, ചിലപ്പോൾ മുമ്പ് വിവാഹമോചനം നടത്തിയ ഭർത്താക്കളും, അവരുടെ പക്ഷക്കാരുമൊക്കെ ഇങ്ങനെ സ്ത്രീകളെ വിഷമിപ്പിക്കുന്ന സംഭവങ്ങൾ സാധാരണമാണ്. മുൻ വചനത്തിലെന്നപോലെ, ഈ വചനത്തിലും ഈ വിഷയത്തിന് അല്ലാഹു കൽപിക്കുന്ന പ്രാധാന്യവും, അതിനെ അവഗണിക്കുന്നവർക്ക് അവൻ നൽകുന്ന താക്കീതും നോക്കുക! 'നിങ്ങളിൽ നിന്ന് അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യനാളിലും വിശ്വസിച്ചു വരുന്നവർക്കാണ് ഇതുമുഖേന സദുപദേശം നൽകപ്പെടുന്നത്' എന്ന് ആദ്യമായി ഉണർത്തുന്നു. ഈ ഉപദേശം സ്വീകരിക്കാതിരിക്കുന്നത് അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും ശരിക്ക് വിശ്വാസമില്ലാത്തതുകൊണ്ടാണെന്നാണല്ലോ ഇതിന്റെ അർത്ഥം. മറ്റൊരു

വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വാസമുള്ളവർ ഈ ഉപദേശം പാലിക്കാതിരിക്കുകയില്ല എന്ന് സാരം. തുടർന്നുകൊണ്ട് 'അതാണ് നിങ്ങൾക്ക് ഏറ്റവും സംശുദ്ധമായതും വെടിപ്പുള്ളതും' എന്നും പറയുന്നു. ഈ ഉപദേശം വിലവെക്കാതിരുന്നാൽ ഇഹത്തിലും പരത്തിലും നിങ്ങൾക്കത് നിന്ദ്യതക്കും അപമാനത്തിനും കാരണമാകും. അതുകൂടാതെ കഴിക്കണമെങ്കിൽ ഈ ഉപദേശം നിങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതാണെന്ന് സാരം. അവസാനം അല്ലാഹുവിന് എല്ലാം അറിയാം, നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം ഗുണദോഷങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുപോലും അറിയുവാൻ കഴിയുകയില്ല. അഥവാ അതുകൊണ്ടാണ് ഇത്രയൊക്കെ ഉപദേശിക്കുന്നതും, ഇങ്ങനെയെല്ലാം വിവരിച്ചും തരുന്നതും എന്നുകൂടി ഉണർത്തിയിരിക്കുന്നു. (وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) അല്ലാഹുവിന് അവന്റെ സൃഷ്ടികളുടെ ഗുണത്തിലുള്ള താൽപര്യം എത്ര മഹത്തരം!

۞ وَٱلْوَٰلِدَٰتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَٰدَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ ۖ لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ ٱلرَّضَاعَةَ ۚ

﴾233﴿ മാതാക്കൾ അവരുടെ സന്താനങ്ങൾക്ക് പൂർണമായ രണ്ടു കൊല്ലം മുലകൊടുക്കണം; (ഇത്) മുലകുടി (ക്കാലം) പൂർത്തിയാക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്കുള്ളതത്രെ.

وَعَلَى ٱلْمَوْلُودِ لَهُۥ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ ۚ

യാതൊരുവന് (സന്താനം) ജനിച്ചിരിക്കുന്നുവോ അവന്റെ മേലാണ് (ആചാര) മര്യാദയനുസരിച്ച് അവcpsS [മുലകൊടുക്കുന്നവരുടെ] ആഹാരവും, വസ്ത്രങ്ങളും (ബാധ്യത) ഉള്ളത്.

لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا ۚ

ഒരു ദേഹത്തോടും അതിന്റെ കഴിവ് (അനുസരിച്ച്) അല്ലാതെ ശാസിക്കപ്പെടുകയില്ല.

لَا تُضَآرَّ وَٰلِدَةٌۢ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَّهُۥ بِوَلَدِهِۦ ۚ

ഒരു മാതാവ് അവളുടെ സന്താനം നിമിത്തമാകട്ടെ, യാതൊരുവനു (സന്താനം) ജനിച്ചുവോ അവൻ അവന്റെ സന്താനം നിമിത്തമാകട്ടെ, ദ്രോഹം ചെയ്യപ്പെട്ടുകൂടാ.

وَعَلَى ٱلْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰلِكَ ۗ

അനന്തരാവകാശിയായുള്ളവന്റെ മേലും അതുപോലെ (ബാധ്യത)യുണ്ട്.

فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَن تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا ۗ

എനി, അവർ രണ്ടാളിൽനിന്നുമുള്ള പരസ്പര തൃപ്തിയോടെയും, കൂടിയാലോചനയോടെയും (മുലകുടി) പിരിക്കുവാൻ അവർ രണ്ടാളും

ഉദ്ദേശിച്ചുവെങ്കിൽ, അപ്പോൾ, രണ്ടാളുടെമേലും (അതിൽ) തെറ്റില്ല.

وَإِنْ أَرَدتُّمْ أَن تَسْتَرْضِعُوٓا۟ أَوْلَٰدَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُم مَّآ ءَاتَيْتُم بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ

നിങ്ങളുടെ സന്താനങ്ങൾക്ക് (മറ്റൊരുവൾ മുഖേന) മുലകുടിപ്പിക്കുവാൻ നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിച്ചുവെങ്കിൽ, അപ്പോൾ, (അതിനും) നിങ്ങളുടെ മേൽ തെറ്റില്ല; നിങ്ങൾ കൊടുക്കുന്നത് (ആചാര) മര്യാദപ്രകാരം നിങ്ങൾ ഏൽപിച്ചു കൊടുത്താൽ.

وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾

നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കുകയും, അല്ലാഹു നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി കണ്ടറിയുന്നവനാണെന്ന് അറിഞ്ഞുകൊള്ളുകയും ചെയ്യുവിൻ.

﴾233﴿ وَالْوَالِدَاتُ മാതാക്കൾ, പ്രസവിച്ച സ്ത്രീകൾ يُرْضِعْنَ അവർ മുലകൊടുക്കണം أَوْلَادَهُنَّ അവരുടെ കുട്ടി (സന്താനം)കൾക്ക് حَوْلَيْنِ രണ്ട് കൊല്ലം كَامِلَيْنِ (രണ്ട്) പൂർണമായ لِمَنْ أَرَادَ ഉദ്ദേശിച്ചവർക്ക് أَنْ يُتِمَّ പൂർത്തിയാക്കുവാൻ الرَّضَاعَةَ മുലകുടി وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ യാതൊരുവന് ജനിച്ചുവോ അവന്റെ മേലാണ് رِزْقُهُنَّ അവരുടെ ആഹാരം, ഉപജീവനം وَكِسْوَتُهُنَّ അവരുടെ വസ്ത്രങ്ങളും بِالْمَعْرُوفِ മര്യാദപ്രകാരം لَا تُكَلَّفُ ശാസിക്കപ്പെടുകയില്ല نَفْسٌ ഒരു ദേഹവും, ആത്മാവും إِلَّا وُسْعَهَا അതിന്റെ കഴിവ് (സാധിക്കുന്നത്) അല്ലാതെ لَا تُضَارَّ ദ്രോഹിക്കപ്പെട്ടുകൂടാ, ഉപദ്രവം ഏൽപിക്കപ്പെടരുത് وَالِدَةٌ ഒരു മാതാവും بِوَلَدِهَا അവളുടെ കുട്ടി (സന്താനം) നിമിത്തം وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ യാതൊരുവന് ജനിച്ചുവോ അവനും (പിതാവും) പാടില്ല بِوَلَدِهِ അവന്റെ കുട്ടി (സന്താനം) കാരണം وَعَلَى الْوَارِثِ അനന്തരാവകാശിയുടെ മേലുമുണ്ട് مِثْلُ ذَٰلِكَ അതുപോലെയുള്ളത് فَإِنْ أَرَادَا എനി അവർ രണ്ടാളും ഉദ്ദേശിച്ചെങ്കിൽ فِصَالًا (മുലകുടി) പിരിക്കുവാൻ عَنْ تَرَاضٍ പരസ്പര തൃപ്തിയോടെ مِنْهُمَا അവർ രണ്ടാളിൽ നിന്നും وَتَشَاوُرٍ അന്യോന്യം ആലോചനയോടെയും فَلَا جُنَاحَ എന്നാൽ തെറ്റില്ല, കുറ്റമില്ല عَلَيْهِمَا അവർ രണ്ടാളുടെമേൽ وَإِنْ أَرَدْتُمْ നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിച്ചെങ്കിൽ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا നിങ്ങൾ മുല കൊടുപ്പിക്കുവാൻ أَوْلَادَكُمْ നിങ്ങളുടെ സന്താനങ്ങൾക്ക് فَلَا جُنَاحَ എന്നാൽ കുറ്റമില്ല, തെറ്റില്ല عَلَيْكُمْ നിങ്ങളുടെ മേൽ, നിങ്ങൾക്ക് إِذَا سَلَّمْتُمْ നിങ്ങൾ ഏൽപിച്ചുകൊടുത്താൽ مَا آتَيْتُمْ നിങ്ങൾ കൊടുക്കുന്നത് بِالْمَعْرُوفِ മര്യാദപ്രകാരം, ആചാരമനുസരിച്ച് وَاتَّقُوا اللَّهَ നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുവിൻ وَاعْلَمُوا നിങ്ങൾ അറിയുകയും ചെയ്യുവിൻ أَنَّ اللَّهَ അല്ലാഹു (ആകുന്നു) എന്ന്

بِمَا تَعْمَلُونَ നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി بَصِيرٌ കണ്ടറിയുന്നവനാണ് (എന്ന്)

കഴിഞ്ഞ ചില വചനങ്ങളിൽ വിവാഹമോചനത്തെയും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളെയും കുറിച്ച് പ്രസ്താവിച്ചു. ഈ വചനത്തിൽ ശിശുക്കളുടെ മുലകുടി സംബന്ധമായി ചില കാര്യങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നു. ശിശുക്കളെ പാലൂട്ടി വളർത്തുന്ന കാര്യം വൈവാഹിക ജീവിതത്തിന്റെ ഒരു വശമാണല്ലോ. ഭാര്യാഭർത്താക്കൾ തമ്മിൽ വിവാഹമോചനം വഴി വേർപിരിയുമ്പോൾ അതൊരു വലിയ പ്രശ്നമായിമാറുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് പരമ കാരുണികനായ അല്ലാഹു വിവാഹമോചനം സംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളോടൊപ്പം ഇക്കാര്യവും വിവരിക്കുന്നത്. ഈ വചനത്തിലടങ്ങിയ നിയമ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഇങ്ങനെ സംഗ്രഹിക്കാം:-

(1) കുട്ടികളുടെ മാതാക്കളാണ്- അഥവാ കുട്ടികളെ പ്രസവിച്ചവരാണ്- അവർക്ക് മുലകൊടുക്കേണ്ടത്. 'മാതാക്കൾ അവരുടെ സന്താനങ്ങൾക്ക് മുലകൊടുക്കണം (وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ)' എന്നാണ് അല്ലാഹു പറഞ്ഞ വാക്ക്. അവർ പ്രസവിച്ച കുട്ടികൾക്ക് അവരാണല്ലോ മുലകൊടുക്കുവാൻ ബാദ്ധ്യസ്ഥരും അവകാശപ്പെട്ടവരും എന്നൊരു സൂചന ആ വാക്യത്തിൽ കാണാം. അപ്പോൾ മാതാക്കൾക്ക് അത് നിറവേറ്റുവാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യത്തിലേ മറ്റു മാർഗങ്ങൾ ആരായേണ്ടതുള്ളൂവെന്ന് ഇതിൽനിന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. മുലപ്പാലല്ലാത്ത മറ്റു പാലുകളോ, കൃത്രിമാഹാരങ്ങളോ നൽകി ശിശുക്കളെ വളർത്തുകയും, അമ്മമാർ അവരുടെ യുവത്വവും സൗന്ദര്യവും കാത്തു സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് ആ കൃത്യത്തിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു നിൽക്കുന്നത് ഒരു പരിഷ്കാരമായി ചിലർ കരുതാറുണ്ട്. പക്ഷേ, ശിശുക്കളുടെ ആരോഗ്യത്തിനും നന്മക്കും- മാതാക്കളുടെ നന്മക്കുതന്നെയും- ഈ പരിഷ്കാരം ഹാനി വരുത്തുമെന്നുള്ള വസ്തുത വൈദ്യശാസ്ത്ര വിദഗ്ദ്ധൻമാർക്കിടയിൽ സമ്മതിക്കപ്പെട്ട ഒരു യാഥാർത്ഥ്യമാകുന്നു.

(2) പൂർണമായ രണ്ട് കൊല്ലമാണ് മുലകുടിയുടെ കാലം. മൂന്നോ നാലോ മാസം കഴിയുമ്പോൾ മുലപ്പാലിന് പുറമെ മറ്റു ഭക്ഷണങ്ങളും കുറേശ്ശെ കുട്ടി കഴിക്കുമെങ്കിലും അക്കാലത്ത് മുലപ്പാലിന്റെ ആവശ്യം കുട്ടിക്ക് ഇല്ലാതാകുന്നില്ല എന്ന് ഇതിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. ആരോഗ്യശാസ്ത്രം മറ്റാരെക്കാളും അറിയുക അല്ലാഹുവിനാണല്ലോ.

(3) രണ്ടുകൊല്ലക്കാലം എന്ന് പറഞ്ഞത് മുലകുടിയുടെ പരിപൂർണ കാലമാകുന്നു. അഥവാ, താഴെ പ്രസ്താവിക്കുന്ന ഉപാധികളുള്ളപ്പോൾ രണ്ട് കൊല്ലം പൂർത്തിയാക്കിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല. രണ്ടുകൊല്ലത്തിലധികം കാലം മാതാവ് മുലകൊടുക്കുകയോ, അതിന് വേണ്ട ചിലവ് പിതാവ് വഹിക്കുകയോ വേണ്ടതില്ല. രണ്ടുകൊല്ലം തികയുന്നതിന് മുമ്പ് പ്രത്യേക കാരണം കൂടാതെ രണ്ടാൾക്കും അവരവരുടെ ബാധ്യതയിൽ നിന്ന് സ്വന്തം നിലക്ക് ഒഴിഞ്ഞുമാറാവുന്നതുമല്ല.

മുലകുടിയുടെ കാലം രണ്ടുകൊല്ലമാണെന്ന് നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടതിൽ നിന്ന് മറ്റൊരു കാര്യം കൂടി ഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിയും. മുലകൊടുക്കുന്നത് കുട്ടിയുടെ യഥാർത്ഥ മാതാവല്ലാത്ത മറ്റുവല്ല സ്ത്രീയുമാണെങ്കിൽ, മുല കുടിച്ച കുട്ടിയും അവളുമായി ആ മുലകുടി നിമിത്തം ഒരു മാതൃബന്ധം ഉണ്ടായിത്തീരുമെന്നും, വിവാഹകാര്യങ്ങളിലും മറ്റും ഈ മുലകുടി ബന്ധം കുടുംബ ബന്ധം പോലെത്തന്നെ പരിഗണിക്കപ്പെടുമെന്നുമാണല്ലോ ഇസ്ലാമിലെ വിധി. ഈ മുലകുടി ബന്ധം സ്ഥാപിതമാകുന്നത് കുട്ടിക്ക് രണ്ട് വയസ്സ്

തികയും മുമ്പായി മുലകുടിക്കുമ്പോൾ മാത്രമായിരിക്കുമെന്നും, പിന്നീട് മുലകുടിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഈ ബന്ധം സ്ഥാപിതമാകുകയില്ലെന്നും ഇതിൽ നിന്ന്- മുലകുടിയുടെ പൂർണമായ കാലം രണ്ടുകൊല്ലമാണ് എന്ന് പറഞ്ഞതിൽ നിന്ന്- മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. ഭൂരിപക്ഷം പണ്ഡിതൻമാരുടെ അഭിപ്രായവും അതാണ്. ഹദീഥിന്റെ പിൻബലവും അതിനാണുള്ളത്.

(4) മുലകൊടുക്കുന്ന മാതാക്കൾക്ക് ഭക്ഷണത്തിനും വസ്ത്രങ്ങൾക്കുമുള്ള വക നൽകേണ്ടതുണ്ട്. കുട്ടി ആർക്ക് ജനിച്ചുവോ അവനാണ്- പിതാവാണ്- അത് നൽകുവാൻ ബാദ്ധ്യസ്ഥൻ. രണ്ടുപേരും വിവാഹബന്ധത്തിലുള്ളപ്പോൾ കുട്ടിമുലകുടിക്കുവാനില്ലെങ്കിലും അത് ഭർത്താവിന്റെ കടമയാകുന്നു. വിവാഹബന്ധം നിലവിലില്ലാത്തപ്പോൾ കുട്ടിക്ക് മുലകൊടുത്ത് വളർത്തിപ്പോരുവാൻ അവൾ മിനക്കെടുന്നതിന്റെ പേരിലും, അക്കാലത്ത് വേറെ ഉപജീവന മാർഗങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കുവാൻ വേണ്ടത്ര സമയവും സൗകര്യവും അവൾക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കാത്തതിന്റെ പേരിലും അവൾക്ക് നൽകപ്പെടുന്ന ഒരു ആനുകൂല്യവും അവകാശവുമാണത്. എന്നല്ലാതെ, തന്റെ കുട്ടിക്ക് മുലകൊടുക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു നിശ്ചിത പ്രതിഫലമോ, കൂലിയോ എന്ന നിലക്കല്ല അത്. അല്ലാഹു പറഞ്ഞ വാക്കുകളിൽനിന്നുതന്നെ ഇത് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാകുന്നു. പിതാവിന്റെ ബാദ്ധ്യതകളാണിത് എന്ന് പറയാതെ, കുട്ടി ഏതൊരുവന് ജനിച്ചുവോ അവന്റെ ബാദ്ധ്യതയാണ് (وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ-الخ) എന്ന് പറഞ്ഞതും അർത്ഥവത്താണ്. അവന് ജനിച്ച കുട്ടിയെ മുലകൊടുത്ത് വളർത്തുവാൻവേണ്ടുന്ന ചിലവുകൾ ചെയ്യേണ്ടത് സ്വാഭാവികമായും അവനാണ് എന്നത്രെ ഇത് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

(5) ഭക്ഷണത്തിനും വസ്ത്രത്തിനും നൽകപ്പെടേണ്ടുന്ന തുകയോ അളവോ നിർണയിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. സാധാരണ നിലക്ക് മര്യാദയായി കരുതപ്പെടുന്ന അളവിൽ (بِالْمَعْرُوفِ) എന്നേയുള്ളൂ. അഥവാ കഷ്ടപ്പെടാതെയും, മറ്റുള്ളവരെ ആശ്രയിക്കാതെയും അവളുടെ ഭക്ഷണത്തിന്റെയും വസ്ത്രത്തിന്റെയും കാര്യം ഇതുമുഖേന അവൾക്ക് ലഭിക്കണം. രണ്ടു കൂട്ടരുടെയും കഴിവ്, ജീവിതമാർഗം. ജീവിതരീതി, കുടുംബനില, നാടിന്റെയും കാലത്തിന്റെയും പരിതഃസ്ഥിതി ഇതെല്ലാം അനുസരിച്ച് ഇതിന്റെ അളവും തോതും വ്യത്യാസപ്പെടുന്നതാണ്. തമ്മിൽ തർക്കം നേരിടുന്നപക്ഷം മദ്ധ്യസ്ഥൻമാർ മുഖേനയോ, അധികാരസ്ഥൻമാർ മുഖേനയോ സംഖ്യയും തോതും നിർണയിക്കാവുന്നതാണ്. ഓരോരുത്തന്റെയും കഴിവും ബാധ്യതയും അനുസരിച്ചേ അവൻ നൽകേണ്ടതുള്ളുതാനും.

(6) കഴിവിനപ്പുറം നൽകുവാൻ പിതാവിനോടോ, അത്യാവശ്യത്തിൽ കുറഞ്ഞതുകൊണ്ട് മതിയാക്കുവാൻ മാതാവിനോടോ നിർബന്ധിക്കുവാനും പാടില്ലാത്തതാകുന്നു. ഇക്കാര്യം ഇക്കാലത്ത് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പിതാവിന്റെ കഴിവും ഞെരുക്കവും പരിഗണിക്കപ്പെടാതെ കഴിയുന്നത്ര വലിയ സംഖ്യ വിധിച്ചു കിട്ടുവാൻ വേണ്ടി മാതാവിന്റെ ഭാഗക്കാരും, നേരെമറിച്ച് മാതാവിന് നൽകേണ്ടുന്ന സംഖ്യയിൽ നിന്ന് കഴിവതും ഒഴിവായിക്കിട്ടുവാൻ വേണ്ടി പിതാവിന്റെ ഭാഗക്കാരും കൃത്രിമ രേഖകളുമായി കോടതികളെ സമീപിക്കൽ ഇക്കാലത്ത് പലരുടെയും പതിവാണല്ലോ.

(7) ഭക്ഷണത്തിനും വസ്ത്രത്തിനുമുള്ള തുക കൊടുക്കുന്നതിലും വാങ്ങുന്നതിലും മാത്രമല്ല, മറ്റുള്ള കാര്യങ്ങളിലും തന്നെ മുലകുടിക്കുന്ന കുട്ടിമൂലം മാതാവിനോ പിതാവിനോ ഉപദ്രവം ഉണ്ടാക്കാവതല്ല. കുട്ടിയെ തനിക്ക് വിട്ടുകിട്ടാതെ, അല്ലെങ്കിൽ ചിലവിനുള്ള വക നൽകപ്പെടാതെ, അല്ലെങ്കിൽ തനിക്ക് വിവാഹത്തിലേർപ്പെടുവാൻ നിവൃ

ത്തിയില്ലാതെ എന്നിങ്ങനെയുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടുകളൊന്നും കുട്ടിമൂലം മാതാവിന് വരുത്തുവാൻ പാടില്ല. കുട്ടിയെ ഏറ്റുവാങ്ങാതെ, കഴിവിൽ കവിഞ്ഞ സംഖ്യ ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട്, കുട്ടിയെ കാണുവാൻപോലും അനുവദിക്കാതെ എന്നിങ്ങനെയുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടുകളൊന്നും പിതാവിനും വരുത്തുവാൻ പാടില്ല. രണ്ടുപേരും വിവാഹബന്ധത്തിലായിരിക്കുമ്പോഴും ഇത്തരം കാര്യങ്ങളെല്ലാം സൂക്ഷിക്കേണ്ടത് തന്നെ. എങ്കിലും വിവാഹബന്ധം നിലവിലില്ലാത്തപ്പോൾ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിക്കേണ്ടതുണ്ടല്ലോ.

(8) അനന്തരാവകാശികൾക്കും മേൽപറഞ്ഞതുപോലെയുള്ള ബാധ്യതയുണ്ട്. (وَعَلَى ٱلْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰلِكَ) ഈ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥവ്യാഖ്യാനങ്ങളിൽ ഒന്നിലധികം അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങൾ കാണാവുന്നതാണ്. അനന്തരാവകാശി (الْوَارِث) എന്ന് പറഞ്ഞത് പിതാവിന്റെ അവകാശികളെ ഉദ്ദേശിച്ചും, അവകാശികളിൽതന്നെ മാതാപിതാക്കൾപോലെയുള്ള അടുത്ത അവകാശി (العصبة)കളെ ഉദ്ദേശിച്ചും ആയിരിക്കുവാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ് ഈ അഭിപ്രായ ഭിന്നിപ്പിന് പ്രധാന കാരണം. 'അതുപോലെയുള്ളത് (مِثْلُ ذَٰلِكَ)' എന്ന് പറഞ്ഞതിൽ മുമ്പ് പറഞ്ഞ എല്ലാ ബാധ്യതകളും ഉൾപെടുവാനും, അതിന്റെ തൊട്ടുമുമ്പ് പറഞ്ഞ കാര്യം- മാതാവിനും പിതാവിനും കുട്ടിമൂലം ദ്രോഹം ഉണ്ടാകാവതല്ല എന്നുള്ളത്- മാത്രം ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുവാനും സാധ്യതയുണ്ട്. ഇതാണതിന് മറ്റൊരു കാരണം. ഈ ഓരോ ബാധ്യതയെയും അടിസ്ഥാനമാക്കി ആ ഒരൊറ്റ ചെറുവാക്യത്തിൽ നിന്ന് ശാഖോപശാഖകളായ പല കാര്യങ്ങളും കർമശാസ്ത്ര നിയമങ്ങളിൽ വിവരിക്കപ്പെട്ടു കാണാം. ഇത് സംബന്ധിച്ച് സയ്യിദ് റശീദുരിദ്വാ (റ) 'തഫ്സീറുൽമനാറി'ൽ പ്രസ്താവിച്ചതാണ് നമുക്കും ഇവിടെ പറയുവാനുള്ളത്. അതായത്, ഇത്രയും വിപുലമായ അർത്ഥസാധ്യതയുള്ള ഈ വാചകം അല്ലാഹു ഇവിടെ ഉപയോഗിച്ചതിന്റെ രഹസ്യം, ഒരുപക്ഷേ അവയെല്ലാം അതിൽ ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കണമെന്നുള്ളത് തന്നെയായിരിക്കും. (അല്ലാഹുവിനറിയാം.) ഒരു കാര്യം ധൈര്യമായി പറയാം: പിതാവോ മാതാവോ ജീവിച്ചിരിപ്പില്ലെങ്കിൽ, അല്ലെങ്കിൽ രോഗം കൊണ്ടോ മറ്റോ ജീവിച്ചിരിപ്പില്ലാത്ത ഫലത്തിലാണെങ്കിൽ, ഇരുകൂട്ടരുടെയും ബന്ധപ്പെട്ടവർ കുട്ടിയുടെ കാര്യത്തിൽ വേണ്ടതുചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

(9) രണ്ടുകൊല്ലമാണ് മുലകുടിയുടെ കാലം എന്ന് പറഞ്ഞുവല്ലോ. എന്നാൽ വല്ല പരിതഃസ്ഥിതിയും നിമിത്തം മാതാപിതാക്കൾ തമ്മിൽ കൂടിയാലോചിച്ചു പരസ്പരം തൃപ്തിയോടെ കുട്ടിയുടെ മുലകുടി അതിന് മുമ്പ് തന്നെ നിർത്തണമെന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതിന് വിരോധമില്ല. പക്ഷേ, തീരുമാനം ഏകപക്ഷീയമാകരുത്. കാരണം, തന്റെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഒഴിവാക്കാൻവേണ്ടി മാതാവും, തന്റെ ബാദ്ധ്യതകളിൽനിന്ന് മുക്തി ലഭിക്കുവാൻ പിതാവും ചിലപ്പോൾ ധൃതികൂട്ടിയെന്ന് വരും. കുട്ടിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അത് ദോഷകരവുമായിരിക്കും. രണ്ട് ഭാഗത്തുനിന്നുമുള്ള പൂർണസമ്മതത്തോടെയാകുമ്പോൾ- ഇന്നത്തെപ്പോലെ സ്വന്തം കുഞ്ഞുങ്ങളോടുപോലും കരുണതോന്നാത്ത മൃഗീയ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ലഹരി ബാധിക്കാത്ത മാതാപിതാക്കളാണെങ്കിൽ- തങ്ങളുടെ കുട്ടിയുടെ നന്മകൂടി കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടേ ആ തീരുമാനമുണ്ടാകാവൂ.

(10) കുട്ടിയുടെ നന്മയോ, മാതാവിന്റെ വിഷമതയോ പിതാവിന്റെ പരിതഃസ്ഥിതികളോ പരിഗണിച്ച് മാതാവല്ലാത്ത മറ്റു വല്ല സ്ത്രീകളെയും കുട്ടിക്ക് മുല കൊടുത്തു വളർത്തുവാൻ ഏൽപിക്കുന്നതിൽ മാതാപിതാക്കൾക്ക് കുറ്റമില്ല. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇവിടെ അല്ലാഹു പ്രത്യേക ഉപാധികളൊന്നും പറഞ്ഞു കാണുന്നില്ല. എങ്കിലും, മാതാവിന്റെ അനുമതി കൂടാതെ പിതാവോ, പിതാവിന്റെ സമ്മതമില്ലാതെ മാതാവോ അങ്ങനെ ചെയ്യുവാൻ

പാടില്ലെന്ന് മേൽ വിവരിച്ച വസ്തുതകളിൽനിന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. സൂ:ത്വലാക്വ് 6 ൽ وَإِن تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُۥٓ أُخْرَىٰ (നിങ്ങൾ പരസ്പരം ഞെരുക്കം പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന പക്ഷം അവന്- ഭർത്താവിന്- വേണ്ടി മറ്റൊരു സ്ത്രീ മുല കൊടുക്കാം) എന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതും ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു. ഈ വിഷയം ഇവിടെയും സൂ:ത്വലാക്വിലും പിതാക്കളെ അഭിമുഖീകരിച്ചുകൊണ്ടാണ് അല്ലാഹു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. കുട്ടിയുടെ നന്മയെ പ്പറ്റി ഗൗനിക്കേണ്ടുന്ന ബാദ്ധ്യതയിൽ പിതാക്കൾക്കാണ് മുൻഗണനയെന്നാണ് ഇതിൽനിന്ന് മനസ്സിലാകുന്നത്.

(11) മറ്റൊരു സ്ത്രീയാണ് കുട്ടിക്ക് മുലകൊടുക്കുന്നതെങ്കിൽ അവൾക്കും സാധാരണ ആചാരമര്യാദയനുസരിച്ചുള്ള വേതനം ലോഭം കൂടാതെ നൽകേണ്ടതാണ്. അതിൽ പിശുക്ക് പിടിക്കുകയോ, അമാന്തം വരുത്തുകയോ ചെയ്തുകൂടാ. ഇത് സ്വന്തം കുട്ടിക്ക് തന്നെ ദോഷമായി ഭവിക്കുന്നതിന് പുറമെ ആ കുട്ടിയെ വളർത്തുന്ന മാതാവിനോട് ചെയ്യുന്ന അനീതിയുമായിരിക്കുമല്ലോ.

(12) അവസാനമായി- ഇങ്ങനെയുള്ള നിയമോപദേശങ്ങൾ വിവരിച്ചശേഷം പലപ്പോഴും അല്ലാഹു ഉണർത്താറുള്ളതുപോലെ മേൽപറഞ്ഞ കാര്യങ്ങളെല്ലാം ശരിക്കും പാലിച്ചുകൊണ്ട് അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കണമെന്നും, അതിൽ വീഴ്ചയോ, കൃത്രിമമോ നടത്തുന്നത് അല്ലാഹു വീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ഓർമിപ്പിക്കുന്നു.

وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَٰجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ

﴾234﴿ നിങ്ങളിൽ നിന്ന് യാതൊരു കൂട്ടർ മരിക്കുകയും, ഭാര്യമാരെ വിട്ടേച്ചു പോകുകയും ചെയ്യുന്നുവോ, (അവരുടെ ശേഷം) അവർ [ആ ഭാര്യമാർ] അവരുടെ ദേഹങ്ങളുമായി നാലുമാസവും ഒരു പത്തും [പത്ത് ദിവസവും] കാത്തിരിക്കണം.

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِىٓ أَنفُسِهِنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ

എന്നിട്ട്, അവർ തങ്ങളുടെ അവധി പ്രാപിച്ചാൽ, അപ്പോൾ അവർ തങ്ങളുടെ ദേഹങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ (ആചാര) മര്യാദയനുസരിച്ച് ചെയ്യുന്നതിൽ നിങ്ങളുടെ മേൽ തെറ്റില്ല.

وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾

അല്ലാഹു, നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി സൂക്ഷ്മമമായി അറിയുന്നവനാകുന്നു.

﴾234﴿ وَالَّذِينَ യാതൊരു കൂട്ടർ يُتَوَفَّوْنَ അവർ മുഴുവനുമായി പിടിച്ചെടുക്കപ്പെടുന്നു (മരിക്കുന്നു) مِنكُمْ നിങ്ങളിൽ നിന്ന് وَيَذَرُونَ അവർ വിട്ടേക്കുകയും ചെയ്യുന്നു أَزْوَاجًا ഇണകളെ (ഭാര്യമാരെ) يَتَرَبَّصْنَ ആ സ്ത്രീകൾ കാത്തിരിക്കണം بِأَنْفُسِهِنَّ അവരുടെ ദേഹങ്ങളുമായി, സ്വന്തങ്ങളും കൊണ്ട് أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ നാലുമാ

സങ്ങൾ وَعَشْرًا ഒരു പത്തും (പത്തുദിവസവും) فَإِذَا بَلَغْنَ എന്നിട്ട് അവർ എത്തിയാൽ, പ്രാപിച്ചാൽ أَجَلَهُنَّ അവരുടെ അവധി فَلَا جُنَاحَ അപ്പോൾ തെറ്റില്ല عَلَيْكُمْ നിങ്ങളുടെ മേൽ فِيمَا فَعَلْنَ അവർ ചെയ്യുന്നതിൽ فِيٓ أَنفُسِهِنَّ അവരുടെ സ്വന്തം(കാര്യ)ങ്ങളിൽ, ദേഹങ്ങളെപ്പറ്റി بِٱلْمَعْرُوفِ മര്യാദ (ആചാര) പ്രകാരം وَٱللَّهُ അല്ലാഹു بِمَا تَعْمَلُونَ നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി خَبِيرٌ സൂക്ഷ്മമായി അറിയുന്നവനാണ്.

تَوَفِّي (തവഫ്ഫാ) എന്നാൽ 'നിറവേറ്റുക, പൂർത്തിയാക്കുക, മുഴുവൻ എടുക്കുക' എന്നൊക്കെയാണ് വാക്കർത്ഥം. ഒരാൾ മരണപ്പെടുന്നത് അയാളുടെ ആയുഷ്കാലം അല്ലാഹു പൂർത്തിയാക്കുമ്പോഴാണല്ലോ. അതുകൊണ്ട് 'മരണപ്പെടുക' എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തിൽ ആ ധാതുവിൽ നിന്നുള്ള പദങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുക സാധാരണമാണ്. മരണപ്പെടുക എന്ന അർത്ഥത്തിൽ 'കാലം കഴിഞ്ഞു, കാലഗതി പ്രാപിച്ചു' എന്നുംമറ്റും മലയാളത്തിൽ പറയപ്പെടാറുള്ളതുപോലെ അറബിയിലുള്ള ഒരു പ്രയോഗമാണിത്. عَشر (അശ്ർ) എന്ന വാക്കിന് 'പത്ത്' എന്നേ വാക്കർത്ഥമുള്ളുവെങ്കിലും ഉദ്ദേശ്യം പത്തു ദിവസം എന്നാകുന്നു. ദിവസങ്ങളാണുദ്ദേശ്യമെന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ എണ്ണം പറഞ്ഞു മതിയാക്കൽ അറബിയിൽ പതിവുള്ളതാണ്. (20:103 ലും ഇങ്ങനെ ഉപയോഗിച്ചു കാണാം.)

ഭർത്താക്കൾ കാലഗതി പ്രാപിക്കുമ്പോൾ, അവരുടെ ഭാര്യമാർ നാലുമാസവും പത്തു ദിവസവും ഇദ്ദഃ ആചരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതുകഴിഞ്ഞാൽ അവർക്ക് സദാചാര മര്യാദകൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്തവിധം അവരുടെ ഭാവി കാര്യം തീരുമാനിക്കാവുന്നതാണ്. അതിൽ അവരെ മുടക്കം ചെയ്യാൻ പാടില്ല. അവർക്ക് ഇഷ്ടപ്പെട്ട ഭർത്താക്കളെ സ്വീകരിക്കുകയോ, തൽക്കാലം വിവാഹം വേണ്ടെന്നുവെക്കുകയോ യുക്തംപോലെ ചെയ്യാം എന്ന് സാരം. ഇദ്ദ കാലങ്ങളിൽ വിവാഹവും വിവാഹാലോചനയും വിരോധിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഭർത്താവിന്റെ മരണത്തെത്തുടർന്നുള്ള ഈ ഇദ്ദയിൽ സൗന്ദര്യാലങ്കാരങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതും വിലക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വിലക്കുകളെല്ലാം ഇദ്ദയോടൊപ്പം അവസാനിക്കുന്നു.

ഭർത്താവ് മരണപ്പെട്ടാൽ ഒരു കൊല്ലം വരെ സ്ത്രീകൾ അതി ദയനീയമായ നിലയിൽ ദുഃഖാചരണം നടത്തുന്ന സമ്പ്രദായമായിരുന്നു ജാഹിലിയ്യാ കാലത്തുണ്ടായിരുന്നത്. അതുവരെ നിന്ദ്യവും മലിനവുമായ വസ്ത്രം ധരിച്ചു കൂട്ടുകുടുംബങ്ങളുമായി സമ്പർക്കം പാടില്ലാതെ, വല്ല കുടിലിലോ മറ്റോ വീട്ടുമൃഗങ്ങൾ കണക്കെ കഴിഞ്ഞുകൂടേണ്ടിയിരുന്നു. അതോടൊപ്പം കുറേ അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും അനാചാരങ്ങളും ആചരിക്കുകയും വേണ്ടിയിരുന്നു. ഇസ്‌ലാമാകട്ടെ, ഇദ്ദയുടെ കാലം അതിന്റെ മൂന്നിലൊന്നാക്കി ചുരുക്കുകയും ദു:ഖാചരണത്തിലെ നിരർത്ഥകമായ മാമൂലുകളെല്ലാം ഇല്ലാതാക്കുകയും ചെയ്തു. സൗന്ദര്യാലങ്കാരങ്ങളിൽ നിന്നും വിവാഹാലോചനകളിൽ നിന്നും ഒഴിവായാൽ മതിയെന്നും നിശ്ചയിച്ചു. നബി ﷺ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു: 'അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരു സ്ത്രീയും തന്നെ ഭർത്താവിന്റെ പേരിൽ നാലുമാസവും പത്തുദിവസവുമല്ലാതെ– മറ്റാരെങ്കിലും മരണപ്പെട്ടതിന്റെ പേരിൽ മൂന്നിലധികംദിവസം – ദുഃഖാചരണം നടത്തുന്നത് അനുവദനീയമാകുകയില്ല.' (ബു; മു.)

ഭർത്താവിന്റെ മരണത്തെത്തുടർന്നുള്ള ഇദ്ദഃ നാലുമാസവും പത്ത് ദിവസവുമാണെ

ന്നുള്ളതിൽ സ്ത്രീകളുടെ ചെറുപ്പവലിപ്പമോ, സംയോഗം നടന്നിട്ടുണ്ടോ ഇല്ലേ എന്നോ മറ്റോ ഉള്ള വ്യത്യാസമൊന്നുമില്ലെന്നാണ് ആയത്തിൽ നിന്ന് വരുന്നത്. വിശദാംശങ്ങളിൽ പണ്ഡിതൻമാർക്കിടയിൽ ഭിന്നാഭിപ്രായമുണ്ട് താനും. എന്നാൽ വിധിയിൽ നിന്ന് ഗർഭിണികൾ ഒഴിവാണെന്നും, അവരുടെ ഇദ്ദ ഗർഭം പ്രസവിക്കുന്നതുവരെ മാത്രമാണെന്നും സൂ: ത്വലാക്വ് 4-ാം വചനത്തിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാണ്. സഅ്ദുബ്നുഖൗലഃ (റ) മരണമടയുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ സുബൈഇയ്യഃ (سُبيعِة) ഗർഭിണിയായിരുന്നെന്നും അധികം താമസിയാതെ അവർ പ്രസവിക്കുകയും അതോടെ അവരുടെ ഇദ്ദ അവസാനിച്ചതായി നബിﷺ വിധികൊടുക്കുകയും ചെയ്തുവെന്നും ബുഖാരിയും, മുസ്‌ലിമും രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുമുണ്ട്. വിവാഹമോചനത്തിനും, ഭർത്താവിന്റെ മരണത്തിനും ശേഷം സ്ത്രീകൾ ഇദ്ദ ആചരിക്കാൻ നിയമിച്ചതിലടങ്ങിയ ഒരു പ്രധാന ഉദ്ദേശ്യം അവർക്ക് ഗർഭമുണ്ടോ എന്നറിയുകയാണ്. അതാകട്ടെ സാധാരണ ഗതിയിൽ മൂന്നുനാല് മാസം കൊണ്ട് അറിയപ്പെടുകയും ചെയ്യും. എന്നിരിക്കെ, നാലുമാസവും പത്തു ദിവസവുമെന്ന് ഇവിടെ ഇദ്ദ കാലം കൃത്യമായി നിയമിച്ചതിന്റെ രഹസ്യമെന്താണെന്ന് നമുക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ. അല്ലാഹുവിനറിയാം എന്ന് മാത്രമേ നമുക്ക് പറയുവാൻ സാധിക്കയുള്ളൂ. ഇതുപോലെ, നമസ്കാരത്തിന്റെ എണ്ണം, സകാത്തിന്റെ തോത്, ചില ദിക്‌റുകളുടെ എണ്ണം എന്നിങ്ങനെ പലതിന്റെയും നിർണയത്തിലടങ്ങിയ യുക്തി രഹസ്യം നമുക്കറിഞ്ഞുകൂടാത്തതായുണ്ട്. ചിലതിൽ ചില തത്വങ്ങൾ അടങ്ങിയതായി ഊഹിക്കുവാൻ നമുക്ക് കഴിയുമെന്നല്ലാതെ വസ്തുനിഷ്ഠമായി അവയെപ്പറ്റി തീരുമാനിക്കുവാൻ സാധ്യമല്ല. അതുകൊണ്ട് അത്തരം കാര്യങ്ങൾക്ക് تَعبدى ('തഅബ്ബുദീ' - ആരാധനാപരമായ കാര്യം) എന്ന് പറയപ്പെടുന്നു. ഈ ഇദ്ദയോട് ബന്ധപ്പെട്ട ചില കാര്യങ്ങൾകൂടി അടുത്ത വചനത്തിൽ അല്ലാഹു തുടർന്നു പറയുന്നു:-

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِۦ مِنْ خِطْبَةِ ٱلنِّسَآءِ أَوْ أَكْنَنتُمْ فِىٓ أَنفُسِكُمْ ۚ

﴾235﴿ (ആ) സ്ത്രീകളുടെ വിവാഹാർത്ഥന സംബന്ധിച്ച് നിങ്ങൾ (വല്ലതും) സൂചന നൽകുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ മനസ്സുകളിൽ ഒളിച്ചുവെക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതിൽ നിങ്ങളുടെ മേൽ തെറ്റില്ല.

عَلِمَ ٱللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَـٰكِن لَّا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّآ أَن تَقُولُوا۟ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۚ

നിങ്ങൾ വഴിയേ അവരെ ഓർത്തേക്കുന്നതാണെന്ന് അല്ലാഹുവിനറിയാം. എങ്കിലും, നിങ്ങൾ അവരോട് രഹസ്യമായി (ഒരു) വാഗ്ദാനം നടത്തരുത്;- നിങ്ങൾ മര്യാദയുള്ള വല്ല വാക്കും പറയുക എന്നുള്ളതല്ലാതെ.

وَلَا تَعْزِمُوا۟ عُقْدَةَ ٱلنِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ ٱلْكِتَـٰبُ أَجَلَهُۥ ۚ

നിയമം അതിന്റെ അവധിയിലെത്തുന്നതുവരേക്കും വിവാഹബന്ധം നിങ്ങൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യരുത്.

وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا فِيٓ أَنفُسِكُمۡ فَٱحۡذَرُوهُۚ	**അല്ലാഹു നിങ്ങളുടെ മനസ്സുകളിലുള്ളത് അറിയുമെന്ന് നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞുകൊള്ളുക. ആകയാൽ, നിങ്ങൾ അവനെ ശ്രദ്ധിച്ചു (കാത്തു) കൊള്ളുവിൻ.**
وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٞ ٢٣٥	**അല്ലാഹു വളരെ പൊറുക്കുന്നവനും, സഹനശീലനുമാണെന്ന് നിങ്ങൾ അറിയുകയും ചെയ്യുവിൻ.**

﴾235﴿ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ നിങ്ങളുടെ മേൽ തെറ്റില്ല فِيمَا യാതൊന്നിൽ, ഒരു കാര്യത്തിൽ عَرَّضْتُم بِهِ അതിനെപ്പറ്റി നിങ്ങൾ സൂചന നൽകി مِنْ خِطْبَةِ വിവാഹാർത്ഥന സംബന്ധിച്ച് النِّسَاءِ (ആ) സ്ത്രീകളുടെ أَوْ أَكْنَنتُمْ അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങൾ ഒളിച്ചു (മറച്ചു) വെച്ചു فِي أَنفُسِكُمْ നിങ്ങളുടെ സ്വന്തങ്ങളിൽ (മനസ്സുകളിൽ) عَلِمَ اللَّهُ അല്ലാഹുവിനറിയാം أَنَّكُمْ നിങ്ങൾ (ആകുന്നു) എന്ന് سَتَذْكُرُونَهُنَّ വഴിയെ നിങ്ങൾ അവരെ ഓർമിക്കും وَلَٰكِن എങ്കിലും لَا تُوَاعِدُوهُنَّ നിങ്ങളവരോട് വാഗ്ദാനം നടത്തരുത് سِرًّا രഹസ്യമായി, സ്വകാര്യത്തിൽ إِلَّا أَن تَقُولُوا നിങ്ങൾ പറയുന്നതൊഴികെ قَوْلًا വല്ല വാക്കും مَّعْرُوفًا മര്യാദയായ (മിതമായ) وَلَا تَعْزِمُوا നിങ്ങൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തുക (ഉറപ്പിക്കുക)യും അരുത് عُقْدَةَ النِّكَاحِ വിവാഹബന്ധത്തെ حَتَّىٰ يَبْلُغَ എത്തുന്നതുവരേക്ക് الْكِتَابُ നിയമം, രേഖ أَجَلَهُ അതിന്റെ അവധി وَاعْلَمُوا നിങ്ങൾ അറിയുകയും ചെയ്യുവിൻ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ അല്ലാഹു അറിയുന്നതാണെന്ന് مَا فِي أَنفُسِكُمْ നിങ്ങളുടെ മനസ്സുകളിലുള്ളത് فَاحْذَرُوهُ അതിനാൽ നിങ്ങളവനെ ശ്രദ്ധിച്ചു കാക്കുവിൻ وَاعْلَمُوا നിങ്ങൾ അറിയുകയും ചെയ്യുക أَنَّ اللَّهَ അല്ലാഹു (ആകുന്നു) എന്ന് غَفُورٌ വളരെ പൊറുക്കുന്നവൻ حَلِيمٌ സഹനശീലൻ

كِتَابُ (നിയമം)കൊണ്ട് ഇവിടെ വിവക്ഷ ഇദ്ദഃയാകുന്നു. ഭർത്താക്കളുടെ മരണത്തെത്തുടർന്ന് ഇദ്ദഃയിലിരിക്കുന്ന സ്ത്രീകളുടെ നിശ്ചിതകാലം അവസാനിക്കും മുമ്പായി അവരോട് വിവാഹാഭ്യർത്ഥന നടത്തുകയോ, വിവാഹത്തെക്കുറിച്ച് രഹസ്യമായി വല്ല വാഗ്ദാനങ്ങളും നടത്തുകയോ, ഇദ്ദഃ കഴിഞ്ഞാൽ വിവാഹം കഴിക്കാമെന്ന് നിശ്ചയം ചെയ്യുകയോ പാടില്ലെന്ന് അല്ലാഹു ഈ വചനം മുഖേന കൽപ്പിക്കുന്നു. എന്നാൽ, സംഗതി തുറന്നു പറയാതെ, വല്ല സൂചനാവാക്കും പറയുകയോ, ഇദ്ദഃ കഴിഞ്ഞാൽ വിവാഹം കഴിക്കാമെന്ന് മനസ്സിൽവെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതിന് വിരോധമില്ലെന്നും പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ഈ വിഷയത്തിൽ, മടക്കി എടുക്കുവാൻ സാദ്ധ്യമല്ലാത്ത നിലക്കുള്ള വിവാഹമോചനത്തെത്തുടർന്ന് ഇദ്ദഃ ആചരിക്കുന്നവരും, ഭർത്താവിന്റെ മരണശേഷം ഇദ്ദഃയിലായിരിക്കുന്നവരും ഒരുപോലെയാകുന്നു. എന്നാൽ മടക്കി എടുക്കുവാൻ സാദ്ധ്യതയുള്ള വിവാഹമോചനത്തിന്റെ ഇദ്ദഃയിലിരിക്കുന്ന സ്ത്രീകളോട് മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള സൂചന പോലും പാടില്ല. കാരണം അവളെ മടക്കി എടുക്കുവാൻ ഭർത്താവിന് എപ്പോഴും അവകാശമുള്ളതുകൊണ്ട് ആ അവകാശത്തിന് നേരെയുള്ള ഒരു കയ്യേറ്റമായിരിക്കും അത്. അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമാതിർത്തികളെ ലംഘിക്കാതെ

കാത്തുസൂക്ഷിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച താക്കീതുകളാണ് ആയത്തിന്റെ അവസാന ഭാഗത്തിൽ കാണുന്നത്.

വിഭാഗം - 31

لَّا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا۟ لَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى ٱلْمُوسِعِ قَدَرُهُۥ وَعَلَى ٱلْمُقْتِرِ قَدَرُهُۥ مَتَٰعًۢا بِٱلْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾

﴾236﴿ സ്ത്രീകളെ [ഭാര്യമാരെ] നിങ്ങൾ സ്പർശിക്കുകയോ, അവർക്ക് (മഹ്റിന്റെ) ഒരു നിർണയം നിർണയിക്കുകയോ ചെയ്യാത്തപ്പോൾ, അവരെ നിങ്ങൾ വിവാഹമോചനം നടത്തിയെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ മേൽ തെറ്റില്ല, അവർക്ക് നിങ്ങൾ 'മുത്അത്ത്' [അനുഭവിക്കുവാനുള്ള വിഭവം] നൽകുകയും ചെയ്യണം; നിവൃത്തിയുള്ളവന്റെ മേൽ അവന്റെ തോതും, ഞെരുക്കമുള്ളവന്റെ മേൽ അവന്റെ തോതുമത്രെ (ബാധ്യത)- (ആചാര) മര്യാദയനുസരിച്ചുള്ള ഒരു വിഭവം (നൽകണം); -(അതെ) സുകൃതം ചെയ്യുന്നവരുടെ മേൽ ഒരു കടമ!

﴾236﴿ لَاجُنَاحَ عَلَيْكُمْ നിങ്ങളുടെ മേൽ തെറ്റില്ല إِنْ طَلَّقْتُمُ നിങ്ങൾ വിവാഹമോചനം നടത്തിയെങ്കിൽ النِّسَاءَ സ്ത്രീകളെ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ അവരെ നിങ്ങൾ സ്പർശിക്കാത്തപ്പോൾ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ അല്ലെങ്കിൽ അവർക്ക് നിശ്ചയിക്കാത്ത (നിർണയിക്കാത്ത- നിർബന്ധമാക്കാത്ത)പ്പോൾ فَرِيضَةً ഒരു നിർണയം, നിശ്ചയം, നിർബന്ധം وَمَتِّعُوهُنَّ നിങ്ങൾ അവർക്ക് മുത്അത്ത് (വിഭവം- ഉപഭോഗവസ്തു) കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുക عَلَى الْمُوسِعِ നിവൃത്തിയുള്ള (കഴിവുള്ള)വന്റെ മേലുണ്ട് قَدَرُهُ അവന്റെ തോത് وَعَلَى الْمُقْتِرِ ഞെരുക്ക(തിടുക്ക)ക്കാരന്റെ മേലും ഉണ്ട് قَدَرُهُ അവന്റെ തോത് مَتَاعًا ഒരു വിഭവം (നൽകൽ) بِالْمَعْرُوفِ ആചാര (മര്യാദ)പ്രകാരം حَقًّا കടമ, അവകാശം, ന്യായം عَلَى الْمُحْسِنِينَ സുകൃതം (നന്മ) ചെയ്യുന്നവരുടെ മേൽ

ഭാര്യമാരെ വിവാഹമോചനം നടത്തുന്നതിന് നിയമദൃഷ്ട്യാ അംഗീകാരമുണ്ടെങ്കിലും സ്വതവേ അതൊരു നല്ലകാര്യമല്ലല്ലോ. 'അനുവദനീയമായ കാര്യത്തിൽ വെച്ച് അല്ലാഹുവിന് ഏറ്റവും കോപകരമായുള്ളത് ത്വലാക്വാകുന്നു (വിവാഹമോചനമാകുന്നു)' എന്ന് ഹദീഥിൽ വന്നിട്ടുള്ളതാണ്. (ദാ; ജ; ഹാ.) എന്നിരിക്കെ, വിവാഹകർമം കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം സ്ത്രീയും പുരുഷനും തമ്മിൽ സ്പർശനം - സംയോഗം- നടന്നിട്ടില്ലാതിരിക്കുകയും, അവർക്ക് വിവാഹമൂല്യമായി നൽകപ്പെടുന്ന സംഖ്യ (മഹ്ർ) എത്രയാണെന്ന്

ഇരുകൂട്ടരും തമ്മിൽ നിർണയം ചെയ്യപ്പെട്ടു കഴിയാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അവസരത്തിൽ സ്ത്രീയെ വിവാഹമോചനം നടത്തുന്നതിന് വിരോധമുണ്ടോ എന്ന് സംശയിക്കാമല്ലോ. വിവാഹമോചനത്തിന്റെ ആവശ്യം നേരിടുന്നപക്ഷം ആ അവസരത്തിലും അത് നടത്താം- അതിൽ തെറ്റില്ല- അത് നിയമാനുസൃതംതന്നെയാണ് എന്നും, അവൾക്ക് മഹ്ർ കൊടുക്കേണ്ടതില്ലെന്നും അല്ലാഹു അറിയിക്കുന്നു. ഈ അവസരത്തിൽ ത്വലാക്വ് നടക്കുന്നത് സ്വാഭാവികമായും അവരുടെ മനസ്സിന് വലിയ ക്ഷതം ഏൽപ്പിക്കുന്ന കാര്യമാണല്ലോ. അതുകൊണ്ട്- അവർക്ക് ഒരു മനസ്സമാധാനമെന്ന നിലക്ക്- എന്തെങ്കിലും ഒരു വിഭവം സമ്മാനമായി നൽകണമെന്നും, അത് ഓരോരുത്തരുടെയും കഴിവിനും പദവിക്കും അനുസരിച്ച് വേണമെന്നും കൽപിക്കുന്നു. ഈ വിഭവം مُتْعَة (മുത്അത്ത്) എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നു.

'മുത്അത്ത്' എന്തായിരിക്കണം, എത്ര വേണം എന്നൊന്നും ക്വുർആനിലോ ഹദീഥിലോ വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഭർത്താവിന്റെ കഴിവനുസരിച്ചും സദാചാരമര്യാദയനുസരിച്ചും വല്ലതും കൊടുക്കണമെന്നേ കൽപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളൂ. എന്നാൽ, സുകൃതവാൻമാരായ ആളുകൾക്ക് ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒരു കടമയാണ് അതെന്നുകൂടി അല്ലാഹു ഉണർത്തിയിരിക്കുന്നു. എല്ലാവരും അത് നൽകേണ്ടതില്ല എന്നല്ല ഇതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. സുകൃതവും മാന്യവുമായ ഒരു കാര്യമാണതെന്നും, അതിൽ ആരും പിശുക്ക് കാണിക്കരുതെന്നും ശക്തിയായ ഭാഷയിലുള്ള ഒരു പ്രോൽസാഹനം നൽകലാണത്. മിതമായ തോതിലുള്ള 'മുത്അത്തി'ന് പല മഹാൻമാരും പല ഉദാഹരണങ്ങളും പറഞ്ഞുകാണാം. ഒരു കൂട്ടം വസ്ത്രം, ഒരു വേലക്കാരൻ, ഒരു കുപ്പായവും തട്ടവും തുണിയും എന്നിങ്ങനെയും, സാധാരണ ഗതിയിൽ അതത് സ്ത്രീകൾക്ക് ലഭിക്കാറുള്ള മഹ്റിന്റെ പകുതി, പത്തോ മുപ്പതോ പണം എന്നിങ്ങനെയുമൊക്കെ അതിന് ഉദാഹരണങ്ങൾ പറയപ്പെട്ടു കാണാം. ചില മഹാൻമാർ ആയിരക്കണക്കിൽ സംഖ്യ മുത്അത്ത് നൽകിയതായും നിവേദനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ, കഴിവും, മാനമര്യാദയും, കാലദേശവ്യത്യാസങ്ങളുമനുസരിച്ച് ആ സ്ത്രീകൾക്ക് മനഃസ്സമാധാനവും സന്തോഷവും ലഭിക്കത്തക്കവിധം വല്ല വിഭവവും നൽകുക എന്നതാണ് 'മുത്അത്ത്'കൊണ്ട് വിവക്ഷ എന്ന് സാമാന്യമായി പറയാം.

വിവാഹം കഴിക്കുമ്പോൾ ഭർത്താവ് ഭാര്യക്ക് മഹ്ർ കൊടുക്കൽ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒരു നിർബന്ധമത്രെ. എന്നാൽ, വിവാഹകാര്യം (നിക്കാഹ്) നടക്കുമ്പോൾ മഹ്റിന്റെ സംഖ്യ നിർണയിക്കൽ നിർബന്ധമില്ല. അത് പിന്നീട് നിശ്ചയിച്ചാലും മതിയാകും. വിവാഹ കർമത്തോടൊപ്പം തന്നെ മഹ്ർ മുഴുവൻ കൊടുത്തേ തീരു എന്നുമില്ല. രണ്ടുകൂട്ടരും തമ്മിൽ നടക്കുന്ന നിശ്ചയപ്രകാരം പിന്നീട് കൊടുത്താലും മതിയാകും. എന്നൊക്കെ ഈ വചനത്തിൽ നിന്നും അടുത്ത വചനത്തിൽ നിന്നുമായി ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാകുന്നു. കൂടാതെ, ഹദീഥുകളിൽനിന്നും മനസ്സിലാക്കാം. എന്നാൽ വിവാഹകർമം നടക്കുമ്പോൾ മഹ്ർ ഇത്രയാണെന്ന് പറയാറുണ്ടെങ്കിലും അത് കൊടുത്തുതീർക്കാതിരിക്കുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായം ചിലർക്കിടയിൽ നടപ്പുണ്ട്. പിന്നീട് വിവാഹമോചനത്തെത്തുടർന്നോ, മരണത്തെത്തുടർന്നോ ഇരുകൂട്ടർക്കുമിടയിലുള്ള ധനപരമായ കണക്കുകൾ അന്യോന്യം പറയുമ്പോൾ മാത്രമേ അവർ മഹ്റിന്റെ സംഖ്യയെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാറുള്ളൂ. ഇത് ശരിയല്ലെന്നും, നിശ്ചയിച്ച മഹ്ർ യഥാസമയം കൊടുത്തു തീർക്കണമെന്നും സമുദായ സ്നേഹികളായ പലരും ശബ്ദമുയർത്താറുള്ളതിന്റെ അർത്ഥം വേണ്ടപോലെ ഗ്രഹിക്കാത്തതിന്റെ ഫലമായി വിവാഹകർമം നടക്കുമ്പോൾ തന്നെ മഹ്ർ മുഴുവൻ കൊടുക്കൽ നിർബന്ധമാണെന്നും ചിലർ തെറ്റിദ്ധരിച്ചതായി കാണാം. വാസ്തവം മുകളിൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരമാണ് താനും.

وَإِن طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّآ أَن يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَا۟ ٱلَّذِى بِيَدِهِۦ عُقْدَةُ ٱلنِّكَاحِ ۚ

《237》 അവരെ [ഭാര്യമാരെ] സ്പർശിക്കുന്നതിന് മുമ്പായി നിങ്ങൾ അവരെ വിവാഹമോചനം ചെയ്തുവെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ അവർക്ക് ഒരു നിർണയം നിർണയിച്ചിട്ടുണ്ട് താനും- എന്നാൽ, നിങ്ങൾ നിർണയം ചെയ്തിട്ടുള്ളതിന്റെ പകുതിയാണ് (കൊടുക്കേണ്ടത്); അവർ [ആ സ്ത്രീകൾ] മാപ്പാക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ വിവാഹബന്ധം യാതൊരുവന്റെ കൈവശമാണോ അവൻ മാപ്പാക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതായാലൊഴികെ.

وَأَن تَعْفُوٓا۟ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ۚ وَلَا تَنسَوُا۟ ٱلْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۚ

നിങ്ങൾ മാപ്പാക്കുന്നതാകട്ടെ, സൂക്ഷ്മത (അഥവാ ഭയഭക്തി)യിലേക്ക് കൂടുതൽ അടുത്തതുമാകുന്നു. നിങ്ങൾക്കിടയിലുള്ള ശ്രേഷ്ഠത (അല്ലെങ്കിൽ ഔദാര്യം) നിങ്ങൾ മറന്നുകളയുകയും ചെയ്യരുത്.

إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

നിശ്ചയമായും, അല്ലാഹു നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി കണ്ടറിയുന്നവനാണ്.

《237》 وَإِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ നിങ്ങളവരെ ത്വലാക്വ് (വിവാഹമോചനം) ചെയ്തുവെങ്കിൽ مِنْ قَبْلِ മുമ്പായി, മുമ്പ് أَنْ تَمَسُّوهُنَّ നിങ്ങളവരെ സ്പർശിക്കുന്നതിന് وَقَدْ فَرَضْتُمْ നിങ്ങൾ നിർണയിച്ചിട്ടുമുണ്ട്, നിശ്ചയിച്ചിരിക്കെ لَهُنَّ അവർക്ക്, അവരോട് فَرِيضَةً ഒരു നിർണയം, നിശ്ചയം فَنِصْفُ എന്നാൽ പകുതിയാണ് مَا فَرَضْتُمْ നിങ്ങൾ നിർണയിച്ചതിന്റെ, നിശ്ചയിച്ചതിന്റെ إِلَّآ أَنْ يَعْفُونَ അവർ മാപ്പാക്കിയാലല്ലാതെ, വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്താലൊഴികെ أَوْ يَعْفُوَ അല്ലെങ്കിൽ മാപ്പ് ചെയ്യുക الَّذِي യാതൊരുവൻ بِيَدِهِ അവന്റെ കയ്യിലാണ് عُقْدَةُ ബന്ധം, ഉറപ്പ്, കെട്ട് النِّكَاحِ വിവാഹത്തിന്റെ وَأَنْ تَعْفُوا നിങ്ങൾ മാപ്പുചെയ്യുന്നതാകട്ടെ أَقْرَبُ കൂടുതൽ അടുത്തതാണ് لِلتَّقْوَى സൂക്ഷ്മതയോട്, ഭയഭക്തിക്ക് وَلَا تَنْسَوُا നിങ്ങൾ മറക്കുക (വിസ്മരിക്കുക)യും അരുത് الْفَضْلَ ശ്രേഷ്ഠത, യോഗ്യത, ഔദാര്യം, ദയവ് بَيْنَكُمْ നിങ്ങൾക്കിടയിൽ (തമ്മിലുള്ള) إِنَّ اللَّهَ നിശ്ചയമായും അല്ലാഹു بِمَا تَعْمَلُونَ നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി بَصِيرٌ കണ്ടറിയുന്നവനാണ്.

ഭാര്യയുമായി സ്പർശനം- സംയോഗം- നടക്കുന്നതിന് മുമ്പ് അവളെ ഭർത്താവ് വിവാഹമോചനം ചെയ്തു. അവളുടെ മഹ്ർ എത്രയാണെന്ന് നേരത്തെ നിർണയിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എങ്കിൽ, ആ നിശ്ചയിച്ച മഹ്റിന്റെ പകുതി കൊടുക്കൽ നിർബന്ധമാകുന്നു. 'മുത്അത്തി'ന്റെ നിർബന്ധം ഇവിടെയില്ല. എനി, സ്ത്രീ അവളുടെ സ്വന്തം മനസ്സാലെ അതിൽ ഏതാനും ഭാഗമോ മുഴുവനുമോ ഒഴിവാക്കി കൊടുക്കുന്നപക്ഷം, ഭർത്താവ് പിന്നെ അത് കൊടുത്തുതീർക്കണമെന്നില്ല. ഭർത്താവ് അവന്റെ ഔദാര്യമെന്ന നിലക്ക് പകുതിയിലധികമോ മുഴുവൻ ഭാഗമോ അങ്ങ് കൊടുക്കുകയാണെങ്കിൽ അത് സ്വീകരിക്കുന്നതിന് അവൾക്കും വിരോധമില്ല. എന്നൊക്കെയാണ് ഈ വചനത്തിൽ അല്ലാഹു അറിയിക്കുന്നത്. രണ്ടിൽ ഏത് ഭാഗത്തുനിന്നായാലും വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാതെ ശാഠ്യവും പിശുക്കും കാണിക്കുന്നത് നന്നല്ലെന്നും, വിട്ടുവീഴ്ചാ മനഃസ്ഥിതിയാണ് സൂക്ഷ്മതക്കും ഭയഭക്തിക്കും അനുയോജ്യമായതെന്നും പ്രത്യേകം ഉണർത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതോടൊപ്പം നിങ്ങൾക്കിടയിലുള്ള ശ്രേഷ്ഠത-ഔദാര്യമനസ്ഥിതി - മറന്നു പോകരുതെന്നു കൂടി പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അതിന് ആവേശമൂട്ടുകയും ചെയ്യുന്നു. ശ്രേഷ്ഠതയും മാന്യതയും പാലിക്കുവാനും, ഔദാര്യവും വിട്ടുവീഴ്ചയും കാണിക്കുവാനും സ്ത്രീയെ അപേക്ഷിച്ച് പുരുഷനാണ് പലനിലക്കും കൂടുതൽ അവകാശപ്പെട്ടവൻ എന്ന് പറയേണ്ടതില്ല. ചിലപ്പോൾ പരിതഃസ്ഥിതികൾ മറിച്ചായെന്നുവരും. അപ്പോൾ, സ്ത്രീയുടെ ഭാഗത്തായിരിക്കും അതിന് മുൻതൂക്കമുണ്ടായിരിക്കുക.

(ٱلَّذِي بِيَدِهِۦ عُقۡدَةُ ٱلنِّكَاحِ വിവാഹബന്ധം കൈവശമുള്ളവൻ) എന്ന് പറഞ്ഞത് ഭർത്താവിനെ ഉദ്ദേശിച്ചാകുന്നു. വിവാഹബന്ധം സ്ഥാപിക്കലും അത് മോചിപ്പിക്കലും അവന്റെ കൈക്കാണല്ലോ ബലത്തിൽ വരുന്നത്. ഭർത്താവ് മാപ്പാക്കുക- വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്യുക- എന്ന് പറഞ്ഞതിന്റെ അർത്ഥം അവൻ കൊടുക്കുവാൻ കടമപ്പെട്ടതിലും കൂടുതലായി കൊടുക്കുക എന്നത്രെ. നിശ്ചയപ്രകാരമുള്ള മഹ്റിന്റെ സംഖ്യ മുഴുവനും ഭർത്താവ് ത്വലാകിന് മുമ്പ് തന്നെ കൊടുത്തു കഴിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ, അപ്പോൾ അതിൽ പകുതി ഭാഗം തിരിച്ചുമേടിക്കുവാൻ അവനവകാശമുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ. അത് തിരിച്ചുവാങ്ങാതിരിക്കുന്നതും അവൻ ചെയ്യുന്ന ഔദാര്യമാകുന്നതാണ്. ആരെല്ലാമാണ് നിയമവും മര്യാദയും പാലിക്കുന്നത്, ആരെല്ലാമാണ് സൂക്ഷ്മതയും ഭയഭക്തിയുമുള്ളവർ എന്നൊക്കെ അല്ലാഹു കണ്ടറിഞ്ഞും വീക്ഷിച്ചുംകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെന്ന്- മുൻവചനങ്ങളിലെപ്പോലെ- അവസാനം ഇവിടെയും അല്ലാഹു ആവർത്തിച്ചുണർത്തിയിരിക്കുന്നു. അനുഷ്ഠാന നിയമങ്ങൾ വിവരിക്കുകമാത്രമല്ല അല്ലാഹുവിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. അവയെല്ലാം അനുഷ്ഠാനത്തിൽ വരുത്തി മനുഷ്യർ സൻമാർഗികളായിത്തീരുകയാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് നിയമ നിർദ്ദേശങ്ങൾ വിവരിച്ചുതന്നതിന് ചേർന്ന് ഇങ്ങനെയുള്ള ഉപദേശങ്ങളും താക്കീതുകളും അല്ലാഹു ആവർത്തിക്കുന്നതും.

حَٰفِظُواْ عَلَى ٱلصَّلَوَٰتِ وَٱلصَّلَوٰةِ ٱلۡوُسۡطَىٰ

(238) (എല്ലാ) നമസ്കാരങ്ങളെയും (വിശിഷ്യാ) മദ്ധ്യ നമസ്കാരത്തെയും സംബന്ധിച്ച് നിങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചുപോരുവിൻ.

وَقُومُواْ لِلَّهِ قَٰنِتِينَ ٢٣٨

(ഒതുക്കത്തോടുകൂടി) ഭക്തിയുള്ളവരായ നിലയിൽ അല്ലാഹുവിന് വേണ്ടി നിൽക്കുകയും ചെയ്യുവിൻ.